

A
KEGYES-TANÍTÓREND
KECSKEMÉTI FŐGIMNÁZIUMÁNAK
ÉRTESITŐJE

AZ
1909—1910-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI
DR. TÓTH GYÖRGY
IGAZGATÓ.

NYOMATOTT KECSKEMÉTEN,

AZ ELSŐ KECSKEMÉTI NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1910.

PATAKY IMRE.

1850—1910.

Nagy és váratlan veszteség érte ez év március 31-én Kecskemét városát s benne tanintézetünket is; nagy, mert a közéletben is, az iskolában is számot tevő munkást, jól fegyvelmezett elmét veszítettünk; váratlan, mert az edzett s majd állandóan egészséges férfiú elhunyt mindnyájunkat meglepett.

Pataky Imre 1850-ben november 29-én született Magyaróváron, ahol elemi iskoláit és a gimnázium négy alsó osztályát is elvégezvén, Győrött folytatta középiskolai tanulmányait, melynek bevégeztével 1867-ben Bécsbe ment s itt a képzőművészeti akadémián szaktanulmányaiban képezte ki magát; 1870-ben, mint az akadémia jeles növendékét, a m. kir. közoktatásügyi miniszterium ösztöndíjjal Münchenbe küldötte ki, ahol Knobel festőművész-tanár iskolájában töltött egy évet. 1871. október 16-ika óta Kecskeméten főgimnáziumi rajztanárrá választották meg és a két főgimnáziumban (róm. kath. és ev. ref.) rajztanári állását haláláig hiven betöltötte. 1887-ben az alsófokú ipar- és kereskedelmi-iskola igazgatásával is megbizta őt a város, — majd a polgári leányiskolában is tanította a rajzot; 1871/72—1887/88-ig a kegyes tanítórendi papnövendékeket is tanította heti 2 órában.

E sokoldalú elfoglaltsága mellett tudott szakítani időt, hogy a város más irányu kulturális munkájából is kivegye részét; az 1901. évben Kecskeméten tartott iparképzés sikere jó részt az ő nevéhez fűződik. A Katona József-körben felolvasást tartott 1893-ban a renaissance-stylusról. Cikkei jelentek meg a Kecskeméten megjelenő lapokban és az ipariskolai értesítőben. Nevezetesebbek: „Szin és színharmonia a női ruházatban.“ „Rajz az ipariskolában.“ „A kecskeméti városház tervpályázatai.“ „Az ipar fejlődése a középkorban és a céhszervezet.“ „Kecskemét iparvállalatainak és iparegyesületének története.“

Irt tankönyveket is: „Építészettan elemei ipariskolák számára“ Kecskemét, 1888. — „Mértan“ a polgári leányiskola I—IV. osztálya számára, a szöveg közé nyomott 110 ábrával és 2 szintábrával. 1888. — „Rajzoló geometria“ polgári iskolák számára 1890.

A nagy szünetű művészi hajlamainak megfelelően festéssel töltötte el: e téren sok szépet és kedveset teremtett; 1909. év őszén gyűjteményes kiállítást is rendezett az Iparos-Otthon termeiben, hol egy héten át gyönyörködhattunk sikerült alkotásaiban; majd mikor néhány hónap múlva a Nemzeti Szalon rendezte ugyancsak az Iparos-Otthonban jubiláris kiállítását, ismét feltűnt néhány szép, ez ideig ki nem állított festményével.

Pataky Imre tervezte a kecskeméti r. kath. nagytemplom falába illesztett emléktáblát is, melyen a szabadságharcban elesett kecskeméti polgárok nevei vannak megörökítve; az ő tervezete a Pusztaszeren felállított emlékoszlop is.

Ily sokoldalú és nemes irányban folyó áldásos élet váratlan megszünte valóban érzékeny veszteség volt úgy a városra, mint tanintézetünkre nézve; de emléke alkotásaiban hálás tanítványai s tisztelő barátai lelkében soká élni fog!

Gömöry Sándor joghallgatónak,

gimnáziumunk volt jeles növendékének, latin filológiai versenydolgozatai.*

1. Fordítás magyarra.

Cicero De officiis III. 14.

Quodsi vituperandi, qui reticuerunt, quid de iis existimandum est, qui orationis vanitatem adhibuerunt? C. Canius, eques Romanus, nec infacetus et satis litteratus, quum se Syracusas otiandi, ut ipse dicere solebat, non negotiandi causa contulisset, dictitabat se hortulos aliquos emere velle, quo invitare amicos et ubi se oblectare sine interpellatoribus posset. Quod quum percerebuisset, Pythius ei quidam, qui argentariam faceret Syracusis, venales quidem se hortos non habere, sed licere uti Canio, si vellet, ut suis, et simul ad cenam hominem in hortos invitavit in posterum diem. Quum ille promississet, tum Pythius, qui esset ut argentarius apud omnes ordines gratiosus, piscatores ad se convocavit et ab iis petivit, ut ante suos hortulos postridie piscarentur, dixitque, quid eos facere vellet. Ad cenam tempore venit Canius: opipare a Pythio apparatus convivium, cymbarum ante oculos multitudo, pro se quisque, quod ceperat, afferebat, ante pedes Pythii pisces abiciebantur. Tum Canius: „Quaeso — inquit — quid est hoc, Pythi? tantumne piscium? tantumne cymbarum?“ Et ille: „Quid mirum? — inquit — hoc loco est Syracusis quicquid est piscium, hic aquatio, hac villa isti carere non possunt.“ Incensus Canius cupiditate contendit a Pythio, ut venderet; gravate ille primo; quid multa? impetrat. Emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit et emit instructos; nomina facit, negotium conficit. Invitat Canius postridie familiares suos, venit ipse mature; scalum nullum videt, quaerit ex proximo vicino, num feriae quaedam piscatorum essent, quod eos nullos videret. „Nullae quod sciam — inquit — sed hic piscari nulli solent; itaque heri mirabar, quid accidisset.“ Stomachari Canius; sed quid faceret? nondum enim C. Aquilius, collega et familiaris meus, protulerat de dolo malo formulas; in quibus ipsis, quum ex eo quaererem, quid esset dolus malus, respondebat: quum esset aliud simulatum, aliud actum. Hoc quidem sane luculente ut ab homine perito definiendi. Ergo et Pythius et omnes aliud agentes, aliud simulantes perfidi, improbi, malitiosi. Nullum igitur eorum factum potest utile esse, quum sit tot vitii iniquatum.

Ha már azokat is meg kell rónunk, akik valamit elhallgattak, miként vélekedjünk azokról, akik valótlán tényt állítottak? Egy római lovag, C. Canius, előggé művelt és irodalomkedvelő férfiú, midőn Syracusába utazott, ahol saját szavai szerint nem üzérkedni, hanem pihenni akart, többször kijelentette, hogy szeretne valami kerteskét venni, hogy meghívassa oda barátait és amelyben minden háborgatástól menten gyönyörködhet. Midőn ennek hire ment, egy syracusai pénzváltó, Pythius, azt mondta neki, hogy nincs ugyan eladó kertje, de az övét Canius épígy használhatja, ha akarja, mint a magáét s egyszersmind meghívta őt másnapra mulatójába ebédre. Midőn Canius eljövételét megigérte, Pythius, akihez, mint pénzes emberhez minden rendű és rangu ember szíves volt, magához hívta a halászokat és arra kérte őket, hogy másnap a nyaralója előtt halásszanak s megmondotta, hogy (azután) mit csináljanak. Canius kellő időben megjelent az ebéden. Pythius pompásan készítette el a lakomát, előttük nagy csereg csónak ringott; ki mennyi halat fogott, Pythiushoz vitte és lábai elé öntötte. Erre így szólt Canius: „Pythius, — kérlek — mit jelentsen ez? „Ki látott ennyi halat, ennyi csónakot?“ „Ugyan mi van ezen csodálni való — mondá amaz — hiszen ami hal van Syracusaeában, mind itt található; itt a viztartó, e villa nélkül a syracusaiak meg nem élhetnének.“ Caniusnak nagyon megtetszett a villa és kérve kérte Pythiust, hogy adja el neki; az előbb vonakodva felelt, de amaz sürgette: csak hamar, röviden! A kapzsi, gazdag ember annyira vette meg, amennyire Pythius tartotta; tartozásait betábláztatta és az ügyletet megkötötte. Másnap odahívta Canius a házanépét és maga is jőkor ott volt; nem lát egy csónakot sem, azért megkérdi tőzsomszédját, hogy talán valami ünnepük van a halászoknak, mivel egyet sem lát közülök. Nem tudok semmiféle ünnepről, mondá az; de itt nem is szokott halászni senki sem; azért nagyon csodálkozom azon, ami tegnap történt. Canius dühös lett, de mit tegyen? ugyanis még nem állapította meg tisztársam és jó barátom, C. Aquilius szabályait a szándékos csalásról; ezekben kimondotta, midőn azt kérdeztem tőle, hogy mi a rosszakaratu család: az, midőn valaki mást mutat, mint amit tesz. Ez pedig egészen helyes meghatározás, amint az ettől, a tapasztalt embertől elvárható. Tehát Pythius és mindazok, kik mást cselekszenek, mint amit mutatnak, nem becsületes emberek: gonoszok és rosszakaratuak. Ennélfogva semmiféle tettük nem lehet hasznos, mert annyi bűn feketíti be.

*) E két fordítás szerzője az Orsz. Középiskolai Tanáregyesülettől 1909. október 3-án Budapesten rendezett harmadik latin filológiai versenyen a második díjat nyerte el. A bíráló bizottság elnöke Hegedűs István, tagjai Cserép József, Gyomlay Gyula, Hilttrich Ödön és Csengeri János voltak. (E versenyre vonatkozólag l. Orsz. Középiskolai Tanáregyesületi Közöny 1910. 35—36. sz. 669—671. lapokat.)

2. Fordítás latinra.

C. Plinii Epistolarum libr. IX. 23.

C. Plinius Maximusának üdvöt!

Gyakran megtörtént velem tárgyalás közben, hogy a centumvirek, miután sokáig a bírói tekintély és méltóság korlátai közt megmaradtak, mind hirtelen, mintegy legyőzötten és elragadtatva fölkeltek helyükből s engem dicsérték. Gyakran hoztam haza a senatustól is olyan hirnevet, a minőt a legforróbban csak óhajtottam. De soha sem éreztem nagyobb gyönyört, mint a minap Corn. Tacitus egy közléséből. Elbeszélte ugyanis, hogy a legutóbbi circusi játékok alkalmával egy lovag mellett ült. Ez különféle tárgyú és pedig művelt beszélgetés után azt kérdezte tőle: „Italiai vagy, vagy tartománybeli?” Ő azt felelte: „Ismersz engem, még pedig tanulmányaidból.” Erre az: „Tacitus vagy-e, vagy Plinius?” Ki nem fejezhetem, mily kellemes rám nézve, hogy nevünk, mintha az irodalomhoz, nem a személyekhez tartoznának, az irodalomra ruháztatnak, hogy mindegyikünk ezek előtt tanulmányaink révén is ismeretes, akik előtt egyébként ismeretlen.

Történt egynehány nappal ezelőtt más hasonló dolog is. Asztali szomszédom volt a jeles férfiú, Fabius Rufinus, tőle tovább egy földije, ki csak az nap érkezett a városba, akinek Rufinus rám mutatva így szólt: „Látod ezt?” és azután sokat beszélt neki munkáinkról. És amaz: „Plinius ez”, mondá. Az igazat megvallva bő gyümölcsét élvezem fáradozásaimnak. Avagy, ha Demosthenes méltán örült, hogy őt egy attikai anyó e szavakkal ismerte fel, Ez itt Demosthenes! én ne örüljek nevem híreségének? Én bizony örülök is és mondom is, hogy örülök. Nem félek ugyanis, hogy a kelleténél hivalkodóbbnak tetszem, midőn magamról a mások véleményét, nem a magamét, előhozom, különösen nálad, aki senki dicséretét nem irigyeled, az enyémet pedig elősegíted. Isten veled.

C. Plinius Maximo salutem!

Saepe mihi in agendo evenit, ut centumviri, diu se inter auctoritatem dignitatemque praetoris tenentes, omnes subito velut devicti et coacti surgerent ac laudarent. Frequenter e senatu tale nomen domum retuli, quale quam maxime cupiveram. Sed nunquam oblectamentum maius cepi, quam nuper ex sermone C. Taciti. Narravit, se ludis circensibus nuperrime actis equiti cuidam assedissee. Illum post colloquium diverso argumento atque crudum quaeisivisse: Italus an provincialis esset? Se respondisse: se ab illo cognosci, et quidem ex studiis eius. At illum: Tacitus an Plinius esset? Expressere non possum, quam mihi iucundum sit, nomina nostra, veluti litterarum, non personarum propria, litteris reddi, nos omnes illis etiam per studia notos esse, quibus alias ignoti simus.

Paucis ante diebus aliud simile factum est. Mecum recumbebat (recubuit) Fabius Rufinus ille, super eum quidam municeps, qui modo illo die in urbem venerat; cui Rufinus me ostendens: „Viden?” multa loquebatur de studiis nostris. Et ille: „Plinius est”, inquit. Verum fatebor, magnum fructum capere ex studiis. An, si Demosthenes merito laetabatur, quod quaedam anus Attica (sic) ita noscitabat: „Hic est Demosthenes!”, ego celebritate nominis non gaudeam? Ego vero et gaudeo et dico, me gaudere. (lactari) Non enim timeo, ne iactantior videar, cum opinionem aliorum, non meam de me profero imprimis tibi, nullius laudi acmulanti, meae vero faventi. Vale.

A kecskeméti róm. kath. főgimnázium tanári könyvtára 1900—1909. évi beszerzésének címjegyzéke.

A. Irodalom és nyelvtudomány.

Aa. Magyar irodalom.

- Ambrus Zoltán.** Berzsenyi báró és családja. Tollrajzok. (M. K. 284—85.) Budapest, 1902. 190.
- Arany J.** Hátrahagyott prózai dolgozatai. (Uj lenyomat.) Bpest, 1900. 199.
- Baksay S.** Szeder-indák. Bpest 1900. 158.
- Barang.** Husvét. Regény. 2. kiad. Budapest, 1900. 180.
- Bársony István.** Erdőn-mezőn. Természeti és vadászati képek. 2. kiadás. Budapest, 1900. 177.
- Benedek Elek.** A magyar nép multja és jelene. I—II. Bpest, 1901. 4. r. 115.
- Bródy Sándor.** Két szőke asszony. Regény. Bpest, 1895. 160.
- Czuczor G.** Összes költői művei. Első teljes kiadás. Életrajzzal és jegyzetekkel ellátva kiadta Zoltvány Irén. I—III. Bpest, 1899. 161.
- Dugonics András.** Uliessesnek . . . csodálatos történetei. Pesten, 1780. 159.
- Erdélyi Zoltán.** Vesztett boldogság. Verses regény. Bpest, 1895. 181.
- Faludi Ferenc.** Nemes úrfi. Nagyszombat. 1771. 189.
- Fáy András.** Összes beszélei. I—III. Bpest. 1883. 162.
- Frankenburg Adolf.** Zsibvásár. Regény, I—II. Pest, 1858. 202.
- Gaal József.** Történeti beszélek. Bpest. 197.
- Gárdonyi Géza.** Az egri csillagok. Regény I—II. Bpest. 191.
- Gyalui Farkas.** Legkedvesebb könyveim. Bpest. 215.
- Gyulai Pál.** Költeményei. I—II. 3-ik kiadás. Bpest, 1894. 196.
- Herzog Ferenc.** Balatoni rege. Vigjáték. Bpest, 1902. 194.
- Szabolcs házassága. Regény. Budapest, 1900. 163.
- Szerelmek. Bpest, 1909. 178.
- Hugó Viktor.** A nevető ember. Regény. I—III. Ford. Huszár Imre. Bpest, 1892. 203.
- Jókai Mór.** Ahol a pénz nem Isten. Bpest, 1904. 201.
- Jósika Miklós.** A könnyelműek 5. kiadás. Bpest, 1889. 164.
- Eszter. Regény. 3. kiad. Bpest, 1889. 165.
- Zrinyi, a költő. Regényes krónika. 4. kiad. Bpest, 1887. 166.
- Katona József.** Bánkbanja Arany J. jegyzeteivel és tanulmányával. Bpest, 1898. 167.
- Kazinczy Ferenc.** Levelezése. Közzé teszi Váczy János, VII. IX—XIV. k. (7 k.) Bpest, 1899—903. 81.
- Komócsy-Teleki-Mikszáth.** Kispipa adomák. Bpest, 1902. 208.
- Kemechey Jenő.** Bodrogközi történetek. Bpest, 1902. (M. K. 281.) 190.
- Kemenes Ferenc.** Isten és az ember. Költemények. I—III. Veszprém, 1901. 182.
- Kenedi Géza.** Lóporfüst. Az 1878. évi bosnyák háborúból. Bpest, 1904. 200.
- Komócsy József.** Szerlem könyve. Költemények. 3. kiad. Bpest, 1894. 168.
- Könyvtár.** Nemzeti — Szerk. Abafi Lajos. V. köt. Vitkovics Mihály költeményei. Kiadja Szvorényi József. Bpest, 1879. VI. köt. Vitkovics Mihály prózai munkái. Kiadja Szvorényi József. Bpest, 1879. VIII. köt. Vitkovics Mihály Válogatott levelei. Kiadja Szvorényi József. Bpest, 1879. 179.
- Könyvtár.** Régi magyar — Szerkeszti Heinrich Gusztáv. Folytatólagosan a XX—XXIII. köt. Kazinczy F.: Tövises és virágok. Széphalom 1811. Kiadta Balassa József. — Bernáth L.: Protestáns iskoladramák. — Költői elbeszélések. Kreskay Imre hátrahagyott irataiból, életrajzi adatokkal közli Hattyúfy Dezső. — Ányos Pál versei. Bevezetésekkel és jegyzetekkel kísérve kiadta Császár Elemér. (4 k.) 97.
- Közlemények.** Szépirodalmi és szépműtani — Szerkeszti Szentkláray J. és Szabolcska Mihály. (Az Arany János társaság könyvei I—V. köt. Temesvárott, 1904—907. 211.
- Lampéthy Géza.** Első könyvem. Hazafias és egyéb költemények. Bpest, 1897. 169.
- Lovik Károly.** Leveles láda. Elbeszélések. Bpest, 1901. 198.
- May Károly.** A csendes óceánon. Utazási élmények. Ford. Szekrényi Lajos. Bpest, 1898. 170.

- Mikes Kelemen.** Törökországi levelei. II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítása alkalmából készült emlék kiadás. Bpest, 1906. 4 r. 116.
- Mikszáth Kálmán.** A gavallérok. Ne okozkodj Pista. (Legjobb könyvek 11. sz.) Bpest. 193.
- Beszterce ostroma. Bpest, 1901. 171.
- Kisértet Lublón és egyéb elbeszélések. 2. kiadás. Bpest, 1901. 188.
- Szent Péter esernyője. (M. K. 241—45.) Bpest, é. n. 187.
- Molnár Ferenc.** Rabok. Bpest, 1907. 183.
- Molnár János.** A megtérő református elmékedéséről 4 k. Nagyszombat, 1762. 217.
- Pázmány Péter.** Munkáiból. Sajtó alá rendezte Fraknoi Vilmos. (Magyar remekírók 2.) 206.
- Pekár Károly.** Históriais ének a kenyérmezzei viadalról. Bpest, 1905. 215.
- Petőfi Sándor.** Összes költeményei egy kötetben. Kiadja a Petőfi-társaság. Budapest, 1909. 115.
- Péterfy Jenő.** Összegyűjtött munkái. Kiadja a Kisfaludy-társ. I—III. Bpest, 1901. 210.
- Pósa Lajos.** Édesanyám. Költemények. Bp. 1897. 172.
- Sántha Károly.** Költemények. Bp. 1897. 195.
- Sebestyén Gyula.** Regós énekek. (Magyar népköltési gyűjtemény IV. k.) Bp. 1902. 204.
- Szabó Dávid.** (Barcafalvi) Szigetvárt klastromi történet. II. k. Pozsony, 1787. 186.
- Szentkláray-Szabolcska.** Szépirodalmi és szépműtani közlemények. Lásd Közlemények. 211.
- Szigligeti Ede.** Színművei. I—II. Sajtó alá rendezte Bayer József. (Magy. Remekírók 47. 48.) 207.
- Sztura Szilárd.** Elmélekedések és tanulmányok. (Lásd Közlemények IV. köt.) Temesvárott, 1906. 211.
- Torkos László.** Hatvani. Humoros éposz. 12 énekben. Bpest, 1889. 184.
- Tóth Béla.** Magyar ritkaságok. Budapest, 1898. 192.
- Tóth Kálmán.** Összes költeményei. I—II. Bpest, 1889. 173.
- Vajda János.** Magyarország és a nemzeti önérzet. Kóros áramok. Bpest, é. n. 214.
- Vajda Viktor.** Elveszett boldogság. Regényes korrajz Erdély történetéből. Budapest, 1906. 216.
- Vas Gereben.** A nemzet napszámossai. Magyar korrajz. 3. kiad. (V. G. összes munkái IV. köt.) Bpest, 1899. 175.
- Garasos arisztokrácia. Regény. — (V. G. munkáinak együttes képes kiadása VI. k.) Bpest, 1887. 176.
- Virág Benedek.** Poétai munkái. 3. teljesebb kiadás Toldy F. által. Pesten, 1863. 174.
- Vitkovics Mihály.** Lásd Nemzeti könyvtár.
- Zalár József.** Költeményei. I—III. Budapest, é. n. 213.
- Zrinyi Miklós.** Költői művei. Sajtó alá rendezte Széchy Károly, bevezetést írta Badics Ferenc. Bpest, 1906. 218.
- A szigeti veszedelem. Bevezette és magyarázta Szinger Kornél. (Segédkönyvek a magyar irodalom oktatáshoz 3. füzet. Szeged. 185.

Ab. Görög nyelv és irodalom.

- Aischylos** tragédiái. Ford. Csengeri János. (A m. tud. akad. könyvk. váll. 53. k.) Bpest, 1903. 115.
- Anthologia.** Görög anthologiabeli epigrammák Ponori Tewrewk Emil. Bpest, 1891. 118.
- Bender Ferdinand.** Geschichte der griechischen Litteratur. (Geschichte der Weltlitteratur Band VI.) Leipzig (1886.) 126.
- Boetticher Adolf.** Olympia. Das Fest und seine Stätte. Zweite Auflage. Berlin, 1886. 122.
- Demosthenes.** — Politikai természetű törvénszéki beszédei. Fordította Gyomlay Gyula. II. köt. Bpest, 1896. 119.
- Epigrammák.** I. Anthologia. 118.
- Homeros.** Iliásza. Fordította Baksay Sándor. Bpest, 1901. (A m. tud. akad. könyvk. váll. 47. k.) 114.
- Iliásza. Bő szemelvényekben kiadta és bevezetésekkel ellátta Csengeri János. II-ik kiad. Bpest, 1896. 120.
- Odysseája. Bő szemelvényekben kiadta és bevezetésekkel ellátta Csengeri János. 3. kiad. Bpest, 1903. (2 pld.) 116.
- Odysseája. Kiadta Csengeri János. Bpest, 1397. 121.
- Iliásza. Ford. Kempf (Kemenes) József. III. kiad. Bpest, 1909. 124.
- Odysseája. Ford. Kempf 2. kiad. Bpest, 1906. 125.
- Odysseája. Hellénből Szabó István (Hellén classicusok magy. fordításokban. II. köt.) Pést, 1846. 51-
- Theokritos.** Költeményei. Görögből fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Vértessy Dezső. Bpest, 1904. 117.
- Thewrewk** (Ponori) I. Anthologia.
- Vértessy Dezső.** A szerelem ABC-je. Görög dalok. Új görögből ford., bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta. Bpest, 1906. 123.
- Xenophon.** Chrestomathie aus Xenophon, aus der Kyropädie, der Anabasis, den Erinrungen an Socrates, von Karl Schenkl. Wien, 1860. 113.

Ac. Latin nyelv és irodalom.

- Bardenhewer Otto.** Geschichte der altkristlichen Litteratur I—II. Freiburg im Breisgau. 1903. 161.
- C. J. Caesar.** Commentarii de bello Gallico. Kraner és Doberenz nyomán értelmezi Gyurits Antal. I. füzet. Pest, 1867. 135.
- Castelar Emil.** A római műveltség és a klasszikus művészet. Ford. Szathmáry György. Bpest, 1892. 137.
- A művészet, vallás és a természet Olaszországban. Ford. Szathmáry György. Budapest, 1874. 138.
- A művészet, vallás és természet Olaszországban. Új sorozat. Ford. Huszár Vilmos. Bpest, 1895. 139.
- Cicero.** Brutusa. Ford. Posch Árpád. (Görög és római remekírók) kiadja a m. tud. akad. class. phil. bizottsága. Bpest, 1903. 146.
- Cornelius Nepos.** Életrajzai. Szótárral ellátta Vass J. Teljesen átdolgozta Pfeiffer Antal. 7. kiad. Bpest, 1901. 132.
- Church J. A.** Római élet Cicero korában. Fordította Szilasi Móric. I—II. r. Bpest, 1902. 144.
- Detto V. A.** Horatius és kora. Ford. Horváth Balázs. Bpest, 1893. 151.
- Diez Friedrich.** Grammatik der romanischen Sprachen. I. Theil. III. Auflage. Bonn, 1870. 158.
- Draeger A—W.** Heraeus. I. Tacitus.
- Drenckhahn O.** Lateinische Stilistik für oberen Gymnasialklassen. Berlin, 1887. 159.
- Farkas József.** A humanus eszmék nyilvánulása az ókori klasszikus népek remekiben és életében. Bpest, 1880. 157.
- Finály Gábor.** Hogy kell latinból magyarra fordítani? Bpest, 1904. 148.
- Földi József.** Dissertatio de poesi D. Magni Ausonii. Bpest, 1902. 142.
- Gaddi Jacobi.** Adlocutiones et elogia exemplaria, cabalistica, oratoria, mixta, sepulcralia. Florentiae. — Corollarium poeticum, scil. Poematia, notae, explicationes allegoricae olim conscriptae. Florentiae, 1636. (Typis Patri Nestei) 156.
- Károsi Sándor.** Marcus Minucius Felix Octaviana. Kecskemét, 1907. 152.
- T. Livius.** Ab urbe condita libri. Pars I. lib. I—VI. — Pars II. lib. VII—XXIII. — Pars III. lib. XXIV—XXX. — Pars IV. lib. XXXI—XXXVIII. — Pars V. lib. XXXIX—CXL. — Pars VI. Fragmenta et Index. Editionem curavit Weissenborn et M. Müller. Lipsiae, 1906. 154.
- Lohán László.** A latin nyelv hangtani phisionomiája. Lugos, 1902. 141.
- Meringer Rudolf.** Indogermanische Sprachwissenschaft. 3. Auflage. (Sammlung Götschen) Leipzig, 1903. 160.
- Müller Iwan.** Handbuch der klass. Altertumswissenschaft. III. Band. 1. Abteilung. Grundriss der Geographie und Geschichte des alten Orients. Von Fritz Hommel 2. Auflage. München, 1904. 70.
- Némethy Géza.** A római elégia. (A m. tud. akad. könyvk. váll. 61. k.) Bpest, 1905. 150.
- Vergilius élete és művei. (A m. tud. akad. könyvk. vállalata 50. k.) Bpest, 1902. 143.
- Olejovics János.** Summarium Latinum. Főbb tudnivalók a latin nyelv, mondattan és irod. köréből. II. kiadás. Temesvár, 1905. 4 r. 141.
- Pecz Vilmos.** Ókori Lexikon. Szerkesztette P. V. I—II. köt. Bpest, 1902—04. 4 r. 128.
- Phaedrus.** Phaedri Augusti liberti Fabularum Aesopiarum libri V. Accedit fabularum novarum atque restitutarum delectus. Jegyzetekkel ellátta Szarvas Gábor. II. kiadás. Bpest, 1874. 134.
- Posch Árpád.** I. Cicero.
- Ribbeck Ottó.** A római költészet története. Ford. Csiky Gergely. (A m. tud. akad. könyvkiadó váll. 5., 6., 12. k.) I—III. k. Bpest, 1891—93. 140.
- Schoener Arnold.** Róma. Ford. Yartin József. Bpest, (é. n.) 4 r. 157.
- Schuller Hermann.** Lesebuch aus Livius zur römischen Staatsverfassung. I. Theil. Die Bürgerschaft. Medgyes, 1908. 153.
- Szarvas Gábor.** Tirocinium prosaicum. Loci ex scriptis Justini, Cornelii Nepotis, Eutropii, Qu. Curtii Rufi excerpti et inter se contexti. Pest, 1869. 133.
- Tacitus.** Fenmaradt összes művei. Fordította Csiky Kálmán. I—II. köt. Bpest, 1903. 147.
- Die Annalen des Tacitus. Erklärt v. A. Draeger. 7. Auflage von W. Heraeus. Buch I—II. Leipzig, 1907. 155.
- Historiarum libri, qui supersunt v. C. Heraeus. 5. Auflage v. W. Heraeus. I—II. Buch. Leipzig, 1904. 155.
- Germania. Von E. Wolff. Auflage. 2. Leipzig, 1907. 155.
- Das Leben des Agricola von Tacitus. Von A. Draeger. 6. Auflage von W. Heraeus. Leipzig, 1905. 155.
- Dialogus de oratoribus. Erklärt von G. Andresen. 3. Auflage. Leipzig, 1891. 155.
- Libri, qui supersunt. Quartum recognovit Carolus Halm. Tomus posterior. Lipsiae, 1901. 145.
- Váry Rezső.** A classica-philologia encyclopediája. Bpest, 1906. 149.
- G. Weissenborn.** I. Livius.

Ad. Idegen irodalom.

- Bethge Richard.** Ergebnisse und Fortschritte der germanischen Wissenschaft in Letzen Vierteljahrhundert Leipzig, 1902. 66.
- Bürger G. A.** Ausgewählte Werke in zwei Bänden. Mit einer biographischen Einleitung v. Richard Maria Werner. I—II. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 43.
- Camisso.** Gesammelte Werke, in vier Bänden. Mit biographischer Einleitung herausgegeben von Max Koch. I—IV. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 55.
- Ebner Gustav.** „Für König und Vaterland“ Patriotische Gedichte. Pozsony, 1906. 68.
- Fenelon Francois** de Salignac. Les Aventures de Telemaque, Fils D'Ulysse. Nouvelle edition, par Joseph Antoine D' Ehrenreich. Stuttgart, 1751. 70.
- Gassner J. M.** Aus Sitte und Brauch der Mettersdorfer. Ein Beitrag zur Siebenbürgisch Sächsischen Volkskunde. Bistritz 1902. 64.
- Geibel Emanuel.** Gesammelte Werke in acht Bänden. Dritte Auflage. I—VIII Stuttgart, 1893. 44.
- Goedeke Karl.** Goethes Leben. Supplement zu den Werken des Dichters. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek.) 59.
- Göttinger E.** Reallexikon der Deutschen Altertümer. Ein Hand- und Nachschlagebuch der Kulturgeschichte des Deutschen Volkes. Zweite Auflage. Leipzig, 1885. 45.
- Grillparzer.** Sämtliche Werke. Fünfte Ausgabe in zwanzig Bänden. Herausgegeben und mit Einleitung versehen von August Sauer. I—XX. Stuttgart. (Cotta'schen Bibliothek der Weltliteratur.) 46.
- Grimmelshausen H. J. Chr.** Der abenteuerliche Simplicius Simplicissimus. Mit Einleitung von Ferd. Khull. I—II. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur) 60.
- Gudrun.** Ein deutsches Heldenlied. Uebersetzt und eingeleitet von Fritz Lemmermayer. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 58.
- Haraszi Gyula.** Corneille és kora. A francia szinköltészet fejlődése a középkortól Racineig. Bpest, 1906. (Tud. Akad. Könyvkiadó Vállalat új folyam 66. köt.) 67.
- Kisch Gusztav.** Nösner Wörter und Wendungen. Ein Beitrag zum siebenbürgischen sächsischen Wörterbuch. Bistritz, 1900. 53.
- Kleist H.** Sämtliche Werke. - Neue durchgesehene und ergänzte Ausgabe in vier Bänden. Mit Einleitung von Franz Muncker. I—IV. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 47.
- Klopstock.** Gesammelte Werke, in vier Bänden. Mit einer Einleitung von Franz Muncker. I—IV. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 48.
- Körner.** Sämtliche Werke, in vier Bänden. Mit Einleitung von Hermann Fischer. I—IV. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 56.
- Leixner Otto.** Geschichte der Deutschen Litteratur. Sechste, vermehrte und verbesserte Auflage. I—II. Leipzig, 1903. 4 r. 121.
- Lemmermayer.** I. Gudrun. 58.
- Lenau.** Sämtliche Werke, in vier Bänden. Mit einer biographischen Einleitung von Anastasius Grün. I—IV. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 49.
- Löher Franz.** Kulturgeschichte der Deutschen in Mittelalter I—II. 2. Ausgabe. München, 1896. 62.
- Márton József.** Praktische ungarische Sprachlehre. Wien, 1846. 71.
- Nagl J. W.** — **Zeidler Jakob.** Deutsch-Österreichische Literaturgeschichte. Ein Handbuch zur Geschichte der Deutschen Dichtung in Österreich-Ungarn. Wien, 1899. 51.
- Paul Jean** Ausgewählte Werke, in acht Bänden. Mit einer Einleitung von R. Steiner. I—VIII. Stuttgart. (Cott'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 54.
- Raumer Rudolf.** Geschichte der Germanischen Philologie vorzugsweise in Deutschland. München, 1870. (Geschichte der Wissenschaften in Deutschland IX. k.) 52.
- Rostand-Ábrányi.** A saskiók. Verses dráma (6 felvonásban. Bpest, 1902. 65.
- Rückert Friedrich.** Werke in sechs Bänden. Herausgegeben von Ludwig Laistner. I—VI. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 50.
- Schlaudt Heinrich.** Der menschliche Körper. Eine deutsch-ungarische Zusammenstellung von Redensarten und Sprichwörtern, die sich auf den menschlichen Körper und dessen Theile beziehen. Kronstadt, 1902. 63.
- Vikár Béla.** Kalevala. Bpest, 1909. 69.
- Vogel August.** Ausführliches grammatisch-orthographisches Nachschlagebuch der Deutschen Sprache. Berlin, 1903. 61.
- Woerner Roman.** Das Niebelungenlied. Bearbeitet und eingeleitet. Stuttgart. (Cotta'sche Bibliothek der Weltliteratur.) 57.

Ae. Nyelvtudomány.

- Balassa József.** 1. Simonyi.
Barna Ferdinánd. Kalevala. Finnek nemzeti eposza. Az eredetiből fordította. A m. kir. tudományos akadémia költségén. Pesten, 1871. 93.
- Dunay Ferenc.** Hangrajz és helyesírás, különös tekintettel a magyar hang és nyelvtan követelményeinek lehető összeegyeztetésére. Bpest, 1902. 86.
 — Quo vadis? vagyis: Hová fordulsz, hogy se rajtad, se máson igazságtalanság ne essék? A „Nyelvtudományi Közlemények“ t. c. szerkesztőségének különös figyelmébe ajánlva. Bpest, 1902. 87.
- Értekezések,** a M. T. Akad. nyelv- és széptudományi osztálya köréből. XI. XII. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. k. Bpest, 1900—1909. 18.
- Fejes Áron.** A magyar helyesírás szabályai. (Stampfel-féle tudományos zsebkönyv 173) Bpest. 94.
- Gedeon Alajos.** 1. Német nyelvjárások 1. f.
Gréb Gyula. 1. Német nyelvjárások 3. füzet.
Hajnal Márton. 1. Német nyelvjárások 4. f.
Helyesírás. A magyar — szabályai. Bpest, 1902. 85.
- Kalmár Elek.** A mondatrészek. Három tanulmány. Bpest, 1904. 90.
- Kicska Emil.** A subjectum és praedicatum a grammatikában. Bpest, 1908. 95.
- Közlemények.** Nyelvtudományi — Kiadja a M. T. Akadémia nyelvtud. bizottsága. I. XVIII. XXI. XXII. XXX—XXXIX. évfoly. Bpest, 1900—1909. 34.
- Kräuter Ferenc.** 1. Német nyelvjárások 5. f.
Lindenschmidt Mihály. 1. Német nyelvjárások 2. füzet.
Magyar tud. Akadémia. A magyar helyesírás szabályai. (Szó- és tárgymutatóval.) Bpest, 1902. (2 pld.) 85.
- Mráz Gusztáv.** 1. Német nyelvjárások 7. f.
Nyelvjárások. Magyarországi német — A m. tud. Akadémia nyelvtudományi bizottságának megbízásából szerkeszti Petz Geodeon. I—VII. f. Bpest, 1905—09. 1. Geodeon Alajos: Az alsó-meczenzefi német nyelvjárás hangtana. 2. Lindenschmidt Mihály: A verbászi német nyelvjárás alaktana. 3. Gréb Gyula: A szepesi felföld német nyelvjárása. 4. Hajnal Márton: Az isztiméri német nyelvjárás hangtana. 5. Kräuter Ferenc: A niczkyfalvai német nyelvjárás hangtana. 6. Schäfer Illés: A kalaznöi német nyelvjárás hangtana. 7. Mráz Gusztáv: A dobsinai német nyelvjárás. 91.
- Nyelvjárások.** Magyarországi szláv — A m. tud. Akadémia nyelvtudományi bizottságának megbízásából szerkeszti Asbóth Oszkár. I. füz. Bpest, 1909. 1. Pável Ágost: A vashidegkúti szlovén nyelvjárás hangtana. 96.
- Schäfer Illés.** 1. Német nyelvjárások 6. füz.
Simonyi Zsigmond. Tüzetes magyar nyelvtan. I. r. Magyar hangtan és alaktan. Írták — Balassa József. Bpest, 1895. 89.
- Szily Kálmán.** A magyar nyelvújítás szótára. A kedveltebb képzők és képzés módok jegyzékével. Bpest, 1902. 88.
- Zolnay Gyula.** Magyar oklevél-szótár. Legnagyobb részüket gyűjtötte Szamota István. A m. tud. akad. megbízásából szótárrá szerkesztette. (Pótlék a magyar nyelvtörténeti szótárhoz.) Bpest, 1902—06. 61.
 — Nyelvmélekeink a könyvnyomatás koráig. Bpest, 1894. 92.

B. Történelem és földrajz.

Ba. Egyetemes történet és segédtudományai.

- Bryce J. — Balogh.** A római szent birodalom. (A m. tud. Akad. könyvkiadó vállalat Uj folyam 54. köt.) Bpest, 1903. 130.
- Curtius Ernő.** A görögök története. A m. tud. Akad. megbízásából, a IV. javított kiadás után, fordítja Fröhlich Róbert. I—VI. Bpest, 1875—80. 124.
- Cybulski Stephan.** Das römische Haus. (Erklärender Text zu No. 11 der „Tabulae, quibus antiquitates Graecae et Romanae illustrantur“) Leipzig, 1902. 4 r. 144.
- Die kultur der Griechen und Römer dargestellt an der Hand ihrer Gebrauchsgegenstände und Bauten. Leipzig, 1905. 4 r. 123.
- Griechische Münzen. Erklärender Text zu No. 3 der „Tabulae, quibus antiquitates Graecae et Romanae illustrantur.“ Leipzig, 1895. 4 r. 142.
- Dicey—Tarnai.** Bevezetés az angol alkotmányjogba. (A m. tud. Akad. könyvkiadóvállalat. Uj folyam 52. köt.) Budapest, 1902. 127.

- Eckel Josephus** — **Katancsich.** Elementa Numismatica veteris ex Germanico in latinum transluit. Budaë, 1799. 134.
- Escott T. H. S.** — **György Endre.** A mai Anglia. I—III. (A m. tud. Akad. könyvkiadó vállalat. Uj folyam, 62. 68. 69. k.) Bpest, 1907—07. 132.
- Flavius József.** A zsidó háborúról és Jeruzsálemnek Titus Caesar által ostrommal történt bevételéről irt 7 könyve. Latinból fordította és kiadta dr. Istóczy Győző. Bpest, 1900. 125.
- A zsidók ósrégi voltáról szóló Vitairata. Magyar-latin kiadás. Fordította és kiadta Istóczy Győző. Bpest, 1903. 140.
- Friedjung H.** — **Junius.** Harc a német hegemóniáért. (1859—66.) Az 5. német kiadásból fordította Junius. I—III (A m. tud. Akad. könyvkiadó vállalata. Uj folyam 51. 55. 57. k.) Bpest, 1902—03. 129.
- Gnecchi Francesco.** Monete Romane. Manuale Elementare, compilato da F. Gn. 3-a Edizione. Milano, 1907. 135.
- Gombos F. Albin.** Paulus Diaconus A longobardok története. Ford., életrajzzal és magyarázó jegyzetekkel ellátta. (A középkori krónikások I. köt.) Brassó, 1901. 126.
- Gregorovius Ferdinánd.** Borgia Lucrezia. Egykoru okiratok és levelezések nyomán. A fordítást megkezdte Márkus, bevégezte Feleki József. 2. kiad. Bpest, 1892. 131.
- Hadrián császár. A 3. kiadás után ford. Pásztor János. (A m. tud. akad. könyvk. váll. Uj folyam, 31. k. Bpest, 1897. 133.
- Huber Alfonz.** Ausztria története. Átdolgozta Baróti Lajos. II—III. (folytatás) (A m. tud. Akad. könyvkiadó vállalat. Uj folyam 46. 48. köt.) Bpest, 1901. 46.
- Jansen Hubert.** Deutsche, österreichische und schweizerische Masse, Gewichte und Münzen. Berlin, 1900. 4 r. 155.
- Kállay Béni.** A szerb felkelés története 1807—1810. Hátrahagyott kéziraiból kiadta Thallóczy Lajos. I—II. Bpest, 1909. (A m. tud. Akad. könyvkiadó vállalat. Uj folyam 76. 77.) 137.
- Krónikások.** (Középkori —) Szerkeszti Gombos F. Albin. I. k. Paulus Diaconus: A longobardok története. (I. Gombos F. A. 126.
- Mahler Ede.** Babylonia és Assyria. (A m. tud. Akad. könyvkiadó vállalat. Uj folyam. 65. k.) Bpest, 1906. 138.
- Okori Egyiptom. (A m. tud. Akad. könyvkiadó v. Uj folyam. 79. k.) Bpest, 1909. 139.
- Marczali H.** Nagyképes világtörténet. I. Világtörténet.
- Pridig Eugen.** Die Römischen Münzen. Erklärung der Text zu Tafel III. b. Leipzig, 1902. 4 r. 143.
- Schlickeysen F. W. A.** Erklärung der Abkuerzungen auf Muenzer der neuerenzeit des Mittelalters und des Alterthums sowie auf Denkmuenzel und Muenzartigen Zeichen. Dritte verbesserte und vermehrte Auflage. Bearbeitet von dr. Reinhold Pallmann. Berlin und Stuttgart. 1896. 136.
- Southey R.** Nelson életrajza. Ford. Reményi Antal. (A m. tud. Akad. könyvkiadó vállalat. Uj folyam. 50. k.) Bpest, 1902. 128.
- Világtörténelem.** Nagyképes — Szerkeszti Marczali Henrik. Kulturhistóriai képekkel, arcképekkel, mellékletekkel és térképekkel. (Folytatásként) IV—XII. köt. 69.
- Weichardt C.** Pompeji vor der Zerstoerung Rekonstruktionen der Tempel und ihrer Umgebung. Entworfen und ausgeführt Leipzig, é. n. Folio 62.
- Weisz ker. János.** Világtörténet. Fordította Szabó Ferenc (kiegészítés) III—XI. köt. Nagybecskerek, 1898— 4. r. 103.
- Wilberg Max.** Regenten—Tabellen. Frankfurt a. Oder, 1906. 4 r. 161.

Bb. Magyar történet és segédtudományai.

- Andrássy Gyula gr.** A magyar állam főmáradásának és alkotmányos szabadságának okai. Bpest, 1901. 205.
- ***Ábel Jenő.** Magyarországi tanulók külföldön. Szerkeszti Ábel Jenő. Kiadja a m. t. akadémia irodalomtörténeti bizottsága. Bpest, 1890—1892—1893. 227.
- Bal Jeromos.** Magyarország cimereinek eredetét és jelentését megfejtji. Lőcse, 1907. 238.
- Balogh Pál.** A népfajok Magyarországon. Bpest, 1902. 4 r. 133.
- ***Barabás Samu.** I. Történelmi emlékek.
- Baróti Lajos.** Adattár Délmagyarország XVIII. századi történetéhez. I. köt. (1—4. r.) és Pótfüzet. Temesvár, 1904. és 1907. 212.
- Bellai József.** Temesvár közművelődési intézményei. Különös tekintettel a könyvtárakra és a tud. gyűjteményekre. Temesvár, 1904. 204.
- Békefi Remig.** A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei. III. köt. Első rész. A Balaton mellék történelme. III. szakasz. A Balaton környékének egyházai és várai a középkorban. Budapest, 1907. 4 r. 156.
- Emlékbeszéd, melyet a bpesti kir. m. tud. egyetem Rákóczi-ünnepélyén 1906. évi okt. hó 24-én mondott. Budapest, 1907. 4 r. 140.
- Beöthy Ákos.** A magyar államiság fejlődése, küzdelmei. Politikai tanulmány I. r. A régi Magyarország. A honfoglalástól az 1825.

- országgyűlésig. II. r. I. és II. köt. Az uj Magyarország. Az 1825. országgyűléstől az 1848. törvények szentesítéséig. Budapest, é. n. 220.
- III. Béla király és hitvese Antiochiai Anna emlékezete.** Bpest, 1908. 241.
- Bihar vármegye monografiája.** I. Magyarországi vármegyék.
- Borovszky Samu.** I. Magyarország vármegyéi.
- Emlékek,** Magyar történelmi — (Monumenta Hungarica Historica.) Első osztály. Okmánytárak. (Diplomataria) XXVII: XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. — Második osztály. Írók. (Scriptores) XXXI. XXXII. XXXVI. XXXVII. XXXVIII.
- Emlékek,** Török—magyarkori történelmi — Szerkeszti Szilády Á. és Szilágyi S. II. osztály: Írók. III—IV. k.
- Evlia Cselebi török világutazó magyarországi utazásai 1660—64. Ford. és jegyzetekkel kísérte Karácson Imre. I. köt. U. az 1664—1666. II. köt. Bpest, 1904. és 1908. 25.
- Emlékkönyv,** Hunyadi Mátyás király, az igazságos — Szerkesztették Kovács Dezső és Szabó Samu. Kolozsárt, 1902. 223.
- Emlékműve,** Az eperjesi vértanúk — Beszámoló az eperjesi vértanúk emlékét hirdető szobormű keletkezéséről. Eperjes, 1908. 239.
- Életrajzok,** Magyar történelmi — Szerkeszti Schönherr Gyula. XVI. köt. Bpest, 1900. 26.
- Értekezések** a történelmi tudományok köréből. Szerkeszti Pauer Imre. Kiadja a m. tud. Akad. XIX—XXII. köt. 1900—09. 27.
- Falk Miksa.** Kor- és jellemrajzok, Budapest, 1903. 221.
- Ferenczy Zoltán.** Deák élete. (A m. tud. Akad. könyvkiadó váll. Uj folyam 58. 60.) I—III. Bpest, 1902. 230.
- Ferenczy József.** A magyar hírlapirodalom története 1780—1867. Bpest, 1887. 203.
- Hajnik Imre.** A magyar bírósági szervezet és perjog az Árpád- és vegyesházi királyok alatt. Bpest, 1899. 216.
- Havass Rezső.** Mitis Silvio dalmát történetirő műve Nagy Lajos királyról. (Különnyomat a Századok 1908. 7. füzetéből.) Bpest, 1908. 240.
- Hornyik János.** Pusztaszer, a honalapító magyar nemzet első törvényhozási közgyűlése színhelyének története. Kecskemét, 1865. 48.
- Horváth József.** Az 1905/6. évi vármegyeyi ellenállás története. Bpest, 1907. 4 r. 147.
- Jókai—Bródy—Rákosi.** Negyvennyolc. A magyar szabadságharc 1848—49-ben, Budapest, 1898. 4 r. 163.
- Kada Elek.** Magyar történelmi album. A vegyesházbeli királyok kora. Budapest, 1895. 4 r. 122.
- Karácson Imre.** I. Török—magyarkori történelmi emlékek. III. köt. I—II. r. 25.
- Karácsonyi János.** A hamis, hibáskeletű és keletzetlen oklevelek jegyzéke 1400-ig. Bpest, 1902. 209.
- Kempelen Béla.** A nemesség. Utmutató az összes nemességi ügyekben. Genealogiai és heraldikai kézikönyv. Bpest, 1907. 237.
- Kerékyártó Árpád.** Magyarország történetének kézikönyve. VII. r. (folytatás) Tíz év Magyarország legujabb történetéből. 1840—1849. Bpest, 1874. 76.
- Kogutowicz Manó.** Történelmi iskolai Atlasz. Tervezték Acsády—Brózik, Cherven, Csárki, Goldzieher, Marczali, Márki, Pauer. Rajzolta — Bpest, (1910) 4 r. 162.
- Kossuth Ferenc.** Harminc parlamenti beszéde. Életrajzi adatokkal kíséri Hentaller Lajos. A beszédeket sajtó alá rendezte Szatmári Mór. Bpest, 1907. 232.
- Kossuth Lajos.** Iratai. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc. VI—XII. (Folytatás) Budapest, 1898—1906. 82.
- Kovács Dezső.** I. Emlékkönyv. 223.
- Kubinyi Miklós.** Árva vára. Történelmi tanulmány. Pest, 1872. 229.
- Lázár Gyula.** Az ozmán uralom története Európában. I—II. Bpest, 1877. 217.
— Das Judenthum in seiner Vergangenheit und Gegenwart. Mit besonderen Hinblick auf Ungarn. Zweite Auflage. Berlin, 1880. 228.
- L'enseignement en Hongrie.** Bp., 1900. 214.
- Magyarország** külön címerének és a magyar korona orsz. egyesített címerének leírása és rajza. Bpest, 1896. Folio 23.
- Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota** ezeréves fenállásakor és az 1896. évi erdélyes kiállítás eredménye. Szerkesztette Matlekovits Sándor. I—IX. Bpest, 1897—98. 4 r. 120.
- Magyarországi tanulók** külföldön. Szerkeszti Ábel Jenő. — I. köt. Magyarországi tanulók a jénai egyetemen. Összeállította Mokos Gyula. — II. köt. Magyarországi tanulók a bécsi egyetemen. Összeállította Schrauf Károly. — III. köt. A krakói magyar tanulók-háza lakóinak jegyzéke. — (1493—1558.) Közli Schrauf Károly. Budapest, 1890— 227.
- Magyarország vármegyeyi és városai.** Szerkeszti Borovszky Samu. (Folytatólagon) V. k. Szabolcsvármegye. — VI. k. Biharvármegye és Nagyvárád. — VII. k. Pozsonyvármegye. Pozsony sz. kir. város. Bpest, 1901— 4 r. 3.
- Manifestum Rákócziánium.** Kézírás a XVIII. századból. 235.
- Marcali Henrik.** Az 1790/1. országgyűlés. I—II. (A m. tud. akad. könyvkiadó váll. Uj folyam 70. 71.) Bpest, 1907. 236.

- Matlekovits Sándor.** I. Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota. 4 r. 120.
- Mayláth Béla.** A történelmi kiállítás kalauza. Bpest, 1886. 224.
- Márki Sándor.** Erzsébet, Magyarország királynéja (1867—98) Bpest, 1899. 206.
- Mokos Gyula.** I. Magyarországi tanulók.
- Németh Béla.** Szigetvár története. Pécs, 1903. 4 r. 119.
- Pauler Gyula — Szilágyi Sándor.** A magyar honfoglalás kútfői. A honfoglalás ezredéves emlékére szerkesztették. — Bpest, 1900. 4 r. 111.
- Petrássevich Géza.** Magyarország és a zsidóság. Bpest, (1899) 215.
- Pozsony vármegye monografiája. 4 r. 3.
- Radvánszky Béla.** Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században. I—III. Bpest, 1896. 1879. 226.
- Schrauf Károly.** I. Magyarországi tanulók.
- Szabó Adorján.** II. Rákóczi Ferenc. Kassa multjában. Kassa, 1906. 233.
- Szabolcsvármegye monografiája. 4 r. 3.
- Szalay József — Baróti Lajos.** A magyar nemzet története. I—IV. Bp. é. n. 4 r. 146.
- Szalay László.** Magyarország története. Pest, 1859. VI. k. (folyt.) 141.
- Szigethy Lehel.** Beöthy Ödön menekülése 1849. évben. Nagyvárad, 1901. 219.
- Szilágyi Sándor.** I. Magy. történelmi emlékek 26. köt.
- Szmida Lajos — Nikolényi István.** Temesvármegyei Végvár (Rittberg) nagyközség multja és jelene. Temesvár, 1901. 210.
- Thaly Kálmán.** II. Rákóczi Ferenc levéltára. X. kötet. Pótlékok s betűrendes név- és tárgymutató II. Rákóczi Ferenc levéltára I. oszt. I—IX. kötetéhez. 94.
- II. Rákóczi Ferenc fejedelem ifjúsága 1676—1701. Tört. tanulmány. II. javított és bővített kiad. Pozsony, é. n. 231.
- Toldy Ferenc.** Marci Chronica De gestis Hungarorum. Recensuit, varias lectiones annotavit, praefatus est — Versionem Hungaricam adiecit Carolus Szabó, Pestini 1868. 4 r. 110.
- Ugron Gábor.** Beszédei, az 1878—87. országgyűlésen. I—III. Lenyomat a képviselőház naplójából. Bpest, 1881—87. 213.
- Varjú János.** A magyar szellemi művelődés történelme. Debrecen, 1907. 234.
- Virág Benedek.** Magyar századai. Harmadik kiad. Toldy F. által I—V. Pesten, 1862—63. 207.
- Vosinszky Mór.** Az őskor mészbetűtes díszítésű agyagművészége. (Értekezések a tört. tud. körhől XX. k.) Bpest, 1906. 27.
- Wekerle László.** Nagyzerév Arpád fejedelem sirja felett. (907—1907.) Bpest, 1907. 242.

Bc. Irodalomtörténet, esztétika, művészettörténet, bibliográfia.

- A. B. P. A. J. T. N. T.** A könyvek szabados olvasásáról két fő tikkely. Pest, 1792. 196.
- Ballagi Aladár.** A magyar nyomdászat történelmi fejlődése 1472—1877. Bpest, 1878. 172.
- Baráth Ferenc.** Irodalmi dolgozatok. Bpest, 1895. 174.
- Bán Aladár.** I. Krohn Gyula. 185.
- Berecz Károly.** A régi fiatal Magyarország. (Emlékezések, vázlatok) Bpest, 1898. 169.
- Beöthy Zsolt.** I. A művészetek története. 4 r. 132.
- Színházi esték. A színműírók és színészek új folyamára. Bpest, 1895. 168.
- Vörösmarty Mihály. A költő születésének százados évfordulója alkalmából. Bpest, 1900. 170.
- Berzeviczy Albert.** Italia. II. kiad. Bpest, 1905. 194.
- Carlyle Tamás.** Hősökről. Gyémántnyaklanc. Ford. Végh Artur. (A m. tud. akad. könyvk. váll. Új folyam. 43. k.) Bpest, 1900. 153.
- Császár Elemér.** Verseghy Ferenc élete és művei. Bpest, 1903. 175.
- Deák-album.** Emlékkönyv. Bp. 1876. 4 r. 129.
- Divald Károly.** A képzőművészet remekei. Fényképnymatokban készíti és kiadja — Szövegét írja Szendrei János. I. Bpest—Eperjes, 1883. Folio 58.
- Erdélyi János.** Pályák és pálmák. Bpest, 1886. 160.
- Erdélyi Pál.** Balassa Bálint, 1551—94. (Magy. történelmi életrajzok) Bpest, 1894. 165.
- Emlékbeszéd**ek a M. Tud. Akad. elhunyt tagjai felett mondott — XI—XIV. Bpest, 1901—1909. 26.
- Éber László.** Művészettörténeti olvasmányok. Összeállította — 189.
- Forster Gyula br.** Magyarország műemlékei. I—II. Bpest, 1905—06. 4 r. 154.
- Furtwängler—Ulrichs.** Denkmäler Griechischer und Römischer Skulptur. Zweite vermehrte Auflage. München, 1904. 188.
- Gyöngyösy László.** Arany János élete és munkái. Bpest, 1901. 193.
- Gyulai Pál.** Kritikai dolgozatok. 1854—1861. (M. tud. Akad. könyvkiadó váll. Új folyam. 76. k.) Bpest, 1908. 186.
- Hampel József.** Az antik szobrászat története. (39 ábrával) Bpest, 1900. 167.

- Hartmann János.** Petőfi-tanulmányok. Budapest, 1910. 198.
- Hornyik József.** Kecskeméti írók. (Kecskemét multja és jelene c. mű részére.) Kecskemét, 1901. 159.
- Horváth Cyrill.** A magyar irodalom története. I. k. A régi magyar irodalom. Budapest, 1899. 152.
- Huttkay Lipót.** Mikes Kelemen törökországi levelei. Eger, 1905. 183.
- Irodalomtörténet.** Egyetemes — Szerkeszti Heinrich Gusztáv. I. Ókori keleti népek és hellének. II. Rómaiak és románok. III. Kelták és germánok. Bpest, 1903—07. 163.
- Jánosi Béla.** Az esztetika története. (Folyt.) II. k. A középkortól Baumgarten felléptéig. III. köt. Baumgartentől napjainkig. Bpest, 1900—01. 55.
- Kacsóh Pongrác.** I. Lyka K.
- Kelemen Béla.** Ányos Pál. Irodalomtörténeti tanulmány. Székesfehérvár, 1906. 199.
- Könyvészet.** Magyar — I. k. Jegyzéke az 1860—1875. években megjelent magyar könyvek — és folyóiratoknak. Összeállította Petrik Géza. Bpest, 1885. — II. k. Jegyzéke az 1876—1885. években megjelent, vagy újjólág kiadott magyar könyveknek és térképeknek. Összeállította Kiszlingstein Sándor. Bpest, 1890. — Magyar könyvészet. 1886—1900. Szerkesztette Petrik Géza. I. köt. Bpest, 1908. 70.
- Kováts Antal;** A tragikum Arany J. költészetében. Kecskemét, 1892. 173.
- Krohn Gyula.** A finnugor népek pogány istentisztelete. Finnből ford. Bán Aladár. (A m. tud. Akad. könyvkiadó váll. Új foly. 73. k.) Bpest, 1908. 185.
- Kudora Károly.** Könyvtárta. (Olcso kiadás). Bpest, 1893. 171.
- Lyka Károly — Kacsóh P.** A művészet könyve. (Művelts. könyvtár VI. k.) Bpest, 1904. 4 r. 125.
- Magyarország** a párisi nemzetközi kiállításon 1900. képzőművészeti, iparművészeti, történelmi és oktatásügyi csoportok. Bpest, é. n. Folió 66.
- Malonyay Dezső.** Munkácsy Mihály élete és munkái. II. kiad. Bpest, 1900. 4. r. 130.
- Mihálovics Ede.** A katolikus prédikáció története Magyarországon. I. köt. Bpest, 1900. 154.
- A művészetek története.** A legrégebbi időktől a XIX. sz. végéig. Szerkeszti Beöthy Zolt. I. köt. Ó-kor. Bpest, 1906. II. köt. Középkor. Bpest, 1907. 4 r. 132.
- Négyessy László.** A mértékes magyar verselés története. Bpest, 1892. 155.
- Pekár Károly.** A magyar díszítő motívumokról. (Magyar művészet 1. sz.) Bp, 1906. 181. — A magyar nemzeti szépről. A magyar géniusz esztetikája. Bpest, 1906. 180.
- Perényi József.** Dugonics András színművei. Sátoraljaihely, 1903. 177. — Dugonics András „Tudakossága.“ Sátoraljaihely, 1904. 179. — Endrődy János eudaemonistikus bölcsellete. (Külön lenyomat a Bölcs Folyóirat.) Bpest, 1904. 178.
- Petrik Géza.** I. Magyar könyvészet.
- Pintér Jenő.** A magyar irodalom története a legrégebbi időktől Bessenyei Gy. fellépéséig. I. köt. A legrégebbi időktől a mohácsi csatáig. II. köt. A mohácsi csatától Bessenyei Gy. fellépéséig. (1526—1772.) Bpest, 1909. 191.
- Popini Albert.** Byron és Shelley. Bpest, 1898. 161.
- Prónai Antal.** Csaplár Benedek emlékezete. (A Szent István Társ. irod. oszt. felolvasó üléseiből 64. sz.) Bpest, 1907. 184. — Dugonics András életrajza. Szeged, 1903. 164.
- Putnok Miklós.** Carmen Sylva élete és művei. Lugos, 1910. 195.
- Raleigh Walter.** Shakespeare. Angolból ford. Czeke Marianne. (A m. tud. akad. könyvkiadó váll. Új folyam 80. k.) Bpest, 1909. 190.
- Riedl Frigyes.** Arany János. III. kiad. Bpest, 1909. 192.
- Sebestyén Gyula.** A regösök. (Magyar népköltési gyűjtemény. Új folyam V. köt.) Bpest, 1902. 166.
- Spemann W.** Das Museum. Eine Ableitung zum Genuss der Werke bildender Kunst. Herausgegeben v. Rich. Graul u. Richard Stettiner. (Folyt.) VI—XI. Berlin-Stuttgart, é. n. 4 r. 5.
- Szabó Károly.** Az 1443—1711. megjelent nem magyar nyelvű hazai nyomtatványok jegyzéke. Bpest, 1883. 86.
- Szana Tamás.** Benvenuto Cellini önéletírása. Olaszból ford. — I—II. Bpest, 1890—91. 158. — Száz év a magyar művészet történetéből, 1800—1900. Festészet, szobrászat. Bpest, 1901. 4. r. 131.
- Szinnyei József.** Magyar írók élete és munkái. VIII—XIII. k. Bpest, 1901—1908. 99.
- Tavaszi kiállítás.** Országos magyar képzőművészeti társulat. II. kiad. Bpest, 1900. 156.
- Téli kiállítás.** U. az. II. kiad. Bpest, 1910. 157.
- Thaly Kálmán.** Irodalom—műveltségtörténeti tanulmányok a Rákóczi—korból. Toldalékul kurucvilági kiadatlan költemények tára. Új kiadás. Bpest, 1889. 182.
- Thold Orbán Imre.** A budapesti Szent István-templom. (Vázlatos ismertetés). Budapest, 1905. 200.

- De Voglie E. M.** Az orosz regény. Franciából ford. Huszár Imre. (A m. tud. Akad. könyvk. vállalata. Új folyam 77.75) I—II. Bpest, 1908. 187.
- Vadász Norbert.** Dukai Takács Judit élete és művei. Bpest, 1900. 201.
- Vörösmarty** emlékkönyve. A költő szül. 100-os évfordulója alkalmából. Szerkesz-

tette Czapáry László. Székesfehérvár, 1900. 4 r. 139.

- Zsámboki Gyula.** Magyarázatok a művésztörténeti faliképekhez. I—II. sorozat. Bpest, 1904—1906. 176.
- Zsilinszky Mihály.** A széptan előcsarnoka. Pest, 1872. 162.
- Zsitvay János.** A szín. Selmecebánya, 1901. 197.

Bd. Földrajz, utazások, etnográfia.

- Balbi-Czirbusz.** Egyetemes földrajza. (Történeti nép- és földrajzi könyvtár. Kiadja Szabó Ferenc. 67. köt.) V. köt. I—II. r. (folyt.) Nagybecskerek 1899. 1903. 3.
- Brózik Károly.** Nagy magyar atlasz. 158 színes főtérkép és 257 melléktérképpel és névmutatóval. Erődi Béla és Berecz Antal közreműködésével szerkesztette — Bpest, 1906. (2 pld.) Fol. 60.
- Cholnoky-Littke.** A föld. I. A műveltség könyvtára. 4 r. 125.
- Czirbusz Géza.** Magyarország a XX. évszáz elején. Temesvár, 1902. 46.
- Damaszkin Arzén.** A mázsai fensíkon. Budapest, 1906. 53.
- Dékány Ráfael.** Kecskemét sz. kir. város és vidékének földrajza. Kecskemét, 1880. 51.
- Dunay János.** Uti emlékeim Olaszországból. Szatmár-Németi, 1907. 56.
- Gönczy Pál — Kogutovics.** Magyarország megyéinek kézi atlasza. I—XIV. f. Bpest, (1890.) Fol. 65.
- Görög.** Magyar atlasz, azaz a magyar-horvát és tótországi megyék és szabad kerületek földképei. Közrebocsátotta — Pesten, 1848. 48.
- Havass Rezső.** Dalmácia. Bpest, é. n. (1907) 4 r. 145.
- Holek Sámuel.** A világ hajózható csatornái. Bpest, 1903. 49.

- Jankó János.** Magyar tipusok. Első sorozat: A Balaton mellékéről. (A m. nemzeti múzeum néprajzi gyűjteményei II.) Összeállította — Bpest, 1900. 4 r. 134.
- Kogutowicz Manó.** Magyarázatok Palesztina fali térképéhez, betűrendes névjegyzékkel. Bpest, 1892. 4 r. 152.
- Kozma-Kőrösi.** Rendszeres földrajzi atlasz. Szerkesztették — XVII. teljesen átdolgozott és bővített kiadás. Bpest, 1906. Fol. 59.
- Krautzer Lipót.** Svájc. Gazdasági és társadalmi képek. (Magyar kereskedők könyvtára I. évf. 6. füzet.) Bpest, é. n. 47.
- Márki Sándor.** Európa a magyarok honfoglalása s a frank birodalom szétbomlása idejében. Magyarázo szöveg a Hölzel és társasiskolai fali térképeihez. Bpest, 1893. 50.
- Losontzi István.** Hármás kis tükör, mely I. a szent históriát, II. Magyarországot, III. Erdélyországot annak földével, polgári állapotjával és históriájával . . . előadja. Komárom, 1805. k. 8 r. 52.
- Az osztrák-magyar monarchia irásban és képekben I—XXI.** Bpest, 1886—1901. (2 pld.) 4 r. 69.
- Vay Péter gr.** Kelet császárai és császárságai. Bpest, 1906. 55.
- Vámbéry Ármin.** Nyugat kulturája keleten. (A m. tud. akad. könyvk. váll. Új folyam. 67. k.) 54.

C. Jogtudományok és statisztika.

- Barna Endre.** Magyar tanulmányok a bukaresti kiállításról, Kolozsvár, 1906. 94.
- Bekics Gusztáv.** Közjogunk és nemzeti törekvésünk. Bpest, 1903. 86.
- Bodley John Edward Courtenay — Darvai M.** Franciaország, II. köt. (folyt.) (A m. tud. akad. könyvk. váll. Új folyam 45.) Bpest, 1900. 52.
- Bodnár Zsigmond.** A politikai helyzet 1906. január elején. Bpest, 1906. 92.
- Engel Zsigmond.** A pénz keletkezése és fejlődése, Sociológiai tanulmányok I. füz. Bpest, 1902. 81.

- Esterházy Sándor.** A jus szó jelentései a római jogban, Kassa, é. n. 84.
- Értekezések** a társadalmi tudományok köréből, Kiadja a m. tud. Akadémia, XIII, 2—4; 8—10, XIV, 1—4, Bpest, 1904, 1909. 9.
- Ferenczy József.** Pest-, Pilis- és Solt-vármegyékben, valamint a kiskunságban találtató szabadkirályi, szabados és más mezővárosoknak, helységeknek, faluknak minden pusztáknak név-tára, vagy általjánban politikai föld leírása . . . Szerkesztette és kiadta Budán, 1844. 79.

- Herczegh Mihály.** Magyar jogtörténet, kapcsolatosan az európai jogtörténettel, Bpest, 1902. 82.
- Kidd B. — Geöcze S.** Társadalmi evolúció. (A m. t. a. könyvk. v. Új folyam 64.) 91.
- Le Play — Geöcze S.** A munkásviszonyok reformja. (A m. tud. akad. könyvk. váll. Új folyam 36.) 85.
- Nagy Mór.** A fides mint jogelv, jogi intézmény és jogrendszer. Függetlenül: A XII. táblás törvény maradványai. Tanulmány a római jog köréből. Kolozsvár, 1953. 88.
- Pázmány Zoltán.** A haszonélvezet a római jogban. Kecskemét, 1902. 83.
- Réz Mihály.** Magyar fajpolitica. Bpest, é. n. (1905.) 90.
- Stein Lajos.** 1. A műveltség könyvtára. 4 r. 125.
- Szigethy Lehel:** A magyar pénzügyi jog vezérfonala, II. kiad., teljesen átdolgozva, Kecskemét, 1899. 44.
- A törlesztéses államadósságok, Köz- és államgazdasági tanulmány. Bpest, 1905. 89.
- Tetőtleni Ármán.** Az országgyűlés felosztásáról exlexben, Bpest, 1903. 87.
- Timon Ákos:** Magyar alkotmány- és jogtörténet, tekintettel a nyugati államok jogfejlődésére. Bpest, 1902. 80.
- Vrba Rudolf.** Oesterreichs—Bedränger—die Los—von—Rom Bewegung. Studien über politische, religiöse und sociale Zustände der Gegenwart. Prag, 1903. 93.

D. Vallástan, filozófia, pedagógia.

Da. Vallástan, egyháztörténelem, egyházi beszédek.

- Acsay Ferenc.** Ifjúsági szent beszédek, I—II. k. Győr, 1908. 77.
- Carové F. W.** Papismus und Humanität. I—II. Leipzig, 1838. Ueber die Bedeutung und die Folgen des Streites zwischen Rationalismus, Supernaturalismus und Mysticismus, von Wohlfarth, Halle, 1833. 70.
- Chobot Ferenc.** Jézus Krisztus egyházának története, I—III, Bpest-Rákospalota, 1907. 79.
- Dudek János.** A keresztény vallás apologiája. Bpest, 1893. 71.
- Származástan és világnézet. Adatok a természettudomány és vallás összhangjához, Bpest, 1909. 82.
- Evangelien,** Sonn- und festtäglichen-Ofen, 1790. 93.
- Guzmics Isidor.** A róm. kath. és protest. keresztények között fenálló Uniónak másodszori vizsgálata. Győrött, 1826. 69.
- Karácsonyi János.** Magyarország egyháztörténete főbb vonásaiban 970—1900-ig. Nagyvárad, 1906. 76.
- Károli Gáspár.** Új Testamentom, azaz a mi Urunk Jézus Krisztusnak Új Szövetsége, Magyar nyelvre ford. Kőszegen, (é. n.) 84.
- Koch Anton.** Lehrbuch der Moraltheologie Zweite Auflage. Freiburg im Breisgau, 1907. 80.
- Koczó Sándor.** Krisztus-e avagy Darwin és dr. Dodel? Kecskemét, (1909) 78.
- Kókai Benedek.** Kis Krisztus atyafiság könyve (Imádságos könyv) Pesten, (é. n.) 85.
- Manigai György.** Az igazak koszorujával felékesített szentelt vitéz. Vátzon, 1816. 75.
- Pessler Ernest.** Biblische Bilder des alten und neuen Testamentes. Wien (é. n.) Fol. 61.
- Pokorny Emanuel.** Keresztény katolikus hittan. Bpest, 1904. 73.
- Religio.** Tudományos, társadalmi és irodalmi kath. folyóirat. Felelős szerkesztő Dudek János dr. 1906—09. 65—68. évf. Bpest, 1906—09. 4 r. 150.
- Rott Nándor.** A csoda és a természettudomány. Bpest, 1907. 81.
- Schöberl Xav. Ferenc.** A kath. hitoktatás kézikönyve. Magyarul kiadta Tóthfalussy Béla I—II. k. Bpest, 1891. 74.
- Tomory Szabó Sándor.** Szentírás-magyarázat alapvonalai. I. k. Kecskemét, 1843. 72.

Db. Filozófia és története.

- Alexander B.** 1. Filozófiai írók tára.
- Athenaeum.** Philosophiai és államtudományi folyóirat. Szerkeszti Pauer Imre. XII. évf. Bpest, 1903. 50.
- Bánóczy J. I.** Filozófiai írók tára.
- Bourdeau János.** A jelenkori gondolkozás mesterei. Ford. Fredericzy M. és Imrei Ferenc. (A m. tud. Akad. könyvk. váll. 72. k.) Bpest, 1907. 62.
- Descartes.** 1. Filozófiai íróktára.
- Endrőty János.** Az embernek boldogsága, I—III. k. Pest, 1806. 58.
- Értekezések** a bölcsészeti tudományok köréből. Kiadja a m. tud. Akad. III. 1. 2. 4. 5. 6. 7. Bpest, 1889—1910. 9.
- Filozófiai írók tára.** Szerkesztik Alexander B. és Bánóczy József. Budapest, 1891—902. 12.

- IX. k. Kant. A tiszta és kritikája. Ford. és magyarították Alexander B. és Bánóczy J. 12.
- X. k. Platon válogatott művei. I. köt. Ford. Péterfy Jenő. 12.
- XII. k. Diderot-tanulmányok. Irta Alexander Bernát. 12.
- XIV. k. A görög gondolkodás kezdetei. Thales-től Sokratesig. Irta Sebestyén Károly. 12.
- XVI. k. A cinikusok. Tanulmány az anthik ethika köréből. Irta Sebestyén Károly. 12.
- XIX. k. Schwegler Albert. A bölcelet története. Ford. ifj. Mitrovics Gy. 60.
- Gutberlet K.** Psychophysik. Historisch-kritische Studien über Experimentelle Psychologie. Mainz, 1905. 55.
- Jehlička Ferenc.** Társadalmi kérdés és etika. A Marxista-irány és a modern szociáletikai irány bölceleti alapjainak vizsgálata. Bpest, 1908. 57.
- Közleményei,** A magyar filozófiai társaság — 1901—1908. évf. 1909. 1—4. f. Bpest, 1901—09. 59.
- Nagy Ferenc.** A bölcsészet története, kezdetől mostanig. II. kiadás. Kecskeméten, 1896. 53.
- Notter Antal.** A szabadakarat. Bp. 1908. 56.
- Payot Gy.** Az akarat nevelése. Ford. Weszely Ödön. (A m. tud. Akad. könyvkiadó váll. 63. k.) Bpest, 1905. 61.
- Pázmány Zoltán.** A hypnotizmus. Győr, 1892. 52.
- Pekár Károly.** A filozófia története. Az emberi gondolkodás története. Bpest, 1902. 54.
- Platon** válogatott művei. Phaidros. Symposion. Charmides. Jon. Ford. Szabó András. Székelyudvarhely, 1903. 63.
- Schwegler-Mitrovics.** I. Filoz. írók tára.
- Sebestyén K.** I. Filoz. írók tára.
- Szitnyai Elek.** Ész és szív. Értekezések a lélektan, nevelés tan és életbölcelet köréből. Bpest, 1900. 51.
- Thanhoffer Lajos.** Hogyan észlelünk, érezzünk és mozgunk? (Urániai könyvtár 3. sz.) Bpest, 1903. 49.

De. Pedagógia és történelme.

- Ábrai Lajos.** Az aradi kereskedelmi testületnek, az államilag segített aradvárosi felsőkereskedelmi iskolával kapcsolatos internatusa. Arad, 1902. 107.
- Baumeister A.** Handbuch der Erziehungs- und Unterrichtslehre für höhere Schulen. München, 1897—1906.
- I. Band. 1. Abteilung. Geschichte der Pädagogik, mit besonderer Rücksicht auf das höhere Unterrichtswesen. Von Theobald Ziegler. Zweite Auflage.
- II. Band. 2. Abtheilung. Die Einrichtung und Verwaltung des höheren Schulwesens in den Kulturländern von Europa und in Nordamerika. Von A. Baumeister.
- III. Band. 1. Abteilung. A. Theoretische Pädagogik und allgemeine Didaktik. Von W. Toischer — B. Abteilung. Die Vorbildung der Lehrer für das Lehr-amt. Von W. Fries.
- II. Band. 2. Abteilung. Praktische Pädagogik für höhere Lehranstalten. Von A. Matthias. — Schulgesundheitspflege. Von L. Kotelmann.
- III. Band. 1. Abteilung. 1. Häfte. Didaktik und Methodik des lateinischen Unterrichts. Von P. Dettweiler. Zweite Auflage.
2. Häfte. Didaktik und Methodik des Geschichtsunterrichts. Von O. Jäger. Zweite Auflage. 116.
- Csallóközi Jenő.** Utmutató a gimnáziumi gyakorlati tanításban tanárjelöltek s kezdő tanárok részére. Miskolc, 1909. 127.
- Erődi Béla.** A londoni magyar kulturális kiállítás és tanúságai. (Különnyomat a M. Paed. 1909.) Bpest, 1909. 130.
- Értesítője** — Az orsz. paedagogiai könyvtár tanszermuzeum hivatalos — I. évf. 1—8. 10—12. Bpest, 1907. 122.
- Fináczy Ernő.** A magyarországi középiskolák multja és jelene. Bpest, 1896. 123.
- A magyarországi közoktatás története Mária Terézia korában. II. köt. 1773—80. Bpest, 1902. 29.
- Az ókori nevelés története. Vezérfonal egyetemi előadásokhoz, Bpest, 1906. 119.
- Gaál József.** Gondolatok a rajzoktatásról, a közműveltséget terjesztő intézetekben. Készthely, 1905. 111.
- **Mózes.** A jövő iskolája. Elmélkedések. Bpest, 1909. 128.
- Holló Károly.** A művészeti oktatás és rajz tanítás legújabb mozgalmaira vonatkozó megjegyzések. Kolozsvár, 1905. 114.
- Jegyzőkönyv,** felvétel Győrött, 1005. június 1-én, a Győrött létesítendő középiskolai kath. internátus érdekében tartott nagyértekezletről. Győr, (1905.) 113.
- Jegyzőkönyve,** Az egységes jogosítású középiskoláról Lukács György elnöklésével 1906. jan. 24., 30., 31. napjain folyt szakértekezlet — Bpest, 1906. (2 pld.) 118.
- Kálmán Dezső.** A gyönki ev. ref. gymnasium története 1806—1900. Szekszárd, 1905. 117.
- Kiss Áron — Öreg I.** Nevelés- és oktatás tan. IV. kiad. Bpest, 1895. 105.
- Klamarik János.** A magyarországi középiskolák újabb szervezete történeti megvilágítással. (A mű első fele) Bpest, 1893. 135.

- Kóhalmi Mihály.** Tanítsuk, vagy ne tanítsuk a latin nyelvet. (Különnyomat a Gyakorl. Paed. III. évf.) Szeged, 1907. 121.
- A közoktatásügy** Magyarországon. Kiadja a m. kir. vall. és közokt. miniszter. Bpest, 1908. 125.
- Lippay György.** A genetikus vagy apperceptációs módszer a latin nyelvtanításban. Módszertani tanulmány. Szeged, 1908. 124.
- Lubrich Agost.** Neveléstudomány. A műveltebb közönség számára. IV. kiad. Sajtó alá rendezte dr. Pacséri Károly. I—II. k. Balassagyarmat, 1901. 106.
- Ludovika-Akadémia.** M. kir. honvéd — Bpest, 1900. 104.
- Márki Sándor.** Történettanítás. A középiskolai új tanterv szellemében. Bp. 1902. 133.
- Neubauer Fridrich.** Der Unterricht in der Geschichte. Halle, 1904. 120.
- Pacher Donát.** Herbart neveléstudománya. Győr, 1890. (A győri benedekrendi főgimn. ért.-ből lenyom.) 115.
- Pacséri Károly.** I. Lubrich.
- Parlaghy Kálmán.** A fiam földrajzot tanul. Varga Ottó könyveiből. Bpest, 1902. 132.
- Perepatits István.** A bpesti V. ker. m. kir. áll. főgimnázium félszázados fennállásának (1858—1908.)-története. Bpest, 1908. 126.
- Répássy János.** Az iskola porából. Paedagógiai karcolatok. Eger, 1885. 134.
- Schneller István.** Paedagógiai dolgozatok. I—II. k. Bpest, 1900. 112.
- Staub Móric.** Tanszerek és iskolaberendezések az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításán. Bpnst, 1901. 108.
- A szabadoktatás** országos szervezete. Az orsz. közoktatási tanács kebelében 1907. és 1908-ban folytatott tárgyalások iratai. Közreadja az orsz. közokt. tanács. Bpest, 1909. 129.
- Szakértekezlet.** I. Jegyzőkönyv.
- Szűcs Izsó.** A rajzoktatás reformja. Önálló törekvések. Egyöntetű irányzat. Nagyvárad, 1904. 110.
- Tanítás terve.** A gimnáziumi — és a reávonatkozó utasítások. Hivatalos kiadás. Bpest, 1899. 109.
- Varga Ottó.** A fiam földrajzot tanul. Bpest, (é. n.) 131.
- Weszley Ödön.** A moder pedagógia útjain. Tanulmányok. II. kiad. Bpest, 1910. 136.

E. Matematika, természettudományok, egészségtan.

Ea. Matematika.

- Baumgartner A.** I. Euklides.
- Beke Manó.** Bevezetés a differenciál- és integrálszámításba. (Népszerű főiskola könyvtára 5. k.) Bpest, 1908. 49.
- Beke M.** — **Mikola S.** A középiskolai matematikai tanítás reformja. Szerkesztik. Bpest, 1909. 53.
- Cantor Móric.** Vorlesungen über Geschichte der Mathematik. I—II. k. Zweite Auflage. Leipzig, 1900. 56.
- Czuber Emmánuel.** Wahrscheinlichkeitsrechnung und ihre Anwendung auf Fehlerausgleichung, Statistik und Lebenssicherung. I. k. Zweite Auflage. Leipzig-Berlin, 1908. 50.
- Euklides.** Az elemek első hat könyve. Ford. Baumgartner Alajos. Bpest, 1905. 52.
- König Gyula.** Az algebrai mennyiségek általános elméletének alapvonalai. Budapest, 1903. 48.
- Rátz László.** Matematikai gyakorlókönyv. A középiskolai Math. Lapok 10. évfolyamában megjelent feladatok gyűjteménye. I—II. köt. Bpest, 1904—05. 55.
- Suták József.** A differenciál egyenletek elmélete. Bpest, 1906. 54.
- Vörös Cyrill.** Analitikus Bolyai-féle geometria. I. kötet. Sikgeometria. Budapest, 1909. 51.

Eb. Fizika, asztronómia, kémia.

- Albrich Karl.** Die Lehre von der Bewegung fester Körper. Ein Unterrichtsgang auf historischer Grundlage. (Beilage zu dem Hermannstädter Gymn. — Programm 1901/2. Hermanstadt, 1902. 77.
- Alföldy Dénes.** A meteorológiai műszerek és clemek. Bpest, 1899. (Termtud. társ. könyvk. váll. 64. k.) 86.
- Abrahám Henrik.** Elemi fizikai kísérletek gyűjteménye. I—II. Bpest, 1909. 93.
- Bergert Alfonz.** A földgömb és a légkör fizikája. Ford. Bogdánfy Ödön. (A term. tud. társ. könyvö. váll. 1909. 95.
- Chemiai folyóirat** (Magyar—) Havi szaklap a chemiai ismeretek fejlesztésére. Kiadja a termtud. társ. chemia-ásványtani szak-

- osztálya. IV. évfolyam 1. 2. VI. 10—12. VII—XIII. XIV. XV. Bpest, 1898—1909. 75.
- Darwin G. H.** A tengerjárás és rokontünetmények naprendszerünkben. Ford. Kövesligethy Radó. (A termtud. könyvk. váll. 73. k.) 85.
- Elbs Karl.** Die Akkumulatoren. Eine gemeinassliche Darlegung ihrer Wirkungsweise Leistung und Behandlung. Dritte Auflage. Leipzig, 1901. 82.
- The Electrical Woird.** An illustraten Weekly Rewiew. Newyork. Vol. XXVII. 1—2. No. — Vol. XXVIII. 1—26. No. Newyork, 1896. 4 r. 124.
- Entz-Mágócsy.** I. A műveltség könyvtára. 4 r. 125.
- Értesítő,** Matematikai és természettudományi — Kiadja a m. tud. Akad. XIX—XXVII. Bpest, 1900—1909. 15.
- Frick J.** Physikalische Technik. Sechste Auflage, von Otto Lehmann. I—II. k. Braunschweig, 1890. 97.
- Gothard Jenő.** A fotografia gyakorlata és alkalmazása tudományos célokra. (Term. tud. könyvkiad. váll. 43. k.) Bpest, 1890. 98.
- Guillemín A.** A mágnesség és elektromosság. Ford. Bartoniek G. és Czögler A. — (A termtud. könyvk. váll. 5. k.) Bpest, 1885. 88.
- Heller Ágost.** Az időjárás. (A termtud. könyvk. váll. 32. k.) Bpest, 1888. 84.
- Hoitsy Pál.** Az égi mozgások elméletének néhány fejezete. (Azon háborgatások számítása, melyeket pályájukban a Mars és Jupiter közötti bolygók szenvednek) Budapest, 1907. 91.
- Hollós-Pfeiffer.** I. A műveltség könyvtára. 4 r. 125.
- Ilosvay Lajos.** Bevezetés a szerves chemiába. I. Szénhidrogének. (Termtud. könyvk. váll. 76. k.) Bpest, 1905. 89.
- Jahrbuch** der Naturwissenschaften. I. Fb. 28.
- Kalecsinszky Sándor.** A nap melegének accumulatiója különféle folyadékokban. (Különnyomat a Math. és Termud. Ert. XXII. füzetéből.) Bpest, 1904. 83.
- Kohlrausch F.** Lehrbuch der praktischen Physik. 9. Auflage. Leipzig u. Berlin, 1901. 99.
- Kövesligethy Radó.** A matematikai és csillagászati földrajz kézikönyve. (A tudományos földrajz könyvei.) Szerkeszti Lóczy Lajos. I. köt. Bpest, 1899. 80.
- Közlemények,** Matematikai és természettudományi, vonatkozólag a hazai viszonyokra. Kiadja a m. t. Akad. XXVIII—XXIX. XXX. 1—5. f. Budapest, 1906—08. 29.
- Makay István.** Fizikai laboratorium. Utmutatás fizikai kísérletekhez és előadási demonstrációkhoz. II—IV. k. Bpest, 1903—1904. 81.
- A műveltség könyvtára.** I. Fa. 4 r. 125.
- Pintér Pál.** Kémiai praktikum. Kémikusok, gyógyszerészek, orvosok számára és magánhasználatra. Debrecen, 1907. 90.
- Poincaré Henri.** Tudomány és föltevés. Ford. Szilárd Béla. (Term. tud. könyvkiadó váll. 79. k.) Bpest, 1908. 97.
- Róiti Antoino.** A fizika elemei. Ford. Czögler Alajos I—II. k. (Termtud. könyvk. vállalat 55. k.) Bpest, 1905. 87.
- Schmidt F.** Gyakorlati fotografozás kézikönyve. Ford. Pfeifer Ignác. (A termtud. könyvk. váll. 59. k.) Bpest, 1897. 79.
- Straub Sándor.** Elektrotechnika. A gyakorlati Elektrotechnika kézikönyve c. munkának átdolgozott kiadása. I. rész. 1—6. füzet. Bpest, 1902. 78.
- Than Károly.** A kísérleti chemia elemei. I. k. 2 könyv: Az elemi testek leírása. Bpest, 1898. 55.
- Vörös Cyrill.** Kísérleti természettan. Bpest, 1901. 76.
- Wichelhaus H.** Népszerű előadások a chemiai-technológia köréből. Ford. Pfeifer Ignác. (Termtud. könyvk. váll. 78. k.) Bpest, 1908. 92.
- Zemplén Győző.** Az etektromosság és gyakorlati alkalmazása (A term. tud. társ. XIII. évi cykiusának IV. köt.) Budapest, 1910. 96.

Ec. Természetrajz (ásvány-, föld- és őslénytan, növénytan, állattan.)

- Abafi (Aigner) Lajos.** Magyarország lepkéi. Bpest, 1907. 4 r. 148.
- Alexander—Lenhossék.** Az ember. I. A műveltség könyvtára. 4 r. 125.
- Balázs István.** A kecskeméti ev. ref. főgimnázium állattani és földrajzi gyűjteményeinek Katalogusa. Bpest, 1902. 52.
- Böckh Hugó.** Geologia. I. köt. Általános geologia. Selmecbánya, 1903. 61.
- Brehm Alfréd.** Az állatok világa. Chernel István, Csiki Ernő, Kohaut Rezső és Rátz István közreműködésével szerkeszti Méhely Lajos. I—X. k. Bpest, 1901. 4 r. 158.
- Calwer C. G.** Käferbuch. Naturgeschichte der Käfer Europas. Herausgeben von G. Jäger. 5. Auflage bearbeitet von G. Stierlin. Stuttgart, (1893.) 65.
- Chernel István.** Magyarország madarai. Különös tekintettel gazdasági jelentőségökre. I—II. köt. Bpest, 1899. 4 r. 135.
- Cserei Adolf.** Kis növényhatározó. (Stampl-féle tud. zsebk. 48—49.) Bpest, 1905. 55.

- Darwin K.** Az ember származása és az ivari kiválás. Ford. Török Aurél és Entz Géza. I—II. köt. (Termtud. könyvk. váll. 23. 24. k.) Bpest, 1884. 56.
- Entz Géza.** Tanulmányok a véglények köréből. I. r. A véglények ismeretének fejlődése. Történeti és kritikai átpillantás. Bpest, 1888. 4 r. 136.
- Entz-Mágócsy-Diets.** Az élők világa. I. A műveltség könyvtára. 4 r. 125.
- Erdészeti kísérletek.** A m. kir. központi erdészeti kísérleti állomás folyóirata. Szerkeszti Vadas Jenő. III. évf. 2. szám. Selmechánya, 1901. 57.
- Fleischmann Albert.** Die Descendenztheorie. Gemeinverständliche Vorlesungen über den Auf- und Niedergang einer naturwissenschaftlichen Hypothese. Leipzig, 1901. 63.
— Lehrbuch der Zoologie. Nach morphogenetischen Gesichtspunkten. Weisbaden, 1898. 64.
- Grabcr Vitus.** Az állatok mechanikai műszerei. Ford. Thanoffer Lajos. (Termtud. könyvkiadó váll. 54. k.) Bpest, 1895. 58.
- Kalecsinszky Sándor.** A magyar korona országainak ásványszenei, különös tekintettel chemiai összetételükre és gyakorlati fontosságukra. Bpest, 1901. 51.
— A szovátai meleg és forró konyhasótvakról. Meleg sóstavak és hóaccumulátorok előállításáról. Bpest, 1902. 53.
- Mágócsy-Diets S.** A növények táplálkozása, tekintettel a gazdasági növényekre. (Termtud. könyvk. váll. 80. k.) 67.
- Méhely Lajos.** Magyarország barna békái. Bpest, 1895. 59.
— Magyarország kurta kigyói. Bpest, 1895. 60.
- Ormány Miklós.** Növénytan. Budapest, 1901. 54.
- Perrier Edmond.** Traité de Zoologie. I. Partie. Zoologie Générale. Protozoaires et phytozoaires arthropodes. (Cours Complet D'Historie Naturelle) Paris, 1893. 68.
- Szutórisz Frigyes.** A növényvilág és az ember. Művelődéstörténeti tanulmányok. (A termtud. könyvk. váll. 75. k.) Bpest, 1905. 62.
- Váγγελ Jenő.** Nagy képes természetrajz I. rész. Állattan. Kiváló tekintettel Magyarország állatvilágára. Bpest, 1899. 4 r. 137.
- Zelenyák János.** A gyógynövények hatása és használata. Bpest, 1908. 66.

Ed. Gazdaságtan, egészségügy.

- Az Alkoholismus.** A magyarországi abstinentesületek központi közlönye. Szerkeszti Hollós József és Stein Füllöp. A II. évf.-tól Dóczi Imre. I—III. V. évf. Bpest, 1905—09. 17.
- Alkoholismus,** Programm des XI. Internationalen Kongressus gegen den. — Stockholm, 1907. 19.
- Cselőtei Lajos.** A svédrendszerű torna nevelési alapgyakorlatai. I. r. Szabadgyakorlatok. Bpest, 1908. 18.
- Jegyzőkönyv.** I. Szakértekezlet.
- Jó egészség.** Népszerű egészségügyi ujság. Szerkeszti Nagy Albert. VII. évf. 1—15; 19—24; VIII. Bpest, 1908—09. 4 r. 159.
- Máday Izidor.** Adatok az alkoholizmus kérdésének ismertetéséhez. Bpest, 1905. 20.
- Pekár Károly.** A nürnbergi iskola egészségügyi kongresszus. Bpest, 1906. 21.
- Szakértekezlet,** A középiskolai testgyakorlat tárgyában, 1908. márc. 16—19. napjain lefolyt — jegyzőkönyve. Bpest, 1908. 22.
- Tornaügy.** Testgyakorlati Szakközlöny. Szerk. Maurer J. és Ottó József. XXI—XXII. XXIII. 1—3; 5—20. XXIV. 2—3; 15—17; 19—20. XXV. XXVI. 1—13; 15—18; 20. XXVII. Bpest, 1903—10. 23.
- Utasítás** az Egészségre ügyelő Hivataloknak, nem költömben a Pestis mentő Intézeteknél felügyelő személyek számára. Budán, 1881. 24.

F. Vegyesek.

Fa. Gyűjteményes kiadások és vállalatok.

- Magyar Könyvtár.** Szerk. Radó Antal. 7. 351. füz. Bpest, é. n. 6.
- Magyar Történeti Szinmútar.** Koczán Ferenc alapítványából VII—X. köt. Bpest, 1907. 7. Váradl Antal: Szent Margit asszony. 8. Földes Imre: A király arája. U. a. 9. A királyné. 10. U. a. Dacos lelkék. 7.
- A műveltség könyvtára.** Kiadja az Athenaeum irod. és nyomdai Részvénytársulat. I. Sorozat. A természettudományi, technikai és társadalomtudományi ismeretek. 1. **A technika vívmányai** az utolsó száz évben. Szerk. Hollós József és Pfeifer Ignác.

2. **Az ember testi és lelki élete, egyéni és faji sajátosságai.** Szerk. Alexander és Lehosék.

3. **A világegyetem.** A Föld és a csillagvilág fizikai tüneményeinek ismertetése. Írták Cholnoky I. és Kövesligethy R.

4. **A Föld.** A Föld multja, jelene és felfedezésének története. Írták Cholnoky I., Littke A. és Papp K.

5. **Az élők világa.** Állati és növényi élet. Szerk. Entz G. és Mágoosy—Dietz S.

6. **A társadalom.** Az emberi művelődés, gazdasági és ipari élet fejlődése. Írja Tegze Gy. és Heller F. közreműködésével Stein Lajos.

II. **Sorozat.** Irodalmi, történelmi és művészeti ismeretek.

1. **A művészet könyve.** Írják Lyka Károly és Kacsóh Pongrác. Budapest, 1905—1909. 4 r. 125.

Német Könyvtár. Szerkesztik Theisz Gy. és Matskássy József. 2. 6. 7. 17.

2. Goethe Dichtung und Wahrheit. Magyarázta Tibor Ágost.

6. H. Kleist. Michael Kohlhaas. Magyarázta Vajda Gyula.

7. Heine, Uhland, Lenau költeményeiből. Magyarázta Kohlbach Bertalan. Bpest, 1900. 13.

Olcsó Könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 1189—1237; 1242—1250; 1253—1254; 1259—1272; 1275—1286; 1294—1295; 1298—1299. Új kiadás. Bpest, (é. n.) I. az O. K. jegyzékét. 10.

Universal—Bibliothek. Herausgeb. von Ph. Reclam. Leipzig, é. n. 232. 355. 987. 1336. 1399. 2590. 2688. 3054. 3312. 3329. 3407. 3435. 12.

Fb. Folyóiratok, szemlék, lapok.

Akadémia Értesítője, Magyar Tud. — Szerk. a főtktár. XVII—XX. évf. (Pótlás) Bpest, 1883—1886. 6.

Akadémiai Értesítő. Szerk. Szily Kálmán; 1905-től Heinrich Gusztáv. IX. XI. évf. (pótlásul); XII—XX. évf. Bpest, 1901—09. 11 köt. 7.

Alkoholismus. I. Ed. 17.

Archaeologiai Értesítő. Új folyam. Szerkeszti Hampel József. XXI—XXIX. évf. Bpest, 1901—09. 9.

Archaeologiai Közlemények. Közrebo- csátja a M. T. Akadémia archeologiai bizottsága. XXI—XXII. (Új folyam XVIII—XIX) Bpest, 1899. Fol. 52.

Állattani Közlemények. Szerk. Méhely Lajos I—VII. évf. Bpest, 1902—08. 67.

Budapesti Szemle. Szerk. Csengery Antal 1864.; Gyulay Pál 1910.; Voinovich Géza 1910-től. I—XXI. Budapest, 1857—64.; I—XXXVIII., Bp. 1873—1909. (59 k.) 11.

Chemiai Folyóirat. I. Eb. 75.

Egyetemes Közoktatásügyi Szemle. Szerkeszti Jancsó Benedek. I. évf. 9. 13. füzetek. (Pótlás) Bpest, 1889. 15.

Egyetemes Philologiai Közöny. Szerkeszti Némethy Géza és Petz Gedeon; 1902-től Katona Lajos; 1905-től Császár Elemér és Láng Nándor. XXV—XXX. évf. Bpest, 1901—09. 16.

Ethnographia. A magyar néprajzi társaság és a M. Nemz. Múzeum Értesítője. Szerkesztik Munkácsi B. és Sebestyén Gyula. XI—XV. évf. Bpest, 1900—04; **Új folyam.** Melléklete a m. nemz. Múzeum néprajzi osztályának Értesítője. XVI—XIX. évf. (Új folyam I—V.) Bpest, 1905—09. 17.

Értesítője, A M. Nemzeti Múzeum Néprajzi osztályának. — Az „Ethnographia“ melléklete. Szerk. Semayer Villibald. VI—X. évf. Bpest, 1905—09. 17.

Értesítő, Muzumi és könyvtári. — Szerkeszti Mihálik József. I. k. Bpest, 1907. 4 r. 151.

Figyelő. Irodalomtörténeti Közöny. Szerk. Abafi Lajos, II. IV. IX. XI. XIII. (Pótlás.) Bpest, 5. k. 19.

Földrajzi Közlemények. Szerkeszti Berecz Antal. XXI. 3. XXIII. 5. — Szerkesztette Cholnoky Jenő. XXXV—XXXVIII. évf. Bpest, 1907—09. 20.

Gyakorlati Paedagogia. Felcélós szerkesztő Madzsar Gusztáv. I. évf. 1—10. füz. Szeged, 1904. 64.

Havi Könyvészet, a magyar könyvkereskedelemben megjelenő és megjelenő félben levő újdonságokról. Összeállította és kiadja Toldi Lajos. I. évf. 1. 3. 4. 6—10. 12. füz. Bpest, 1907. 61.

Hercules. Szerkesztik Porzsolt Jenő és Porzsolt Kálmán. XXI—XXVI. évf. Bpest, 1905—11909. Fol. 50.

Hivatalos Közöny. XI—XIII. évf. Bpest, 1903—05. Fol. 54.

Jahrbuch der Naturwissenschaften. Herausgegeben von Max Wildermann. XVI—XXVI. Jahrg. Freiburg in Breisgau 1901—1909. 28.

Jó egészség. I. Ed. 4 r. 159.

Katholikus Paedagogia. Folyóirat. Szerkeszti és kiadja Gyürky Ödön. V. k. 1—7. 10; VI. 1—6.; VII. 1—7. (Több nem jelent meg.) Bpest, 1901—1902. 1904. 30.

- Képes Folyóirat.** A Vasárnapi Ujság füzetekben. Szerk. Nagy Miklós a XXX. kötetig; a XXXVIII-at Nagy M. és Hoitsy Pál; XXXIX-től Hoitsy Pál. XXX—XLII. Bpest, 1901—07. 4 r. 4.
- Közoktatás.** Egyetemes Tanügyi Közlöny. IV. 19. 23. (pótlás.) Bpest, 1885. Fol. 47.
- Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle.** Szerkeszti Kováts Ferenc. IX. X. 1—2. 7—10. XI—XII. Bpest, 1902—1905. 60.
- Magyar Középiskola.** Szerk. Andor J. és Prónai Antal. I—II. évf. Bpest, 1908—09. 63.
- Magyar Nyelv.** Közérdekű havi folyóirat. Szerkeszti Szily Kálmán. I—V. évf. Bpest, 190—09. 65.
- Magyar Nyelvőr.** Szerk. Szarvas Gábor. I. II. IV. VI. XX. XXIII. évf. (Pótlás) Budapest, 1872—94. — **Nyelvőrkalauz.** Szerkesztették Kúnos Ignác és Munkácsi Bernát. Bpest, 1883. 33.
- Magyarország.** Politikai napilap. Szerkeszti Pompéry János, II. évf. Budapest, 1862. Fol. 64.
- Magyar Paedagogia.** A m. paed.-i társaság havi folyóirata. Szerkeszti Kovács János; a XVI. évfolyamtól Fináczy Ernő közreműködésével Weszely Ödön. X. 2—10; XI. 1—2; 3—10. XII—XIX. Bpest, 1901—09. 34.
- Magyar Sajtó.** Politikai napilap. VII. 150. számtól. — VIII. évf. Bpest, 1861—62. Fol. 63.
- Magyar Tanügy.** A közoktatás minden ágát felölélő heti ujság. Szerkeszti Lázár Béla. I. évf. 28. 35. 37. 41—44. szám, II—IV. évf. Bpest, 1904—07. 4 r. 127.
- Muzeumi Füzetek.** Kiadja az erdélyi Múzeum-Egyesület. Szerkeszti Apáthy István. I. köt. 1—2. füz. Kolozsvár, 1907. 70.
- Nemzeti Iskola.** Szerk. Földes Géza. XV. évf. Bpest, 1908. 4 r. 160.
- Néptanítók Lapja.** Kiadja a v. és közokt. min. XLI. évf. 10—53. XLII. évf. (a 2. sz. hiányzik) Bpest, 1908—09. 62.
- Növénytan Közlemények.** Klein Gy. közreműködésével szerkeszti Schillberszky Károly. IV—V. köt. — Szerkeszti Tuzson János VI—II. évfolyamot. — **Botanikai Közlemények** címen a VIII. évfolyamot szerkeszti Tuzson János és Bernátsky Jenő. IV—VIII. évf. Bpest, 1905—09. 68.
- Numizmatikai Közlöny.** I. Ba. 4 r. 149.
- Országos Középiskolai Tanáregyesület Közlönye.** Szerkeszti Rajner Ferenc és Balogh Péter; a XXXVIII. évfolyamot Waldapfel János; a XXXIX-et Waldapfel J. és Székely István; a XL-et Négyesy László és Lévy Ede. XXXIV—XLII. Budapest, 1901—09. 39.
- A rajz.** Oktatásügyi és szakirodalmi folyóirat. Szerk. Sziklász Adolf. I—III, IV. 1—6. sz. Bpest, 1904—07. 4 r. 126.
- Religio.** I. Da. 4 r. 150.
- Rovartani Lapok.** Havi folyóirat, különös tekintettel a hasznos és kártékony rovarokra. Szerkesztik Ablaí Aigner Lajos, Jablonwszki J. és Csiki Ernő. V—X. évf. Bpest, 1898—903. 69.
- Századok.** A m. tört. Társulat közlönye. Szerk. Nagy Gyula. XXXV—XLIII. Bpest, 1901—1909. —
A Századok név- és tárgymutatója (1867—76.) I. köt. Szerk. Bányay Elemér. Bpest, 1908. 43.
- Természettudományi Közlöny.** Havi folyóirat, közérdekű ismeretek terjesztésére. Szerk. Szily Kálmán. 1899-től Wartha Vince. XIII—XLIV. köt. (Teljes) Bpest, 1881—1909. 47.
Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz 1—96. füzet. (Teljes) Bpest, 1888—909. 6. köt. 47.
- Tornaügy.** I. Ed. 23.
- Zeitschrift für die Österreichischen Gymnasien.** Szerk. J. Huemer, E. Hauler, H. v. Arnim. LII—LVII. Jahrgang. Wien, 1901—906. 58.

Fc. Évkönyvek, évi jelentések.

- Almanachja** — Hevesmegyei írók és író nők. — Szerk. és kiadja Utas Zsigmond 27.
- Almanach M. Tud. Akadémiai** — csillagászati és közönséges naptárral. 1891—97. 1899. 1901—1905. 1907—1910. évekre. 17 köt. Bpest, 1991—1910. 1.
- Évi működése,** A nagyszombati érseki főgimn. természettudományi körének 1908—9. — Nagyszombat, 1909. 24.
- Évkönyve,** A fevidéki magyar közművelődési egyesület. — Szerkesztette Clair Vilmos. XXIII. XXV. éf. Bpest, 1905. 1907. 2. k. 21.
- Évkönyve,** A kecskeméti Katona József-kör — 1898—900. 901—04. Szerk. Kováts Antal, majd Marton Sándor. Kecskemét, 1898—1904. 2. köt. 8.
- Évkönyve,** A magyar University Extension és előkészítő intézményeinek — Szerkeszti Déri Gyula. III—VII. évf. Bpest, 1903—1908. 22.
- Évlapjai,** A Kisfaludy-Társaság. — Uj folyam. XVII. XXXII—XXXV. köt. 5 k. Bpest, 1899—1902. 10.
- Évkönyve,** a kassai Kazinczy-kör — 1898—

1901. Szerk. Gerlőczy Géza és Kovács Zsigmond. Kassa, 1901. 23.
- Jegyzőkönyve**, A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes konventje Budapesten, 1900. ápr. 24—27. napjain tartott ülésének, — Kiadta Sass Béla. Debrecen, 1900. 26.
- Jelentés**, Az Arany János-Társaság 1905—06. évi működéséről. Közli Mészáros Jenő. (2 füzet) Temesvár, 1906—07. 25.
- Jelentés** a m. nemzeti Múzeum 1904. évi állapotáról. Közléteszi a m. n. Múzeum Igazgatósága. Bpest, 1905. 20.
- Jelentés** a magyar nemz. Múzeum 1908. évi állapotáról. Közléteszi a n. Muz. igazgatósága. Bpest, 1909. 28.
- Jelentése**, A vall. és közokt. m. k. miniszternek az Orsz. Tanári Nyugdíj- és Gyámintézet 1906. évi állapotáról szóló. — Bpest, 1907. (1 füzet.) 14.
- Jelentése**, A magyar kir. vall. és közokt. miniszter — 1899. 1900. 1901. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. évi működéséről (1900-tól Magyarország közoktatásügye címen) Bp. 1900—10. 4 r. 117.
- Jelentés és statisztikai Évkönyv**, külön lenyomat a m. kir. kormány 1899. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló — című. (Közoktatásügy, egyházi- és hitélet) Bpest, 1900. 4 r. 113.
- Jelentés**, Magyarország selymentenyésztése és selyemiparának állapotáról az 1900—02; 904—09. évben. Bp., 1900—909. 15.
- Iskolai Értesítők**. Külön írott jegyzék szerint; 1. az E. Phil. Közl. megfelelő évfolyamait (máj.—jun. füz.) és a Franklin-kiadásában „Középiskolai Almanach“ 1908. —

Fd. Név- és szótárak, lexikonok és naptárak.

- Cim- és névtára**, Magyarország tisztai — 1908. Bpest, 1908. 9.
- Finály Henrik**. A latin nyelv szótára. A kútfőkből a legjobb és legújabb szótárirodalomra támaszkodva összeállította. Bpest, 1884. 52.
- Kluge Friedrich**. Etimologisches. Wörterbuch des deutschen Sprache. Sechste Auflage. Strassburg, 1899. 47.
- Marton S.-Zilahy D.** Egészség-Naptár. Közhasznú tanácsadó az egészségtani ismeretek népszerűsítése céljából. Szerkesztik — III. és V. évf. Bpest, 1905. 1907. 49.
- Márton József**. Lexicon trilingue Latino Hungarico-Germanicum. I—II. Viena, 1818. 48. — Német-Magyar és Magyar-Német Lexicon, vagyis Szókönyv. I—II. rész. Béts, 1807. 55.
- Naptár**, Szanatorium — 1906. Bpest, 1906. 51.
- Pallas Nagy Lexikona**. Bpest, 1893—1900. 18 köt. (Másodpéldány.) 46.
- Paris Pápai Ferenc**. Dictionarium Latino Hungaricum. Leutschoviae, 1708. 50.
- Schematismus** M. Principatus Transsylvaniae. Claudiopoli, 1836. 53.
- Szótár**, Héber nyelvű. — (H. és é. n.) 54.

Fc. Alkalmi kiadványok.

- Emlékkönyv**, a budapesti székesfővárosi IV. ker. főreáliskola félszázados fűnnállásának évfordulójára. Szerkesztette Kiss E. János. Bpest, 1905. 76.
- Emlékkönyv**. Kiadja a körmöcbányai áll. főreáliskola tanári testülete, az intézet 50 éves fenállásának jubileuma alkalmával. Körmöcbánya, 1906. 80.
- Emlékkönyve**, a kolozsvári m. k. Ferenc-József tud. egyetemnek — Bpest, 1903. 78.
- Erdélyi Mór**. A magyar állam ezeréves fennállását megörökítő hét vidéki emlékmű. Bpest, (1904) Fol. 56.
- Ezer magyar ifjú**. Nemzeti ideál. Mit akar a magyar ifjuság? Bpest, 1901. 83.
- Feld Vilmos**. Beszéd, melyet Erzsébet királynénk gyászünnepe alkalmával a rózsahegy k. r. főgymn. ifjuságához intézett. Székesfehérvár, 1899. 75.
- Honoribus** excellmi ac revdmi domni domn. Dr. Julii Városey archiepiscopi Colocensis Colocae, 1906. 77.
- Jubileuma**, A budapesti kereskedelmi Akadémia ötvenéves — Bpest, 1908. 82.
- Klobusiczky Péter**. Halottas beszéd . . . melyet gr. Károlyi Antal eltemettetése alkalmával mondott. Pesthen—Pozsonyban, 1792. 4 r. 114.
- Kováts Lajos**. Szemere Miklós és a magyar ifjuság. Bpest, 1901. 85.
- Nagy József**. Magyar keresztény ifjuság. Bpest, 1902. 86.
- A pozsonyi Toldi-kör**, harminéves története, Pozsony, 1905. 79.
- Szemere Miklós**. Beszédei 12 drb. (1. Négy országgyűlési beszéd. Bpest, 1902. 2. Országgyűlési beszéd a hadseregről. Bpest, 1903. 3. A hármas szövetségről a dele-

gációban. Bpest, 1904. 4. Civilista és Politika. Bpest, 1904. 5. Delegációban tartott beszéde a Balkánról. Bpest, 1906. 6. Ave Caesar. Bpest, 1906. 7. A köbülküti kerület tisztelt választóihoz. Bpest, 1906. 8. Sürgős interpellációja sajtóügynök. Bpest, 1906. 9. U. az. 10. Tények

logikája. Bpest, 1906. 11. Beszéd a delegációban a tengerészeti költségvetés tárgyalásánál Bécsben. Bpest, 1908. 12. Beszéd a külügyekről, Bécsben, a delegációban. Bpest, 1908. 84.

Ünnepsége, A szegszárdi áll. főgimnázium zászlószenteleési — Szekszárd, 1908. 81.

Ff. Külömfélék.

Bagi László. A kecskeméti róm. kath. nagytemplom története és belső díszítésének Kalauza. Kecskemét, (é. n.) 12.

Bartek Lajos. Tanügyi észrevétel egy elfajult látszó ügynek érdekében. Halas, 1902. 9.

Beck Carl Fr. Ueber die Verwertung der Doubletten unserer Bibliotheken. Basel, 1904. 21.

Beszédek. Főpásztori szent — Hit, remény, szeretet a kecskeméti megújított plébánia templomnak ünnepélyes felszentelését megelőző 3 napi ájtatosság alkalmából tartott — Bpest, 1903. 15.

Csabay Géza. Emlékirat Kecskemét th. város kórházának létesítése tárgyában. Kecskemét, 1905. 24.

Erődi Ernő. Ezüst Hárfá. Daloskönyv. I—II. köt. Bpest, 1902. 19.

Erődi E. — Szent-Gály Gyula. Módszeres énektan. I—II. k. Bpest, 1904—05. 13.

Esterházy Sándor. Székfoglaló beszéd, a kassai kir. áll. jogakadémia megnyitó ünnepélyén. Kassa, 1906. 31.
— Társadalmi kiválás és kiválasztás. Kassa, 1906. 32.

Farnos Dezső. A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola nagy könyvtárának többszörös példányai. Összeállította. Nagyenyed, 1905. 28.

Halácsy Antal. Szabadalmazott „Turul” labdajáték és szabályai. Bpest, 1904 17.

Horváth Ádám. Egy divatos betegség. Kecskeméten, 1888. 27.

Jegyzéke, Az erdélyi nemz. Muzeum könyvtára feles számú könyveinek — 1—2. füzet, Kolozsvár, 1908. 36.

Jegyzéke, A m. kir. Természettudományi Társulat folyóiratai és kiadványainak — 1841—1907. Bpest, 1908. 25.

Katalógusa, A kecskeméti róm. kath. főgimn. ifjúsági könyvtárának — Összeállította Német Károly, Kecskemét, 1908. 18.

Katalógusa, A kunszentmiklósi ref. gimn.

Könyvtárának — Összeállította Pátkay Imre, Kunszentmiklós, 1908. 38.

Klökner Ede. Zenélő Magyarország. Zeneműfolyóirat. IX. köt. Bpest, 1902. 4 r. 118.

Krakauer I. Der Lebertran und seine medizinische Verwendung. Berlin, 1904. 22.

Lipóczy György. Apoteozis. Drámai költemény. Bpest, 1897. 16.

Majláth József. Tribus sermonibus de Sociologie necnon diversis generibus socialismi disserens. Bpest, 1904. 20.

Orth Friedrich. Katalog . . . der Metallpress-und Prägeanstalt mit elektrischen Betrieb. Wien, 1905. 4 r. 153.

Pekár Károly. A könyvről. Bpest, 1905. 30.

B. Polgár Gyula. Nemzeti műkinccseink és ereklyéink kiállítási vállalatának Értesítője. I. füz. Bpest, 1906. 35.

Rákosi Tibor. Tervezet a Kecskeméten alapítandó első kereskedelmi iskoláról. Bpest, (é. n.) 14.

Scheid G. A. Árjegyzék versenydíjak, alkalmi és sportérmekről. Bpest. 23.

Szemere Miklós. Tiszteletpéldány. A fenséges uralkodóház figyelmébe ajánlja. Bp. 1903. 39.

Szent-Gály Gyula. A kecskeméti áll. seg. városi Zeneiskola államosítása ügyében elfogadott Memorandum, Kecskemét, 1903. 11.
— A mi nótáink. Kecskemét, 1907. 33.
— Zeneelmélet. 3. kiad. Kecskemét, 1903. 10.

Szentgyörgyi Gy. Független a Hunt-Pázmány nemzetség . . . című műhöz. 40.

Tavaszi kiállítás. Orsz. magyar Képzőművészeti társulat. 1908. Bpest, (é. n.) 37.

Tisztelése, A magyar nemzeti zászló — a Rákosmezőn. Bpest, 1905. 29.

Vándorgyűlése, A pesti Szt. Önképzőegylet első — Esztergom, 1902. 41.

Védjegyei, A magyar papirgyárak bejegyzett — 1901. 26.

Vorlesungen und Übungen, in Handelshochschule Berlin. Berlin, 1906. 1909. 1910. 34.

Összeállította:

Német Károly.

TARTALOM.*

A művek végén a számok az alosztályokban a könyv helyét jelölik. Rövidítések: 4r=4-edrét; Fol.=Folio; k.=kötet.

A. Irodalom és nyelvtudomány.**

Aa. Magyar irodalom (szépirodalom)	7
Ab. Görög nyelv és irodalom (Klasszikus és újabbkori írók s azok fordításai)	8
Ac. Latin nyelv és irodalom (Klasszikus és újabbkori írók s azok fordításai)	9
Ad. Idegen irodalom (angol, francia, német stb. keleti)	10
Ae. Nyelvtudomány (Magyar s minden idegen, a görög és latinon kívül)	11

B. Történelem és földrajz.

Ba. Egyetemes történet és segédtudományai	11
Bb. Magyar történet és segédtudományai	12
Bc. Irodalomtörténet (magyar és idegen) esztétika, művészettört., zene, bibliográfia)	14
Bd. Földrajz, utazások, etnográfia	16

C. Jogtudomány.

(Jog- és államtudományok általában, országgyűlési iratok, nemzetgazdaságtan, pénzügytan, statisztika, ipar, kereskedelem, közlekedés, jogtörténelem, egyetemes jogtudomány, észjog, polgári törvénykezés, büntetőjog, váltó- és kereskedelmi-jog, politikai tudományok, alkotmánytan, röpiratok stb.	16
---	----

D. Vallástan, filozófia és pedagógia.

Da. Vallástan, egyháztörténelem, egyházi beszédek	17
Db. Filozófia és története	17
Dc. Neveléstudomány és története	18

E. Matematika, természettudományok, gazdasági tudomány, egészségstan.

Ed. Matematika	19
Eb. Fizika, csillagászat, kémia	19
Ec. Természetrész (ásvány-, föld- és őslénytan, növénytan, állattan)	20
Ed. Gazdasági tudomány, egészségstan (orvosi művek, testgyakorlat)	21

F. Vegyesek.

Fa. Gyűjteményes kiadások és vállalatok	21
Fb. Folyóiratok, szemlék, lapok	22
Fc. Évkönyvek, évi jelentések, iskolai értesítők	23
Fd. Név- és szótárak, lexikonok, naptárak	24
Fe. Alkalmi kiadványok (emlékbeszédek, emlékkönyvek, alkalmi költemények)	24
Ff. Különbözők	25

* E címjegyzékben nincsenek felvéve a tankönyvek, a görög és latin auktorkor iskolai, részben magyarázatos kiadásai (érettségi példányok).

** Az alapjegyzék az 1899–1900. évi értesítőben jelent meg.

Áz 1900/1900. évi beszerzés állománya 633 mű, 1282 kötet, részben füzet.

(Az értesítők nincsenek ideszámítva.)

vagyis:	Mű	Kötet v. füzet
A. Irodalom és nyelvtudomány	186	273
B. Történelem és földrajz	170	306
C. Jogtudomány és statisztika	19	20
D. Vallástan, filozófia, pedagógia	73	91
E. Matematika, természettudományok stb.	70	120
F. Vegyesek	115	472

II.

Tanári kar.

1. Rendes tantárgyak tanárai.

Sorszám	A tanár neve	Tantárgyak, melyeket előadott	Osztályok, melyekben tanított	Heti óráinak száma	Tanítókés éveinek száma
1	Dr. Tóth György k. r. áldozópap, rendes tanár, igazgató, házfőnök, rendi kormánysegéd, a kecskeméti r. kath. egyháztanácsnak, a főgimn. bizottságnak, Kecskemét város törvényhatósági bizottságának, a polgári leányiskola felügyelő bizottságának, a kecskeméti orsz. tanítói árvaház felügy. bizottságának kinevezett tagja, az országos magyar gyorsíró egyesület, a budapesti phil. társaság, az országos képzőművészeti társulat, az országos tanáregyesület rendes, a kath. tanáregyesület alapító- és igazgatósági, a Katona József-kör választmányi tagja.	Bölcsészlet	VIII.	3	36
2	Brach József k. r. áldozópap, rendes tanár, a Segélyző-Egyesület könyvtárosa, a kath. tanáregyesület s a Katona József-kör tagja, a VII. osztály főnöke.	Német nyelv Latin nyelv	IV. VI. VII. VIII. VII.	17	14
3	Dezső Lajos világi rendes tornatanár, a tornaszerek őre, a játékdélutánok vezetője és felügyelője.	Tornázás Játék	I—VIII.	14 } 22 8 }	21
4	Hannig István k. r. áldozópap, rendes tanár, a természetrajzi és vegytani szertár őre, a földrajzi társaság, a katolikus tanáregyesület s a Katona József-kör tagja.	Földrajz Természetrajz Rajzoló mértan Görögpótló rajz	III. I. II. IV. V. VI. I. V.*	20	13

* április óta

Sorszám	A tanár neve	Tantárgyak, melyeket előadott	Osztályok melyekben tanított	Heti óráinak száma	Tanárkódási évének száma
5	Járvás Mihály k. r. áldozópap, rendes tanár, a magy. tört. társ., a kath. tanáregyesület és a Katona József-kör rendes-, a községi iskolaszéknek választott tagja, a földrajzi szertár őre.	Történelem Földrajz	III. IV. VII. VIII. I. II.	18	36
6	Dr. Károsi Sándor k. r. áldozópap, rendes tanár, okleveles gyorsíró, a Gyórsíró-kör vezetője, a filológiai társaság, a katolikus tanáregyesület, a Katona József-kör rendes tagja, hitelemző, a III. osztály főnöke.	Vallástan Magyar nyelv Latin nyelv Görög nyelv	IV. III. III. VI.	17	5
7	Kummergruber Emil k. r. áldozópap, rendes tanár, a II-ik osztály főnöke.	Magyar nyelv Német nyelv Latin nyelv Széprás*	II. III. V. II. II.	19	11
8	Német Károly k. r. áldozópap, rendes tanár, a Szent István-társulat, a budapesti filológiai társaság, a katolikus és az országos tanáregyesület rendes, a Katona József-kör választmányi, a községi iskolaszéknek választott tagja, az Önképző-kör vezetője, az ifjúsági könyvtárnak őre, a IV. osztály főnöke.	Magyar nyelv Latin nyelv	IV. VII. IV. VI.	18	13
9	Niklos János k. r. áldozópap, rendes tanár, a kath. tanáregyesület és az Uránia-egyesület tagja, a természettani szertár őre.	Mennyiségtan Természettan Rajzoló mértan*	III. IV. V. VII. VIII. VIII. III. IV.	22	12

* április óta

Sorszám	A tanár neve	Tantárgyak, melyeket előadott	Osztályok melyekben tanított	Heti óráinak száma	Tanárkodási éveinek száma
10	Pataky Imre* világi, rendes tanár, ipar- és keresk. iskolai igazgató, a községi iskolaszék és a róm. kath. egyháztanács tagja.	Rajzoló mértan Görögpótló rajz Széprás	II. III. IV. V. II.	10	39
11	Rozs Lajos k. r. áldozópap, rendes tanár, a kath. tanáregyesület tagja, hitelemző, a VI. osztály főnöke.	Vallástan Mennységtan Természettan Rajzoló mértan*	I. I. II. VI. VII. II.	21	13
12	Sebes Ferenc k. r. áldozópap, rendes hittanár, a hit-tudományok magisztere, a rendi növendékek tanulmányi felügyelője, főgimn. hitszónok, a Szent István társ., a kath. tanáregyesület és a róm. kath. hittanárok egyesületének és az Aqu. szt. Tamás-társaság tagja.	Vallástan	II. III. V—VIII.	12	4
13	Szalay István k. r. áldozópap, rendes tanár, a Katona József-kör tagja, a tanári értekezletek jegyzője, az V. osztály főnöke.	Magyar nyelv Latin nyelv Görögpótló irod.	V. VI. VIII. V. V.	18	15
14	Dr. Vékony István k. r. áldozópap, rendes tanár, a kath. tanáregyesület tagja, az I. oszt. főnöke.	Magyar nyelv Latin nyelv Történelem Széprás	I. I. V. VI. I.	18	5
15	Wagner Lajos k. r. áldozópap, rendes tanár, a kath. tanáregyesület s a Katona József-kör tagja, a filológiai muzeum öre, a VIII. osztály főnöke. * tanított március végéig.	Latin nyelv Görög nyelv	VIII. V. VII. VIII.	18	4

* április óta.

2. Felekezeti hittanárok.

1. **Bárány József** főrabbi, tanította az izr. vallású tanulókat heti 2—2 órában.
2. **Csámprág István** a kecskeméti gör. kel. hitközség adminisztrátora; tanította a gör. kel. vallású tanulókat havonként két órában.
3. **Sárkány Béla** ág. ev. lelkész és hitoktató; tanította az ág. ev. vallású tanulókat heti 2 órában.
4. **Szappanos Károly** ev. ref. lelkész és hitoktató; tanította az ev. ref. vallású tanulókat heti 2 órában.

3. Rendkívüli tantárgyak tanítói.

- Bordeaux Géza** városi zeneiskolai tanár, tanította a zenét heti 2 órában. Tanárkodásának évszáma ezen intézetnél 1.
- Dr. Károsi Sándor**, tanította a gyorsírást heti 2 órában.
- Niklos János**, tanította az éneket heti 5 órában.
- Dr. Pataky Zoltán** orvos, egészség-tanár, tanította az egészség-tant heti 2 órában. Tanárkodásának évszáma ezen intézetnél 3.
- Rozs Lajos**, tanította a francia nyelvet heti 2 órában
- Intézeti pedellus **Rimóczi Ferenc**, az intézetnél szolgál 17 év óta.

III.

A bevégzett tananyag.

1. *Rendes tantárgyak.*

Vallástan.

I. osztály. Imádságok: Miatyánk, Üdvözlégy, Úr angyala, reggeli és esti, tanítás és étkezés előtt és után való imádságok. Az Isten tiz és az anyaszentegyház öt parancsolata. A katekizmusból: Az ember végcéljáról. A hitről. A parancsolatokról. A malaszt eszközeiről a szentségekről és imádságokról.

II. osztály. Az ószövetség története. A katekizmusból ismétlésül: A hitről. Az első osztályban tanult imádságok.

III. osztály. Az újszövetség története. A rózsafüzér elmondásának módja. A katekizmusból ismétlésül: A parancsolatokról.

IV. osztály. A szertartásból: A szent cselekmények. A szent idők. A szent helyek és egyházi készletek. A katekizmusból ismétlésül: A malaszt eszközeiről. Imádságok: Pater noster, Ave Maria, Sub tuum praesidium, Memorare, Salve Regina.

V. osztály. A vallás és vallásstan, Az igaz hitről általában. Az igaz hitről részletesen az apostoli hitvallás tizenkét ágazata szerint.

VI. osztály. Általános erkölcsstan. Az Isten tiz és az anyaszentegyház öt parancsolata részletesen. Hivatásbeli kötelességek.

VII. osztály. A keresztény ó-, közép- és újkor története.

VIII. osztály. Keresztény katolikus hitvédelem. A vallás védelme. A kinyilatkoztatás védelme. Az egyház védelme.

A többi tantárgyak tananyagát az országos középiskolai tanterv s az állandó tanmenet alapján végeztük; az alábbiakban csak az olvasmányokat közöljük.

I. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Olvasmányok. Prózáiak: Népmesék és regék. Hun és magyar mondák. Történeti elbeszélések az Árpád-házi királyok korából. A magyar föld és népe. Költőiek. A haza. Szülőföldem szép határa. Nyalka huszár. Hadnagy uram. Honvédtűzér temetése. Füstbe ment terv. Fekete kenyér. Amerre a Tisza folyik. Az Alföld. Születünk.

Latin nyelv. Casa. Casae area. Personae. Puer et puella. Portae et fenestrae. Vestimenta. Quot sunt? Tullia, Linus et Lygia. Vilici et servorum officia. Dominus et vilicus. Domus. Popina. Fons. Pistor. Via strata. Marcus et Sextus. Ludus vel schola. Magister et discipuli. Aesopi fabula. (Lupus et agnus). Colloquium in ludo. E ludo in ludum. Caupona vel deversorium. »Ad Elephantum«. Magyarból latinra e fejezeteknek megfelelő magyar olvasmányokat fordítottuk.

II. OSZTÁLY.

Magyar nyelvből. Olvasmányok. Prózáiak: Tanító mesék és leírások. Elbeszélések a magyar történelemből, a görög és a római világból. Költőiek: Himnusz. Téged dicsérlek . . . Távolból. Édes jó anyámnak. A jó öreg kocsmáros. A lengyel anya. Szózat. A szegény asszony könyve.

Latin nyelv. Olvasmányok. Latinból magyarra: Tabellarius. Mare. Naves longae. Piscator. Deo donaria. Navicula. Toga virilis. Iter Roma Pompeios factum. Poetae recitatio. Sexti carmen. Publii carmen. Vesuvii incendium. Domus Romana. Sextus Publio suo salutem dicit. Publius Sexto suo S. D. Triclinium. Quintus. Picturae parietinae. Cenantium nomina et mores. Cicero et Milo. Servus dives factus. Armorum descriptio. Aeneae arma.

Magyarból latinra e fejezeteknek megfelelő magyar olvasmányok fordítása.

III. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Olvasmányok. Prózaiak: Elnémult az erdő. Fészek az eresz alatt. Egy régi udvarház. Hópehely. A kis csizmák. Melyiket a kilenc közül? Egy apa levele fiához. Tollagi Jónás Pesten. A török városainkban. A szigetvári vértanúk. Pázmány Péter. Zrinyi Ilona. II. Rákóczi Ferenc szabadságharca. Mária Terézia. A pesti nagy árviz. Széchenyi István gróf. Kossuth Lajos. Deák Ferenc és a kiegyezés. A kivert bika. Iskola a pusztán. Kócsag-les. A rokkant szekér. A délmagyarországi németek. Az ital. Periklész. A római gyermek. — Költemények: Mohács. Dobozy Mihály és hitvese. Rákosi szántó a török alatt. Ki volt nagyobb? Árokháti Lőrinc. Mikes. Az árvizi hajós. Kik voltak a honvédek. Egy falusi nótáriásnak budai útazása. A magyar nép. Fohászkodás. Zrinyi dala. A magyarok istene. Búcsú. A rab gólya. Éji látogatás. Családi kör. Fiamnak.

Német nyelv. A fűggelékben levő olvasmányok kivételével az összes prózai olvasmányok. Költőiek: Die Schule. Eins, zwei, drei. In der Schule. Die Glocke. Der kleine Gernegrosz. Auf dem Jahrmarkte. Der Tannenbaum. Die vier Jahreszeiten. Fordítás magyarból németre.

Latin nyelv. Olvasmányok latinból magyarra *a) Corn. Neposból:* Miltiades, Aristides; Themistocles, Pausanias, Cimon, *b) Phaedrusból:* Ranae regem petierunt. Canis per fluvium carnem ferens. Graculus superbus et pavo. Vacca, capella, ovis et leo. Lupus et gruis. Cervus ad fontem. Vulpes et ciconia, *c) Geréb—Morvay Kis latin nyelvkönyvéből:* Captivi interrogantur. Quintus in Germaniam mittitur. Germaniae animalia mira. Miles lupus factus. Quintus aciem instruit. Proelium. Bellum civile oritur. Concilium. Quintus oppugnationem parat. Oppugnandi ratio. Urbis oppugnatio. Urbis expugnatio. Turba. Aurea fabula asse empta. Proelii antiqui descriptio. Triumphus descriptio — Magyarból latinra a Kis latin nyelvkönyv e latin fejezeteinek megfelelő magyar részletek és a nyelvtan begyakorlására szolgáló mondatok fordítása.

IV. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Arany Toldija I—XII., Ilosvai Toldijából megfelelő rész. Költői szemelvények Berzsenyi, Csokonai, Vörösmarty, Petőfi, Tompa, költeményeiből. Népdalok. Pesti Gábor és Heltai Gáspár meséiből, Mikes leveleiből, Faludi Téti éjszakáiból, Kisfaludy Károly Mátyás deákja. A madár családi élete. Tömörkényi: A fecskék. Eötvös: A kis árva. Rákosi: Sztrecsnói piros virágok. A mennyei parittyakövek Jókaitól. A kis lombardus őrszem. A vak gyermekek. Egy apa levelei fiához. Edmondo de

Amicistól. Baráth: Z. Mikes K. Gyulai: Arany fejlődése. Vachot: A fóti szüret. Sziklay: Karácsony.

Német nyelv. A függelékben levő olvasmányok kivételével az összes prózai olvasmányok. Költők: Rätsel. Zum neuen Jahr. Heidenröslin. Der Mensch und die Tiere. Im Walde möcht ich leben. Traurige Geschichte vom dummen Hänschen. Die Kapelle. — Fordítás magyarból németre.

Latin nyelv. Prózai olvasmány. C. Jul. Caesar: Commentarii de bello Gallico I. 1—16; 21—29 IV. 1—2; 16—19. VI. 11—28. Költői: Ovidius Met. I. 89—159. (A világ 4 kora) I. 153—312. (Özönviz) VIII. 183—235. (Daedalus és Ikarus.) Magyarból latinra a mondattani anyag begyakorlására szolgáló mondatok fordítása.

V. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Olvasmányok: Eötvös K.: A Balaton. Herman O.: A magyar halász. Tömörkény I.: A beteg bognár. Kemény Zs.: Id. Wesselényi Miklós br. Fraknoi: Pázmány mint szónok: Alexander B.: Mátyás király szobra Fadrusztól. Anonymus: Árpád legyőzi Zalánt. Kazinczy F. nagyatyja házában. Karácsony I.: Szt. Imre halála és megdicsőülése. Tinódi S.: Budai Ali basa históriája. Mikszáth K.: Drégely. Arany: Szondi két apródja. Pauler: Zrinyi a költő. Salamon: Hazánk pusztulása a török időkben. Pázmány: Mint kell Isten ígését gyümölcsösen hallgatni. Eötvös: Emlékbeszéd Kőrösi Csoma Sándorról. Kossuth: A haderő megajánlása ügyében. Deák: A felirati javaslat. Gyulai: Arany János ravatalánál. Faludi Ferenc: Szent ember. Széchenyi: Hitel. Salamon: Daliás idők. Pázmány: A részegségről. Szitnyai: Mit nevezünk valódi műveltségnek? Plinius két levele a Vezuv kitöréséről. Költői: Arany: Daliás idők. Both bajnok özvegye. V. László. Mátyás anyja. Czuczor: Hunyadi. Vörösmarty: Az élő szobor. Az árvizi hajós. Kötelező házi olvasmányok.

Német nyelv. Prózaiak: Die Standeswahl. Das Vögelein. Untreue schlägt den eigenen Herrn. Das wohlfeile Mittagessen. Cäsars Ermordung. Karthagos Zerstörung. Goethes Vaterhaus. Költőiek: Die Lorelei. An mein Vaterland. Elisabeths Rosen. Die drei Zigeuner. Legende vom Hufeisen. Barbarossa. Der Sänger. Stiliusgyakorlatok.

Latin nyelv. Cicero: De imp. Cn. Pomp. és pro Archia poëta. Ovidius: Romulus és Remus kitevése. Gabii elfoglalása. A Fabiusok veszte. Ujév napja. Feralia. Midas. Stiliusgyakorlatok.

Görög nyelv. Az elméleti rész begyakorlására mondatok és kisebb elbeszélések fordítása görögöből magyarra és magyarból görögre.

Görögpótló irodalom. Részletek Homeros két eposzából. Herodotos: Skytha szokások. A marathoni csata. A thermopyliai csata. A görög hajóhad Salamisnál. A salamisi csata. A plataiai csata.

Tinódi: Buda veszéséről. Gyöngyösi I.: Kemény János bilincsekbe verése és halála. Arany: Buda halála Heltai: II. Lajos király. Kemény I.: Bethlen Gábor. Gr. Bethlen M.: Zrinyi halála. Cserei: Apafi halála. A zernyesti ütközet. Báró Apor P.: A vendégségről és multságokról. Az erdélyiek régi nyájasságáról.

VI. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Olvasmányok az olvasókönyvben közölt szemelvényeken kívül: A szigeti veszedelem Zrinyitől. Két szomszédvár, Vörösmartytól. Petőfi leiró köiteményei. Arany balladái. Shaksperenek Julius Caesarja. Kisfaludy K. Kérők. Tóth Ede „A falu rossza“ c. népszínművéből részletek.

Német nyelv. Válogatott prózai olvasmányok az olvasókönyvből, valamint Bürger, Goethe, Schiller, Heine, Uhland jelesebb balladái. Stílusgyakorlatok.

Latin nyelv. Liv. II. 1. 2. 10. 33—35. III. 33—34. IV. 7—8. 20. XXII. 1—2. 4—7. Verg. Aen. I. 1—158. II. 1—369; 506—58; 634—804. IV. 1—31; 53—90; 331—361; 437—49; 584—629. Stílusgyakorlatok.

Görög nyelv. Olvasmányok a gyakorlókönyvből 1—46. Artaxerxes békeajánlatokat tesz. A hellén vezérek megöletése. Xenophon fellépése. Téli szenvedések. A hellének meglátják a tengert. Megérkezés Trapezusba; hálaáldozatok. Sokrates nézete az istenekről. Herakles a válóúton. Az önuralom alapja minden erénynek. A barátság becséről. Sokrates magatartása a vád után. Szemelvények a görög lírikusokból.

VII. OSZTÁLY.

Német nyelv. Prózai olvasmányok: Das Nibelungenlied (Krimhild-Siegfried, Brunhild). Költőiek: Parzival. Hermann und Dorothea: I., II., IV., ének. Wilhelm Tell: I 1. 3; III. 1. 3; IV. 3. Stílusgyakorlatok.

Latin nyelv. Verg. Aen. VI. 42—155; 264—332, 384—478; 548—901; VII. 286—353; 406—434; 458—474. VIII. 608—731. IX. 176—223; 367—448. X. 439—509. XI. 725—835. Sallustius: De bello Jugurthino-ból 25 c. Cicero: In Verrem IV. Válogatott részek.

Görög nyelv. Homeros Odys. I. VI, IX., X., XI. Herodotos: I. 26, 28—33, 131—138; II. 124—125, 172—178; III. 39—43, 80—84. IV. 59—71; 73—80; V. 49—51, 97; VI. 109—117; VII. 207—213, 217—219, 223—228; VIII. 70—71, 74—88.

VIII. OSZTÁLY.

Német nyelv. Prózai olvasmányok: Aus der Italienischen Reise. Költőiek: Iphigenie auf Tauris. Der König in Thule. Mignon. Das Göttliche. Stílusgyakorlatok.

Latin nyelv. Horatius: Carm. I. 1., 3., 4., 6., 10., 11., 14., 20., 22., 25. II. 7., 17., 18., III. 1., 9., 18., 23., 30. IV. 7. Carm saec. Epod. 1., 10., 13. Sat. I. 1., 4., 9., 11., 8. Epist. I. 4., 9., 10., 20. Ars poetica. Tac. Ann. I. 1—10. 72—74. IV. 32—33. VI. 56—57. XV. 38—44. Agric. 44—46.

Görög nyelv. Plat. Apol. I—IX., XI., XIX., XX., XXXIII. Kriton. Hom. Il. I. VI. 369—529: XVI. 1—167, 198—305, 351—393, 419—592, 632—867. XVIII. 369—617. XXI. 1—611. XXII és XXIV.-ből egyes szemelvények.

2. Rendkívüli tantárgyak.

Egészségtan. Előadott a VII. osztályban, heti 2 órában. Tanár: dr. Pataky Zoltán. Tankönyv: dr. Fodor József Egészségtan Tananyag: Az egészségtan feladata és befolyása az életre. A táplálkozásról, tápszekekről, az alkoholizmusról. A lakásról, fűtésről, világításról, szellőztetésről és tisztaságról. A test ápolásáról és sportról. Fertőző betegségekről. A véletlen balesetekről s az első segélynyújtásról.

Francia nyelv. Heti 2 órában. Tanár: Rozs Lajos. Tankönyv: Bartos Fülöp és dr. Chovancsák István, Francia nyelvtan. Tananyag: Helyes olvasás és írás, az alaktan elemei, a beszédrészek és azok alkalmazása, költői és prózai darabok olvasása, fordítása és elemzése, egyes darabok elemzése, francia kifejezések, beszédgyakorlatok.

Gyorsírás. Heti 1—1 órában. Tanár: dr. Károsi Sándor. Tankönyv: Bódogh János. A magyar gyorsírás kimerítő tankönyve I. és II. r Tananyag: Kezdőknél a Gabelsberger—Markovics rendszerű gyorsírásnak levelező része. Haladóknál a Gabelsberger—Markovics rendszerű gyorsírásnak vitairási része, különböző gyorsaságú diktátumok leírása.

Ének. Heti 1—1 órában. Tanár: Niklos János. Tankönyv: Erődy—Szent-Gály, Módszeres énektan, I. és II. f. *I. osztály.* Tananyag: Alapismeretek. A hangok felírása: ritmus és dallam; egyszerű ütemek; nyolcadok és hangterjedelem; a hangsorok elmélete; természetes hangközök; a helyes éneklés szabályai; hangsor-éneklés; ritmikai és hangtalálási gyakorlatok; hangközök. *II. osztály.* Kemény hangsorok képzése 5 keszrtig és bé-ig; nagy és kishangközök; az I. osztályban gyakoroltaknak ismétlése és kibővítése.

Karének. Heti 3 órában. A II—VIII. osztályok növendékeiből alakított vegyeskar egyházi és világi művek begyakorlásával foglalkozott különös tekintettel a szabatos előadásra. Segédkönyvül szolgáltak Szepesi I., Zsaskovszky, Karsai—Szent-Gály: Egyházi énekkönyvei és dr. Harrach J. „Magyar Árion“ c. gyűjteménye.

Zene. Heti 2 órában. Tanár: Bordeaux Géza.

A haladó zenészekből alakult ifj. zenekar a következő zenedarabokat tanulta be:

1* Mozart: Egyházi-induló a «Varázsfuvola» című dalműből.

2* Beethoven: Gyászinduló.

3* Bihari: Hatvágás.

4* Robaudi — Bordeaux: «Alla Stella confidente» Melodramai zene «Dráma a tenger fenekén» c. szindarabhoz.

5* A Duna nyμφája. Mazur.

6* Erkel F.: Hunyadi induló.

7 Weber C. a M.: Adagio és Rondo, harmonium szólóra vonós négyes kísérettel.

8* Müller I.: Batthyány-induló.

9* Bordeaux G.: Andante religioso négy hegedűre, harmonium kísérettel.

10* Biharitól: Bihari nótája, mikor a pénze elfogyott.

11* Magyar népdalok: Lehullott a rezgő nyárfa . . . Csak egy kis lány . . . Csárdás: Lassú és friss.

12* Bordeaux G. Reveil des Sylphes. Mazur.

13* La Marseillaise.

14* Boccherini L.: Menuett (A-dur), vonós ötös.

15* Dankó G.: Kuruc dalok.

16 Hubay I.: Hegedűszóló a «Cremonai hegedűs» c. dalműből vonás ötös kísérettel.

17* Dobozy Károly: A művész álma. Eredeti magyar.

18 Lányi E: op. 118. Fábián, Rákócy hadnagya, melodráma vonószenekar kísérettel.

A *-gal jelzett darabokat Bordeaux Géza zenetanár írta át.

IV.

Írásbeli feladványok.

1. Magyar nyelvből.

V. osztály. 1. Hogyan töltöttem a nagy szünidőt? 2. Drégely ostroma. 3. A kis pele története. (Olvasmány után. Iskolai.) 4. Karácsonyi népszokások. 5. Arany és Petőfi barátsága. 6. Ki mint vet, úgy arat. 7. Széchenyi István gr. emlékezete. (Iskolai.) 8. Kőrösi Csoma Sándor. Jellemrajz. 9. Szeresd a hazát! (Buzdító beszéd.)

VI. osztály. 1. Hogyan eszményit a költő? 2. A hitrege monda és mese. Összehasonlítás. (Iskolai.) 3. A csodáság a Zrinyiaszban. 4. A ballada és románc különbségei. (Iskolai.) 5. Családi kör. (Leírás.) 6. A népdal mint a nép érzelm és gondolatvilágának kifejezője. (Ért.) 7. Petőfi «Szülőföldemen» c. költeményének fejtegetése. (Iskolai.) 8. A hazát szeretni nem érdem, hanem kötelesség. (Kifejtés.) 9. Brutus jelleme és tragikuma.

VII. osztály. 1. a) Csak a vallásos szívben honol őszinte hazaszeretet. (Buzdító beszéd). b) Erény-e a kötelességteljesítés önmagában véve? (Fejt.) c) Eddigi olvasmányaim befolyása lelkületemre. (Elmétk.) 2. A hún-magyar mondaköltészet. (Irod. tört. ért.) 3. A keresztény középkor irodalmának összefoglaló ismertetése. 4. a) Balassa Bálint lírája. (Mélt.) b) Balassa B. egyik költeményének alaki és tartalmi fejtegetése. 5. a) Pázmány Péter jelleme (Rajz. b) Mily hatások alatt fejlődött Zrinyi Miklós? (Kifejtés) Iskolai. 6. A Murányi Venusz epikai sajátosságai. (Fejt.) 7. Esztergom megvételéről c. ballada eszt. fejtegetése. 8. Milyen új műformákat ültettek át irodalmunkba Mikes és Faludi? (Kifejtés.) 9. Miféle áramlatok hatottak nemzetünkre, s micsoda hatást idéztek elő irodalmunkban (Ért.)

VIII. osztály. 1. Kisfaludy Károly mint a magyar romanticizmus megalapítója. (Ért.) 2 Petur jelleme és szerepe Bánk bánban. 3. Vörösmarty: «A vén cigány» c. költeményének esztetikai fejtegetése. 4. A reformeszmék Eötvös költészetében. (Ért.) 5. Szigligeti, mint népszinműíró 6. A hazafibánat Tompa költészetében. 7. Miben áll Ádám tragikuma? 8. Túrni és szenvedni megtanit a hit. (Elmétkedés.)

1. Érettségi feladványok.

A j u n i u s i v i z s g á l a t o k h o z.

a) Magyar nyelvből.

Rokonvonások Balassi, Csokonai és Petőfi életében.

Jelesen dolgozott: 8, jól 9, elégségesen 5, elégtelenül 1; összesen : 23.

b) Latin nyelvből.

Cic. Pro P. Sestio X. (23—24. §.)

Jelesen dolgozott: 8, jól 8, elégségesen 7, elégtelenül —; összesen : 23.

c) Mennyiségtanból.

Algebra: Valaki 30000 K.-t helyez el kamatos kamatra oly pénzintézetben, amely a 4 %-os kamatokat félévenként csatolja a tőkéhez;

5 év elteltével 10 éven át minden év elején tőkét 4000 K-val csökkent; mennyi pénze lesz a 15. év végén?

Geometria: Valamely háromszög kerülete 96 cm, két szöge $107^{\circ}56'43''$, illetően $18^{\circ}55'29''$; mekkorák oldalai és területe?

Jelesen dolgozott: 6, jól 12, elégségesen 3, elégtelenül 2; összesen: 23.

V.

A főgimnázium története az 1909—1910. tanévben.

1. *Változás a tanári testületben.* A kegyes-tanítórend főtisztelendő kormányának 1909. július 29-ikén 1042. sz. a. kelt rendeletével dr. Forgács János Nyitrára helyeztetett. Áthelyezettek még Schandl Miklós és Tóth Sándor, kik közül az első a váci, a második a lévai főgimnázium igazgatója lett. Az áthelyezettek helyeit Kummergruber Emil Kolozsvárról, Rozs Lajos Tatóról és dr. Vékony István Magyaróvárról foglalták el.

2. *Az iskolaév lefolyása.* Az 1909. év augusztus hó 29-ikén megtartott alakuló gyűlés után augusztus hó 30. és 31. napjain folytak le a pótló-, javító- és magán vizsgálatok. Szeptember hó 3 első napján beiratkozott 283 nyilvános és 8 magántanuló; összesen 291 tanuló. Növekedés a múlt tanévhez képest 13.

Szeptember 4-ikén ünnepélyes »Veni Sancte«-val nyitottuk meg a tanévet, 5-ikén megkezdődtek a rendes előadások. Az iskolai fegyelmi szabályokat szeptember 13-ikán ismertette az igazgató külön a 4 alsó és külön a 4 felső osztályban. Az előadások június hó 16-ig bezárólag folytak. Június 17-én megkezdődtek az osztályvizsgálatok. Június 29-ikén ünnepélyes »Te Deum«-mal fejeztük be a tanévet.

A tanulók egészségi állapota egész éven át megnyugtató volt; tifuszos betegünk ugyan kettő is volt, de mindkettő meggyógyult. Pataky Zoltán dr., egészségtan tanár és iskolaorvos, két ízben vizsgálta meg a tanulók szemeit; 3 tanulót talált kisebb fokú trachomában, kiket azután egész éven át gyógyított.

3. *Vallás-erkölcsi és fegyelmi állapot.* A tanári testület szép és nemes munkakörének tudatában, nem különben a gondjaira bizott ifjúságnak jövő boldogulása felelősségében, a vallás-erkölcsös nevelés és tanítás alapján állott. Ezen alapnak köszönhetjük, hogy ifjúságunk erkölcsi viselkedés tekintetében kifogástalan és az iskolai fegyelmi szabályokhoz alkalmazkodó.

A róm. kath. vallású tanulóink a téli hónapok kivételével minden nap részt vettek a szentmisén, vasár- és ünnepnapokon pedig egész tanévben át hallgattak szent misét, melyet vasárnapokon fél órai szent beszéd előzött meg; az adventi és nagybőjti időszakban minden vasár- és ünnepnapon litánián is megjelentek; a szent gyónást és áldozást négyszer végezték, de voltak többen, a kik többször is járultak e szentségekhez; megjelentek továbbá az egyházi körmeneteken is; június 8-ikán a kegyes-tanítórendiek templomában szentségimádáson vettek részt, az adorálást pedig félóránként ketten-ketten felválva teljesítették; a felső négy osztály tanulói mindjárt a tanév elején megalakították az »Élő rózsafüzér« társulatot és Sebes Ferenc hittanár vezetése mellett végezték ez irányú vallásos gyakorlataikat.

A nem római kath. vallású tanulók saját hitoktatóik és lelkészeik útmutatása szerint teljesítették vallásos kötelességeiket.

4. Évközben érkezett fontosabb leíratok.

a) A nm. v. és közokt. m. kir. Miniszter elrendeli, hogy az előadások egy folytában, délelőtt tartassanak. 108.202/1909. szept. 27. Min. — 1772/1909. okt. 3. főig.

b) A nm. v. és közokt. Miniszter rendelete értelmében az izr. iskolaszékek a középiskolák hittantanításán felügyeletet nem gyakorolhatnak. 92075/1909. Min.

c) Steller Nándor III. oszt. tanuló a győri árvaalapítványból 200 korona ösztöndíjat nyer. — 17852/1909. febr. 26. Min.

d) Az orsz. középiskolai tanáregyesület főttkára jelenti, hogy a folyó évben Budapesten megtartott filológiai (latin) versenyen, Gömörly Sándor, intézetünk volt jeles növendéke, a második díjat nyerte. — 268/1910. május. 15.

e) A tanker. kir. főig. közli a nm. v. és közokt. Miniszter rendeletét a hitoktatók tiszteletdíjának kiutalása tárgyában. 43929/1910. máj. 4. Min. — 735/1910. máj. 21. főig.

5. Látogatások.

a) Ngos Spitzkó Lajos, a budapest-vidéki tankerület kir. főigazgatója, 1909. dec. 16., 17. és 18-ikán tartotta meg hivatalos látogatását.

b) 1910. febr. 18-án méltóságos báró Barkóczy Sándor, kultuszminiszteri tanácsos látogatta meg tanintézetünket.

c) Főtisztelendő Fekete Endre, kegyes-tanítórendi kormánysegéd és a rendi tanulmányi ügyek vezetője, 1910. május 24. és 25-ikén tett látogatást iskoláinkban.

6. Ünnepek és kegyeletes emlékezések.

a) 1909. szept. 10-én b. emlékü Erzsébet királynénk halálának évfordulóján ünnepélyes gyászszenitiszteletet tartottunk az ifjúság részvételével.

b) 1909. okt. 4-ikén O Felségének, apostoli királyunknak névünnepe, ünnepélyes istentiszteletet tartottunk.

c) 1909. okt. 6-ikán az aradi vértanúkért tartott ünnepélyes gyász-istentiszteleten vettünk részt, mely után az ünnepélyes nap jelentőségét ismertető iskolai ünnepély volt a tornacsarnokban; az ünnepélyen a városból nagy közönség vett részt.

d) 1909. nov. 1-én Katona Józsefnek, a «Bánk-bán» szerzőjének a Szentháromság temetőben levő sírjához vonultunk ki, hol ifjúságunk ének és emlékbeszéd kíséretében megkoszorúzta Kecskemét nagy szülöttének síremlékét.

e) 1909. november 19-én Erzsébet királynénk emlékünnepét ültük meg; az ünnepélyt, a mely a tornacsarnokban folyt le, szent mise előzte meg.

f) 1910. febr. 2-ikán kalazanti szent Józsefnek, a kegyes-tanítórend alapítójának emlékét ünnepeltük. Az ünnepélyes szent mise után a tornacsarnokban diszes közönség jelenlétében folyt le az ünnepély; ének, zene és szavaltat volt; az ünnepi beszédet Niklos János tanár mondta.

g) 1910 márc. 2-ikán Ferenc királyért, a kegyes-tanítórend jóltevőjéért tartott ünnepélyes requiemen vett részt az ifjúság.

h) Március 15-ikét, a szabadságharc évfordulójának emlékünnepét, az Önképzőkör keretében ülte meg ifjúságunk nagy számú vendég jelenlétében.

i) 1910. évi április hó 5-ikén (március 29-ike helyett) gróf Koháry Istvánért, gimnáziumunk alapítójáért tartott gyász-istenti tiszteleten vett részt az ifjúság.

j) 1910. március 31-ikén elhunyt Pataky Imre, tanintézetünknek 39 éven át rajztanára; április 3-ikán volt temetése a gimnázium udvaráról, ifjúságunk lerotta kegyeletét énekkel s a ravatalra helyezett koszorújával.

k) 1910. április hó 8-ikán a legnagyobb magyarnak, gróf Széchenyi István halálának 50-ik évfordulója alkalmával gyász-istentiszteletet tartottunk, majd utána iskolai ünnepélyt, melyen a beszédet Szalay István tanár mondta.

l) 1910. ápr. 11-ikén az 1848-ik törvények szentesítésének évfordulóján szintén volt iskolai ünnepély.

m) 1910. április 15-ikén Kalmár Endrének, a kegyes-tanítórend érdemeiben gazdag rendfőnökének temetésén Budapesten részt vett az igazgató Hannig István tanárral.

n) 1910. április 17-ikén a budapesti Szent Imre-kör tartotta Kecskeméten vándorgyűlését; a plébánia templomban tartott szent mise alatt a Szent Imre-kör előljárója tartott egyházi szónókatot, majd d. e. 11 órakor a városi színházban volt a közgyűlés, melyen az ünnepi beszédet Méltóságos és főtisztelendő dr. Prohászka Ottokár, székesfehérvári me-

gyés püspök úr mondotta. A közgyűlést tanintézetünk ének-kara nyitotta meg s ugyancsak ének-karunk fejezte be.

o) 1910. június 7-ikén záróünnepély volt, melyen ifjúságunk az ének-ből, zenéből és szavalatból mutatta be haladását; ugyanakkor hirdettük ki a 1909/1910. tanévi pályázatok eredményét is. Az intézet igazgatójának buzdító beszéde zárta be az ünnepélyt, melyen igen nagy közönség volt jelen.

p) 1910. jun. 8-ikán a kegyes-tanítórendiek templomában szentség-imádáson volt jelen az ifjúság.

7. *A tanári testület irodalmi működése és társadalmi szereplése.*

a) *Hannig István* a munkás gimnáziumban 3 előadást tartott a következő címeken: A dunántúli dombosvidék. A Tisza vidéke. A tiszántúli vidék. Tartott továbbá egy népies előadást a Balatonról.

b) *Járvás Mihály* tagja a községi iskolaszéknek és a kiseddóví felügyelő bizottságának.

c) *Dr. Károsi Sándortól* a Florenccben megjelenő «Ephemerides Casanctianae» című latin nyelvű folyóiratban folytatólagosan megjelent: »*Quibusnam scriptoribus non christianis Minucius Felix in Octavio componendo usus sit?*« című értekezés.

d) *Német Károly* a jelen tanévi értesítőben összeállította az 1900—1910-ig beszerzett tanári könyvtári művek jegyzékét; — a helyi lapokban alkalmoszerű ismertetéseket közölt. Tagja a községi iskolaszéknek.

Ugyancsak Német Károly Niklos Jánossal egyetemben 7 Uránia-előadást rendezett ifjúságunknak és pedig:

α) 1909. nov. 27-én a Délnémet nagyvárosokról;

β) 1909. dec. 4-én Dalmáciáról és a balkán államokról;

γ) 1910. jan. 15-én a Rajnavölgyéről és a harti városokról;

δ) 1910. jan. 29-én Velencéről;

ε) 1910. febr. 26-án Az állami vasgyárakról;

ζ) 1910 márc. 5-én A bolygókról;

η) 1910. márc. 30-án Az üstökösökről általában és különösen a Haley-üstökösökről.

Nb. Ez utolsó Bodócs István volt jeles növendékünk, jelenleg az ógyallai csillagvizsgáló adjunktusának előadása volt.

δ) *Niklos János* a kecskeméti polgári daloskör alelnöke.

e) *Dr. Tóth György* igazgató, tagja Kecskemét th. város képviselő-testületének, a tanügyi bizottságnak és az iskolaszéknek; kinevezett tagja az orsz. tanítói árvaház-, valamint az állami polgári leányiskola felügyelő bizottságának.

8. *Vizsgálatok.*

a) *Érettségiek.* A szeptember és december hónapokban megtartott

pótló- és javító érettségi vizsgálatokon, valamint a június hó 10., 11. és 13-ikán megtartott rendes évvégi érettségi vizsgálatokon is nagyságos Spitzkó Lajos, kir. tanácsos, tanker. kir. főigazgató elnökölt.

b) *Osztályvizsgálatok.* A VIII. osztály vizsgálatai május hó 7–14-ig folytak le; az I–VII. osztályoké pedig június 16–25-ig. A hittan vizsgálatokon nagyságos és főtisztelendő Révész István prépost-plébános elnökölt, mint püspöki biztos.

c) *Tornavizsgálat* helyi tornaversennyel kapcsolatban jun. 18-án folyt le; ez alkalommal:

a) *Ezüst érmet kapott:* Leszkovszky Károly V. o. t. szertornázásért.

b) *Bronz érmet kaptak:* Fenyő Lajos IV. o. t., Szelei Zsigmond VI. o. t. és S. Tóth János VI. o. t. szintén szertornázásért.

c) *Elismerő okiratot kaptak:* Kovacsevits Kálmán IV. o. t. távolugrásért, Fekete Sándor VI. o. t., súlydobásért és Bäcker István VII. o. t. rúdugrásért.

9. *Tanulmányi kirándulások.* a) 1910. május hó 1-től 4-ig *Resiczára.* Tanulmányi kirándulásunk célja a resiczai vasművek megtekintése s tanulmányozása volt. Elindulásunk előtt megismertettük növendékeinkkel útirányunkat, előre felhívtuk figyelmüket az egyes nevezetesebb helyekre s ezzel csak fokozni akartuk érdeklődésüket a természet szépségei és az emberi ész hatalmas alkotásai iránt.

Május 1-én délelőtt indult el 35 tanulónk 3 vezető tanár kíséretében a szülők élénk érdeklődése mellett egy külön a magyar államvasútak üzletvezetőségétől rendelkezésünkre bocsátott III. oszt. kocsin.

Temesvárt 1 órai várakozási időnk volt, amely időt Temesvár-Józsefváros megtekintésére fordítottuk. Ennek elteltével folytattuk útunkat Resicza felé. Románbogsán mellett az osztr. magy. államvasúttársaság tulajdonát képező mezőgazdasági gyár, majd Németbogsánra érve az állomással szemben elterülő kátrányfinomító gyár s a gőzerőre berendezett fűrésztelep ragadta meg figyelmünket. Innen a vadregényes krassó-szőrényi hegyek között folytattuk útunkat s áthaladva a Németbogsánon túl épült körülbelül 70 méter hosszú alagúton Kolczánban a hat mész-égető tárult fel szemünk előtt.

Resiczára este érkeztünk meg. Az út fáradalmait kipihenve másnap reggel siettünk legfőbb vágyunkat kielégíteni, hazánk legnagyobb vasművét megtekinteni.

Az igazgatóság Wild Gyula mérnök urat volt szives mellénk adni, kinek szakszerű vezetése mellett szemleútunkat a fuvogépeknél kezdtük meg. A Withwell-féle hevítő készülékben a levegő 600°-ra melegedik fel, ahonnan 800 lóerejű compound-fúvógép továbbítja a levegőt az olvasztókba az égés táplálására és a hőfok emelésére. Innen a nagy olvasztókhoz mentünk.

Jelenleg 3 nagy olvasztó működik, melyek naponta 140 tonna nyers vasat termelnek. Az egyik koksztüzelésre, a másik kettő pedig faszénre van berendezve. Az olvasztó kemence tűzálló anyagból épült és rossz hővezetőkkel van körülvéve. Felső részén töltik bele a vasércet és a tüzelő anyagokat.

Az olvasztókból elszálló gázokat, minthogy még sok éghető anyagot tartalmaznak, újabban nem hagyják kárba veszni, hanem felfogják és csőrendszeren át elvezetve a fűvólevegő előmelegítésére, vagy kazánok fűtésére használják.

A kemence alsó részén 2 nyílás van; a felsőn a salakot, az alsón a megolvadt vasat eresztik ki.

Amikor az olvasztóknál voltunk, épen a salakot csapolták le. Gyönyörű látvány volt. Karvastagságban lövelt ki az olvasztóból a tűzvörös salak, melyet tűzálló agyagból készült csöveken bocsátottak le egy kereken járó tartányba. A salakot újabban téglagyártáshoz használják.

A nyers vas egyrésze az öntődékbe kerül, a másik részét pedig az acél gyártására használják. A nagy olvasztók után az acélhordókat néztük meg. Resiczán Martin-acélt gyártanak, amely nyers- és kovács-vasnak megfelelő arányban való összeolvasztásából származik. Előállítás kemencékben ú. n. pestekben történik.

Innen az öntődékbe mentünk. A vasat itt újra megolvasztják s géprészeket, csöveket stb. öntenek belőle. Úgy itt, mint egyebütt is az emelő daruk ragadták meg figyelmünket. A darukat villamos áram mozgatja s egy ember a legnagyobb könnyűséggel kezeli.

A hengerműveknél a görögkeletiek husvétja miatt a munka csak részben folyt. A kocsikon ideszállított 1 m. hosszú, vastag acélgerendát emelő darúval a melegítőbe teszik. Kellő felhevités után kiemelik és egy hengerítő készülékre helyezik, a mely az acélt a hengerlőkhöz szállítja. Néhány perc alatt előttünk fekszik a kész vasuti sín, melyet azután az ingafűrészhöz szállítanak, a hol a kivánt mérték szerint elfűrészelik, átlukasztják s a gyár bélyegjével ellátják.

Majd innen a lemezgyárba értünk; de itt is, mint az előbbiben nagy részben szünetelt a munka. Ezután a kokszyártást és a melléktermékekből a műtrágya gyártását tekintettük meg. Majd megszemléltük a dománi szénbánya azon tárnáját, a melyen a néhány év előtt történt szerencsétlenség áldozatait hozták ki. A tárna mellett emelkedő hegy megmászása után visszatértünk lakásunkra.

A délután folyamán a hidépítészeti műhelyt és a gépgyárat néztük meg. A hidépítészeti műhelyben nagyobb részt vasutak számára készítenek vashidakat. Azon szerencsés helyzetben voltunk, hogy az épen akkor készülő szolnoki hid egy részének összeállítását nézhettük meg.

A gépgyárban gőzgépek-, mozdonyok s gőzhajók egyes részének készítését, a kovácsműhelyben pedig csavartok-sajtók, éksajtók, fúrógépek számos gőzpörölyök segítségével készült vasuti tengelyek-, kerékküllők-, ütközők-, váltók és fordítók gyártását szemléltük.

Ezután több kirándulást terveztünk, hogy Resiczabánya vadregényes vidékében gyönyörködhessünk. De a folytonos esőzés miatt le kellett mondanunk tervünkről. Így maradt abba a Ferencfalvára tervezett kirándulás is, a hol amellet, hogy a természet szépségeiben a Teremtő remekművét csodálhattuk volna, megnézhattuk volna azt az óriásviztartót, a mely 100 millió hektoliter vizet fogadhat magába.

Ezen kirándulások helyett külön bányavonatra ültünk s Szekul bányaköztségbe mentünk, a hol a hatalmas aquaductot tekintettük meg. Visszatértünkben megnéztük a falepároló telep berendezését. Itt a fát zárt térben hevítik s főtermékül faszenet, melléktermékül pedig ecetsavat, metilalkoholt és acetont nyernek. A nagymenyiségű eltávozó gáznemű terméket pedig a szenesítő retorták fűtésére használják fel.

A rossz időjárás miatt ezzel véget ért kirándulásunk Resiczán. Korán tértünk nyugalomra, egyrészt, hogy a fáradságot kipihenjük, másrészt, mert már az éjjeli órában induló vonattal utra keltünk. Temesvárt 3 órát időztünk, mely időt a belváros nevezetesebb épületeinek, így különösen a piaristák monumentális intézetének megtekintésére fordítottunk.

Szegeden 5 órát töltöttünk s ezen idő alatt megnéztük a város nevezetességeit s az Újszegeden épült len- és kender-fónógyárat. Május hó 4-én este érkeztünk vissza városunkba.

Kirándulásunk sikerét első sorban Mild Gyula mérnök, Biró Árpád és Kummergruber Károly társulati tisztviselő uraknak köszönhetjük. Fogadják ez uton is az intézet nevében hálás köszönetünket.

b) 1910. május 12-ikén a szaktanár vezetése mellett a IV. oszt. tanulói a kisnyiri erdőben voltak növények meghatározása és gyűjtése céljából.

c) 1910. május 18-ikán az V. osztály tanulói a Széktó vizének és környékének állatvilágát tanulmányozták.

d) 1910. június 15-ikén a VI. osztálybeliek a helybeli gyufagyárat tekintették meg, a hol a szükséges, szakszerű magyarázatokat a gyár igazgatója volt szives megadni.

VI.

A főgimnázium külső viszonyai.

1. *A főgimnáziumi bizottság.* A róm. kath. egyházközség, mint főntartó testület, a főgimnázium anyagi ügyeinek gondozására főgimnáziumi bizottságot alakított; e bizottságnak elnöke Bagi László, Kecskemét th. város helyettes polgármestere és a róm. kath. egyházközség főgondnoka; a bizottság tagjai: Dömötör Sándor, kir. közjegyző, Kada Elek, polgármester, Kovács Sándor, földbirtokos és takarékpénztári igazgató, Rapcsányi Kálmán, városi számvevő, dr. Iványosi Szabó László, ügyvéd, Szabó László, kir. törvényszéki bíró, dr. Tóth György, főgimnáziumi igazgató, Tóth István, anyakönyvvezető és Zsigmond M. József, polgári iskolai tanár.

2. *Tápingézet.* A tápingézet, melynek helyiségét (Régi iskola utca, a piaristák bérháza) a róm. kath. egyházközség bérlti, a tanulók havi 16 koronáért ebédet, vacsorát és reggelire kenyeret kapnak. Ügyeit egy 9 tagból álló felügyelő bizottság gondozza; e bizottságban tanintézetünket Hannig István és Szalay István tanárok képviselik. A felvételért — az elnök-igazgatói állás nem lévén betöltve — a róm. kath. egyházközség főgondnokságához kell fordulni

3. *Az intézet jóltevői.* A Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület 75 koronát, a Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank 50 koronát, a Kecskeméti Leszámitoló- és Pénzváltóbank 50 koronát, tek. Dömötör Sándor, kir. közjegyző, b. emlékü neje emlékére 20 koronát, tek. Szabó László, kir. törvényszéki bíró 30 koronát, tek. Rapcsányi Kálmán, városi főszámvevő 20 koronát, tek. Ottó Sándor mérnök 10 koronát adtak.

A Kecskeméti Központi Takarékpénztár Igazgatósága ez évben is 40 koronával gyarapította a tanulmányi kirándulási alapot.*)

Az 1909/910. tanévi pályamunkák jutalmazásához is többen járultak, mint az a pályázatokról fölvett jegyzőkönyv végén olvasható.

Tekintetes Dömötör Sándor, kir. közjegyző, mint már évtizedeken át, e tanévben 30 koronát juttatott a kegyes-tanítórendi papnövendékek énekkar vezetőjének. — Dr. Tóth György főgimnáziumi igazgató a jó szavalók és gyorsírók jutalmazására 25 koronát adott.

*) **A tanulmányi kirándulási alap** mely részint a r. k. egyházközség, részint a kecskeméti központi takarékpénztár adományából 367.59 koronára gyarapodott, az 1910. máj. 1—4-ig tartott délvidéki tanulmányi kiránduláson részt vett szegénysorsú tanulók segélyezésére fordított 172.25 korona kiadással 195.34 koronára apadt; ez összeg a kecskeméti központi takarékpénztárban kamatozik.

Könyvjutalmat adtak: A nm. v. és közokt. Miniszter 3 kötetet. A Franklin társulat 37 kötetet; dr. Politzer Gyula, budapesti ügyvéd, 9 kötetet; Fekete Mihály könyvkereskedő 5 kötetet; Szél Nándor könyvkereskedő 6 kötetet; Komor Gyula könyvkereskedő 5 kötetet.

Fogadják az intézet hálás köszönetét.

VII.

Könyv- és szertárak.

1. A tanári könyvtár.

A) Ajándék útján való gyarapodás: 1. Éber L.: Művészettörténeti olvasmányok. 2. Zelenyák János: A gyógynövények hatása és használata. 3. Az egységes jogosítású középiskoláról folyt szakértekezlet. 4. III. Béla király és hitvese-émlékezete. 5. Gaál M.: A jövő iskolája. 6. Chobot F.: Jézus Krisztus egyházának története I—III. 7. Vikár Béla: Kalevala. 8. Erődi—Brózik: Nagy magyar Atlasz. 9. Magyarország külön címerének leírása és rajza. 10. Magyarország a párisi nemzetközi kiállításon. 11. A szabadoktatás országos szervezete. 12. Ebner G.: Für König und Vaterland. 13. Magyarország közoktatásügye. 1908. (VKM-től) — 14. Jelentés Magyarország selyemtenyésztéséről. 1909. (Földm. min-től) — 15. Endrődy János: Az ember boldogsága. (Csorba Mihály VI. o. t.) 16. A londoni magyar kulturális kiállítás. (Erődi Bélától). 17. Apáthy: Muzeumi füzetek. (Erd. muz. egyesület.) 18. Cserei Adolf: Kis növényhatározó. (Hannig Istvántól) 19. Faludi F.: Nemes úrfi (1771) (Farkas Antal IV. o. t.) 20. Diez: Grammatik der romanischen Sprache. 21. Drenckhaus: Lateinische Stilistik. 22. Kováts L.: Szemere Miklós és a magyar ifjúság. 23. Meringer: Indogermanische Sprachwissenschaft. 24. Binder: Geschichte d. griech. Litteratur. (Károsi Sándor dr-tól) 25. Történelmi isk. atlasz. (Kogutovic-tól) 26. Molnár Samu: Pótkötet a Latin stílusgyakorlatok c. műhöz. 27. Athenaeum XII. évf. 28. Répássy: Az iskola porából. 29. Klamarik: A magyarországi középiskolák újabb szervezete. 30. Farkas: A humánus eszmék megnyilvánulása. (Német Károly-tól) 31. Fenelon: Les Aventures des Telemaques. 32. Gaddii: Adlocutioes. (Steiner Antal IV. o. t.-tól) 33. Vitkovics: Költeményei. 35. Prózai művei. 35. Bellai: Temesvár köz-művelődési intézményei. 36. Temesvár képvisellete az országgyűlésen. 37. Szmida—Nikolényi: Végvár multja. 38. Baróti: Adattár Délmagyarország XVIII. sz. történetéhez. 39. Barát: Die königliche Temesvár. (Stipl Károly

dr. törvényszéki elnöktől) 40. Sonn-und festtäglichen Evangelien. — 41. A könyvek szabados olvasásáról. 42. Utasítás az egészségre ügyelő hivataloknak. 43. Márton József: Sprachlehre. 44. Károlyi Gáspár: Uj testamentum. 45. Kókai Benedek: Kis Krisztus- atyafiság könyve. (Szabó Ferenc II o. t-tól) 46. Ért. a nyelv. és széptud. köréből XVII. 11. 47. Nyelvtudományi közl. I. évf. (Szél Nándor könyvkereskedőtől) 48. Dukdek: Apologia. 49. Schöberl: A kath. hitokt. kézikönyve. 50. Rott Nándor: A csoda és a tudomány. 51. Notter: A szabad akarat. 52. Jehlicska: Társadalmi kérdés és az etika. 53. Hevesmegyei írók Almanachja. (Tóth György dr. igazgatótól.) 54. Losontzi István: Hármaskis tükör. 55. Márton József: Német-magyar és magyar-német Lexicon. (Wagner Lajos tanártól) 56. Herkules 1909. Néptanítók lapja 1909. Jóegészség 1909. (VKM.) 57. Milleker: Délmagyarország régiségleletei. (Stipl K-tól).

Ajándék 57 mű 59 kötetben és 1 füzetben.

B) Csere útján való gyarapodás. Dugonics: Ulissesnek csodálatos történetei. Ugron G. Beszédei I—III. Lázár Gyula: Az ozmán uralom története Európában. Majláth B.: A tört. kiállítás kalauza. Alleker: A cillei grófok és Cilli városa. Tisza Kálmán: Parlamenti felelő kormány és megyei rendszer. II. Kákay Aranyos: Tisza Kálmán. Szabó Károly: Az 1473—1711 megjelent nem magyar nyelvű nyomtatványok jegyzéke. Kováts A.: A tragikum Arany János költészetében. — Állattani Közlemények I—III. k. Természettudományi Közöny 1887—98; 900—01; 903. 1905. Pótfüzetek a term. tud. közlőnyhöz 1—44 füzet.

Csere útján: 12 mű 32 kötetben és 2 füzetben.

C) Vétel útján való gyarapodás. 1. *Folyóiratok*: Akadémiai értesítő. (1883—86 évf. is.) 2. Alkoholizmus. 3. Archaeologiai értesítő (a XII. évf. 5. is.) 4. Állattani közlemények. 5. Botanikai közlemények. 6. Bpesti szemle. 7. Chemiai folyóirat. 8. Emlékbeszédek. 9. Ethnographia. 10. Figyelő II. IV. IX. XI. XIII. 11. Filozófiai közlemények. 12. Földrajzi közlemények. (XXI. 3. XXX. 5. is) 13. Magyar középiskola. 14. Magyar nyelv. 15. Magyar nyelvőr I—II. IV. VI. XX. XXIII. 16. Magyar paedagogia. (I. 3. VIII. 4. 8-is) 17. Math. és term. tud. és értesítő. 18. Math. és term. tud. közlemények. 19. Muzeum. 20. Néprajzi értesítő (1906.2; 1909. 1. f. is) 21. Numizmatikai közlemények. 22. Nyelv és széptudományi értekezések. 23. Nyelvtudományi közlemények. 24. Philologiai közöny. 25. Pótfüzetek a term. tud. közlőnyhöz. 26. Religio. 27. Századok. 28. Tanár-egyesületi közöny. 29. Természettudományi közöny (1881—86 évi is.) 30. Tornaügy. 31. Történettudományi értekezések.

II. *Egyes művek*: 1. Geréb Morvay: Kis latin nyelvkönyv (2 drb.) 2. Kempf: Homeros Iliása; 3. Odysseiája. 4. Lyka-Kacsóh: A művészet könyve. 5. Csallóközi Jenő: Utmutató a gimn.-i gyakorlati tanításban. 6

Mágócsy Dietz: A növények táplálkozása. 7. Raleigh-Czeke: Shakespeare. 8. Mahler: Ókori Egyiptom. 9. Kállay-Thallócy: A szerb felkelés története. 10. Pintér Jenő: A magy irod. tört. I—II. k. 11. Mráz G.: A dobsinai német nyelvjárás. 12. Pavel: A vashidegkuti szlovén nyelvjárás hängtana. 13. Molnár S: Pótkötet a Latin stílusgyakorlatok c. művéhez. 14. Kunos-Munkácsi: Nyelvörkalauz. 15. Berget-Bogdányf: A földgömb és a légkör fizikája. 16. Zempléni: Az elektromosság és gyakorlati alkalmazása. 17. Herceg: Szerelmesek. 18. Molnár Ferenc: Rabok. 19. Sebestyén: Cinikusok. 20. U. az.: A görög gondolkozás kezdetei. 21. Vörös C.: Analitikus Bolyai-féle Geometria. 22. Kisfaludy-társaság évlapjai 17. 35. k. 23. Kazinczy: Levelezése. XIV. 24. Putnoky: Carmen Sylva élete és művei. 25. Beke: Bevezetés a diff. és integrálszámításba. 26. Czuber: Wahrscheinlichkeitsrechnung 27. Cantor: Vorlesungen über Geschichte der matematik. II. köt. 28. Weissborn—Müller: T. Livii ab urbe condita libri I—VI. 29. Draeger—Heraeus—Becher: Tacitus I—VII. 30. Gutberlet: Psychophysik. 31. Baumgarten: Euklides Az elemek I—VI. könyve. 32. Beke—Mikola: A középiskolai matematikai tanítás reformja. 33. Suták: A differentiaal egyenletek. 34. Rátz: Matematikai gyakorlókönyv I—II. 35. Dudek: Származástan és világnézet. 36. Wekerle: Nagy-ezerév Árpád fejedelem sirja felett. 37. Hartmann: Petőfi-tanulmányok. 38. Jelentés a m. nemz. Muzeum állapotáról 1908-ban. 39. Jókai—Bródy—Rákosi: Negyvennyolc. 40. Kelemen B.: Ányos Pál. 41. Thold Orbán Imre: A Bpesti Szent István-templom. 42. Vadász N.: Dukai Takách Judit élete és művei. 43. Szinnyi: Magyar írók élete és munkái XIII. 44. Iskolai értesítők. (Külön jegyzék szerint.) 45. Bardenhewer: Geschichte der Altkristlichen Litteratur I—II.

Vétel összesen 75 mű 113 kötetben. Az összes f. évi gyarapodás 134 mű 204 kötetben 13 füzetben. A könyvtárra fordított összeg 516'42 K. 104'30 K. kötésre.

A tanári könyvtár állománya: 2519 mű 6648 kötetben.

Jegyzet. E kimutatásban a tankönyvek is bele vannak véve évről-évre.

2. Ifjúsági könyvtár.

A könyvtár állománya ez iskolai évben a következő művekkel gyarapodott.

Vétel útján: Nagyobb ifjúsági könyvtár: 1. Cholnoky-Kövesligethy: A világegyetem 2. Hankó: Universum IV. k. 3. Sienkiewicz: Quo vadis? I—II. 4. Mikszáth: Nemzetes uraimék. 5. Jókai: Mégis mozog a föld. I—II. 6. Verne: A lángban álló szigettenger. 7. Haza Franciaországba. 8. Világfelfordulás. 9. Rákosi: Galambos Pál naplója. 10. Jókai: A tenger-szemű hölgy. 11. Andor: Nagy Lajos magyar király. 12. Ormándy: A

virágok beszélnek (2 pld.) 15. Faludi—Bellaagh: Nemes urfi. (3 pld.) 16. Kelemen B: Jó magyarság (5 pld.) 17. Kölcsey: Parainesis (10 pld.) 18. Pázmány: Szemelv. műveiből (10 pld.) 19. Arany—Bánóci: Toldi estéje (10 pld.) 20. Jókai—Zlinszky: Az új földesúr. (10 pld.)

Kisebb ifjúsági könyvtár: 1. Kisfaludy Sándor: Regék (10 pld.) 2. Kölcsey Ferenc: Válogatott versek (5 pld.) 3. Vörösmarty Mihály: Lirai költemények (5 pld.) 4. Faludi Ferenc: Téli éjszakák (10 pld.) 5. Heltai Gáspár: Válogatott mesék (10 pld.) 6. Mikes Kelemen: Törökországi levelek (10 pld.) 7. Virág Benedek: Válogatott költemények (5 pld.) 8. Cooper: Bórharisnya. 9. Niehbur: Görög hősök. 10. Magyar meseírók (5 pld.) 11. Tompa Mihály: Népregék (5 pld.) 12. Tompa Mihály: Regék (5 pld.) 13. Berzsenyi Dániel: Versek (5 pld.) 14. Gvadányi József: Pelleskei nótárius (5 pld.) 15. Jókai Mór: Népvilág (5 pld.) 16. Krudy Gyula: Cirkuszkirály. 17. Jakab Gyula: Két imposztor. 18. Ormándy Miklós: A virágok beszélnek (2 pld.) 19. Kisfaludy Károly: Vig elbeszélések (10 pld.) 20. Kisfaludy Károly: Szilágyi Mihály (5 pld.) — Vétel útján gyarapodott a könyvtár 40 művel, 174 kötetben, 189'34 K. értékben. Kötésre 42— koronát fordítottunk.

Ajándék útján: Szél Nándor könyvkereskedő adománya: Drachmann—Baján: Tengeri és tengerparti történetek. 2.80 K. értékben. Gyarapodás összesen: 41 mű, 175 kötetben.

Kiselejteztük: Jókai: Névtelen vár (189) Ferenczy: Magy. írók (5) Bródi—Jókai: 1848. (762) Mikszáth: A fészek regényei (283.)

A könyvtár álladéka 37 mű 171 kötetben.

Az 1909/10. év végén a könyvtár állománya (felső) 1025 mű 1902 kötetben, (alsó) 544 mű 719 kötetben. *Összesen 1569 mű 2621 kötetben.*

3. Természettani szertár.

Szerzemény: Interferenciacső. Hartl-féle korong reflektorral. Polarizációs készülék. Szpektrometer. 4 drb. rezonator. Összes kiadás: 467.34 korona.

Leltári kimutatás szerint van a természettani szertárban: 777 drb. eszköz 13788 korona értékben.

4. Természetrajzi és vegytani szertár.

1. Szerzemény: Lemming, tengeri malac — tömések. Vakondvár. Juhgyomor, ürgesziv, gyík belső szerve, házi kutya ütér corrosiója, agytypusok, csiperkegomba fejlődése — borszesz és formalin készítmények. Készülék az elpárolgó viz mennyiségének kimutatására. Készülék az aszimiláció kimutatására. Készülék növénylégzési kísérlethez. 50 drb. magtartó üveg.

2. Ajándék: Parlagi sas (Méltóságos Thallóczy Lajos úr ajándéka.) Kókuszdió, 2 drb. csiga, 1 drb. kalcit (Szalay István tanár úr aj.) Vizi sikló (Fodor I. úr aj.) 2 drb. tengeri sün (Szabó I. II. o. t. aj.)

Vétel útján 267 korona 40 fillér, ajándékozás útján pedig 26 korona 50 fillér értékben gyarapodott a gyűjtemény.

A természetrajzi szertár állománya 7816 darab.

A vegytani szertár részére beszereztetett: atomsúlytáblázat, fluor-hidrogén fejlesztő, ozon fejlesztő, a cukor és a gyufa gyártása. Ezen eszközökre, valamint a fogyasztás alá eső vegyszerekre kiadtunk 110 kor. 42 fillért.

5. Földrajzi szertár.

Szerzemény: Magyarország közgazdasági és politikai térképe. Termés gyűjtemény hazai és külföldi kereskedelmi és gyógynövényekből.

Ajándék: Magyarország néprajzi térképe (VKM. aj.)

Jelenleg van a gyűjteményben 61 drb. fali térkép, 4 drb. domborművű térkép, 35 drb. szemléltetőkép, 2 drb. sztereoszkóp, 50 drb. kép a sztereoszkóphoz, 95 drb. álló természetgyűjtemény és 1 drb. kézi könyv. Összes érték: 1612 kor. 21 fill.

6. Éremgyűjtemény.

Gyarapították: Balog Imre IV. o. t. (2 r.) Dömötör Sándor kir. közjegyző (12 e.) Ganz József V. o. t., (5 e. 14 r.) Fodor József (1 bronz, 6 r. 1 e.) Kaulzer Sándor VI. o. t. (1 e.) Német Károly, (1 e.) Pártos Leo IV. o. t. (1 r.) Steiner Antal IV. o. t. (1 bronz, 3 r.) Tóth György dr. (londoni magyar tanszerkiállítási ezüst emlékérem) Wilkomm Ádám plébános (1 r. 1 ón.)

A régiséggyűjtemény számára Lamm Bernát 1 drb. szeg. (Aquin-kumból) A gyűjteményre vonatkozólag lásd az 1908/9. évi Értesítőt.

7. Rajzszerter.

Vétel útján beszereztetett: 2 drb. geometriai szemléltető minta; a természet után való rajzoláshoz pedig 7 darab famodell, 3 drb. gyümölcs modell és 7 drb. kitömött állat 173 korona 85 fill. értékben.

A rajzszerter állománya: 1165 drb. mintalap, 9 drb. mintafüzet 51 drb. mértani testminta, 71 drb. műlap, 30 drb. relief. rajzminta, 16 drb. edény, 19 drb. modell és 7 drb. kitömött állat. Összesen 1368 drb. és Gróh I. »Magyar diszitő művészet« c. munkája, összesen 948 kor. 85 fillér.

8. Filologiai és történelmi gyűjtemény.

Vétel útján beszereztetett: Markó: Tájékp; egy férfimodell, görög és római ruhák; katapulta (fautánzatok.) Összesen: 360 K. értékben.

Ajándékozás útján: Mengele Ferenc VII. o. tanuló rajza: 1 kartonra húzott kép (Tervrajza.)

Van összesen 21 drb. aranykeretes olajfestmény, 308 drb. kartonra húzott és 340 drb. üvegkeretbe foglalt kép, azonkívül 4 drb. Dent-féle kép, 54 drb. gipszöntvény, 1 drb. márványszobor és 3 drb. modell. Értéke: 8569·10 K.

9. Ének- és zeneszertár.

Szerzemény: Karsai—Szent-Gály: Ima és énekkönyv 10 drb., Deák G.: Emke daloskönyv, Zsasskovszky: Egri Dalnok, Hoppe; Sursum corda Struber; Chorbuch, Gruber; Praeludierbuch, Gruber: Orgelschule, Zsasskovszky: Orgonász, Harrach: Magyar Árion I. szoprán 10 drb. Harrach: Magyar Árion II. szoprán 5 drb. Harrach: Magyar Árion II. alt 10 drb. Hangjegy állvány. Hangalma. Hangjegypapír. Összes kiadás: 102·46 K.

A *zeneszertár* ez iskolai évben a következő zeneművekkel gyarapodott: 1 Weber; C. M.; Adagio és Rondo, harmoniumszólóra, vonós négyes kísérettel. 2. Marseillaise ifj. zenekarra. 3. Lányi Op. 118. Fábíán Rákóczi hadnagya. Melodráma. ifj. zenekarkísérettel. Partitura M. ez zongorakísérettel. (A zongorarész két példányban) 4. Wagner: Lohengrin. III. felv. előjátéka 4 hegedűre. Szólammásoltatás; Lányi Op. 118. Fábíán; Rákóczi hadnagya stb. Erkel: Hunyadi László induló vonós zenekara, a szólamok kiírása. Dobozy K.: Művész álma. Bordeaux: Andante religioso 4 hegedűre a szólamok. Müller: Batthyányi-induló vonós zenekarra. Összes költség: 13·78 K.

10. Tornaszertár.

Vétel útján szereztetett 4 dobogó 160 kor. értékben; labdák 37 kor.; összesen 197 kor. értékben.

VIII.

Önképzőkör.

A főgimnázium igazgatójának hozzájárulásával s engedelmével az Önképzőkör 1909. szept. 19-én tartotta meg alakuló gyűlését Német Károly tanár vezetésével. Az alapszabályok értelmében a hármas előterjesztés alapján a főgimn. igazgatója *Steszlin József* VIII. o. k. r. n. p-t jelölte ki elnöknek — A kör rendes tagjai megválasztották titkárnak *Andreánszky Imrét*, VIII. o. t. főjegyzőnek *Lajti Istvánt*, VII. o. k. r. n. p-t, aljegyzőnek *Mengele Ferencet*, VIII. o. t.-t, ellenőrnek *Mihóczy*

Rezsőt, VIII. o. k. r. n. p-t, pénztárosnak *Kerekes Gyulát*, VIII. o. t.-t, főkönyvtárosnak *Márkus Jenőt*, VIII. o. t.-t, alkönyvtárosnak *Hévízi József* és *Szirmák Béla* VII. o. tanulókat.

A bíráló bizottság tagjai a VIII. és VII. o. tanulói. A tisztgyűlés szavalóbíróknak a VI. oszt.-ból Dallos Kálmánt és Szűcs János k. r. n. p.-ot, az V. oszt.-ból Aág Endrét választotta meg; dolgozatbíróknak meg a VI. oszt.-ból Huszovszky Lajost és Piros Kálmán k. r. n. p.-ot, az V. oszt.-ból Kerekes Emilt.

A kör rendes tagjai az alapszabályok értelmében a VIII. és VII. oszt. tanulói, számszerint 55; bejáró és szavalótagok a VI. és V. oszt. tanulói, számszerint 46; összesen 101.

Az önképzőkör kéthetenként tartotta gyűléseit, vasárnap 9—10-ig a rajzteremben. A kör okt. 10-én kezdte meg évi munkásságát s az egész év folyamán — nem számítva az alakuló és záróülést — 8 rendes, 2 nagy, 2 ünnepi és 1 szavalóversenyt tartott.

A rendes gyűlések tárgya az iskolai tanulmányokat kiegészítő felolvasások, szabadelőadások, műfordítások, nemzeti klaszszikusaink fejtegetése, méltatása; költői és prózai kísérletek, szavaltatok, rögtönzött és írásos bírálatok voltak. E mellett festményprodukciók s zenei kísérletek.

A kör a gyűlések sorába a következő *diszgyűléseket* illesztette be:

I. november 28-án, *Assisi Szt. Ferenc és Kazinczy Ferenc emlékére.*

1. Radványi K.: Szent Ferenc a természetben. Szavalta Csák Béla VII. o. k. r. n. p.
2. Assisi Szt. Ferenc. Irta és felolvasta Lajti István VII. o. k. r. n. p.
3. Ünnepi beszéd. Mondta Steszlin József VIII. o. k. r. n. p., elnök.
4. Kazinczy F. élete és működése. Irta és felolvasta Bencsik László VIII. o. t.
5. Kazinczy: A szabad Erdély. Szavalta Kürti István VII. o. t.

II. január 13-án, *Petőfi Sándor emlékezetére, halálának 60. évfordulójára és Mikszáth Kálmán tiszteletére 40 éves jubileuma alkalmából.*

1. Ünnepi beszéd. Mondta Vézner Károly VIII. o. k. r. n. p.
2. Petőfi és a természet. Irta és felolvasta Kerekes Gyula VIII. o. t.
3. Váradi: Petőfi visszatér. Szavalta Szirmák Béla VII. o. t.
4. Mikszáth Kálmán. Felolvasta Stein Miklós VIII. o. t.
5. Petőfi: Egy gondolat bánt engemet. Szavalta Szomorú Árpád VIII. o. k. r. n. p.

III. április 7-én, *Széchenyi István gr. halálának félszázados évfordulóján, a főgimn. ifjúságával kapcsolatban.*

1. Himnusz. (Énekkar.)
2. Tóth K.: A megholt Széchenyi. Szavalta Szirmák B. VII. o. t.
3. Emlékbeszéd. Mondta Szalay István főgimn. tanár.
4. Kemenes F.: Széchenyi. Szavalta Kerekes Emil V. o. t.
5. Szózat. (Énekkar.)

A kör az év folyamán megünnepelte az *aradi vértanúk évfordulóját* október 6-ikán.

1. Himnusz. (Énekkar.)
2. Illyés B.: A legnagyobb gyásznap. Szavalta Márkus Jenő VIII. o. t.
3. Ünnepi beszéd. Mondta Mihóczy Rezső VIII. o. k. r. n. p.
4. Zalár: A hős árnyak. Szavalta Aág Endre V. o. t.
5. Szózat. (Énekkar.)

November 19-én, *Erzsébet királyné* emlékét.

1. Himnusz. (Énekkar.)
2. Ünnepi beszéd. Mondta Steszlin József VIII. o. k. r. n. p., elnök.
3. Torkos: Erzsébet királyné emlékére. Szavalta Schubert Aurél I. o. t.
4. Mozart: Prister-marsch. (Zenekar.)
5. Képek Erzsébet királyné életéből. Előadta Mengele Ferenc VII. o. t.
6. Spohr: Gyászének. (Énekkar.)
7. Sajó: Erzsébet. Szavalta Kraxner György VI. o. k. r. n. p.
8. Beethoven: Gyászinduló. (Zenekar.)

Március 15-ikén, a *szabadságharc évfordulóját*

1. Auber: Ima. (Énekkar.)
2. Talpra magyar. Szavalta Aág Endre V. o. t.
3. Marseillaise. (Zenekar.)
4. Ünnepi beszéd. Előadta Steszlin József VIII. o. k. r. n. p., elnök.
5. Sz. Nagy K.: Nemzeti dal. (Énekkar.)
6. Dankó: Kuruc dalok. (Zenekar.)
7. Petőfi: A magyarok Istene. Szavalta Bélay Andor II. o. t.
8. Honfidal. (Énekkar.)
9. Prém: Szabadságról. Szavalta Szirmák Béla VII. o. t.
10. Müller: Battyhány-induló. (Zenekar.)

Lerotta az ifjúság kegyeletes háláját Katona József sirjánál, s emlékkövét koszorúval diszította fel nov 1-én; vallásos s fiúi szívvvel áldozott Kalazanti Szt. Józsefnek, a piarista iskolák alapítójának febr. 2-án. Megültük a 48-as törvények szentesítésének napját.

Megemlítés nélkül nem hagyhatjuk el önképzőkörünk negyedszázados útjelzőjének, *25 éves jubileumának*, május 1-én való megünneplését, mely alkalommal Krisztin Ernő VIII. o. k. r. n. p. történeti áttekintésében színesen rajzolta meg alakulását, méltatta Pintér Kálmánnak, a kör létrehozójának gazdag érdemeit s a kör vezetőinek építő munkáját. Valóban ünnepi hangulat, mélyen átérzett hála járta át a sziveket, s ama mélységes hit forrasztott össze mindenkit, hogy az érdemes múlt látható záloga a jövőndő munkás haladásnak.

* * *

Az önképzőkör munkásságáról általánosságban a következő kimutatás adhat számot. Összesen 79 tárgy adatott elő a gyűléseken; a meg-

felelő birálatokkal e szám 100-ra nő. 47 szavalatot hallottunk; ezekből komoly 42, vig 5. Fokozat szerint: jegyzőkönyvi dicséretben részesült 4, dicséretben 16, jóban 18, elismerésben 3, megemlítésben 1. — A gyűléseken volt 4 felolvasás, 7 ünnepi beszéd, 7 ismertetés, 4 elbeszélés, 6 vers, 1 fejtegetés, 2 festmény s 1 zenedarab. Fokozat szerint; érdemkönyvbe került 3; Lajti Istvánnak Assisi Szt. Ferencről irt felolvasása; Mihóczy Rezsőnek okt. 6-iki, s Steszlin Józsefnek márc. 15-iki beszéde. Jegyzőkönyvi dicséretben részesült 2, dicséretben 12, jóban 8, elismerésben 6, elvetésben 1 dolgozat.

Az ünnepi felolvasásokról, beszédekről és szavalatokról a vezető tanár felügyelete alatt a tisztgyűlés határozott.

A *szavalóverseny* az igazgató és a tanári kar tagjainak jelenlétében febr. 27-én folyt le, amely alkalommal 13-an versengtek a pálmáért. — A szabadon választott komoly tárgyú versenyben Várady A. Stella Maris c. költeményével Szirmák Béla VII. o. t. nyerte el Tóth György dr. igazgató úr 10 korona jutalmát. A második díjban, Szalay István tanár úr könyvajándékában, Aág Endre V. o. t. részesült. — A kötött tárgyú szavalat (Ábrányi; A magyar nyelv) előadásában Szomorú Árpádot, VIII. o. k. r. n. p.-ot találták a bírálók az önképzőkör 10 K-ás díjára érdemesnek. Hasonló sikeréért Szirmák Béla VII. o. t. jegyzőkönyvi dicséretben részesült. — A szabadon választott komikus tárgyú szaválásban az I. díjat, az igazgató úr 5 koronát, Szirmák Béla VII. o. t. vitte el, míg az önképzőkör 5 koronájára Hévízi József VII. o. t. volt érdemes.

A kör járatta az »Élet«, »Uránia« és »Zászlók« c. folyóiratokat. A könyvtár állománya vétel útján szaporodott 16 művel, 20 kötetben 80·44 K. értékben. Hévízi József 2 kötet ajándékával összesen 22 kötet a gyarapodás. A könyvtár 708 kötetre rüg.

A pénztári bevétel 175.65 korona; kiadás 137.78 korona maradék 37.87 korona, mely a takarékpénztárban lévő összeghez csatoltatott. A körre vonatkozó összes adatok a könyvtárhelyiségben vannak letéve.

Az önképzőkörrel kapcsolatban megalakult az *Uránia-osztály*, melynek pénztárosa Berkovits Rudolf VIII. o. t. és ellenőre Biró Tibor VIII. o. t. lett. Vetítógép-kezelők Bäcker István és Mengele Ferenc VII. o. tanulók voltak. — Niklos János főgimn. tanár szivességével, odaadó fáradozásával, valamint az Uránia tud. egyesülettel való összekötetésénél fogva biztosította az előadások megtarthatását. — A felolvasói tisztet Krisztin Ernő, Mihóczy Rezső és P. Tóth Lajos k. r. n. papok töltötték be.

1. nov. 27. Délnémet nagyvárosok. 2. dec. 4. Dalmácia és a balkán államok. 3. jan. 15. A Rajna völgye és a harzi városok. 4. jan. 29. Vence. 5. febr. 26. Az állami vasgyárak, 6. márc. 5. a bolygók kerültek felolvasásra. 7. márc. 30. Bodócs István, az ógyallai obszervatorium ad-

junktusa, tartott szabadelőadást az üstökösökről és a Halley-üstökösről. Tanulságos előadásáért e helyen is köszönetet mond neki a vezetőség.

Az előadások költségeihez fejenként 80 fillérel járult a VIII. osztályból 19, a VII-ikből 26, a VI-ikből 16, az V-ikből 6, a IV-ikből 7, a III-ikből 5, a II-ikből 9, az I-sőből 21 tanuló; összesen 109-en. Bevétel 87.20 K, kiadás 72.69 K; a maradék 14.51 K.; a tavalyról maradt 25.21 K.-hoz csatolva a takarékpénztárban kamatozik.

* * *

A főgimnázium ifjúsága a kath. egyesület felkérésére és javára 1909. dec. 19. és 21-én pástorjátékot adott elő. Ajándékkul a szinpadot betakaró szőnyeget kaptunk; a második előadás jövedelme az iskolai szinpad költségeinek fedezésére van alapul eltéve. Bevétel 33.32 K. kiadás 16.70 K; tisztán megmaradt 16.62 K. Szinre került a

BETLEHEMI BAKTER.

Karácsonyi pástorjáték 3 felvonásban. Irta: Szabó János. Átalakította és rendezte: Német Károly. Az énekkart vezette: Niklos János.

B e k ö s z ö n t ő. Mondotta: Nobilis Tibor VI. osztályú tanuló.

S Z E M É L Y E K :

Angyalok	<table> <tr><td rowspan="3">}</td><td>Bérczi Béla III. o. t.</td></tr> <tr><td>Szalay Béla III. o. t.</td></tr> <tr><td>Szabó József II. o. t.</td></tr> </table>	}	Bérczi Béla III. o. t.	Szalay Béla III. o. t.	Szabó József II. o. t.	<table> <tr><td rowspan="6">}</td><td>Miska, pástorfiu . . . . .</td><td>Leszkovszki K.V. o. t.</td></tr> <tr><td>Izmael, koldus . . . . .</td><td>Bencsik László VIII.</td></tr> <tr><td>Ferkó, a gazda fia . . . . .</td><td>Dezső Zoltán I. o. t.</td></tr> <tr><td>Jancsi, Gyurka öccse . . . . .</td><td>Schubert Auréli. o. t.</td></tr> <tr><td>Veronka, Illés leánya . . . . .</td><td>Kiriák Gergely I. o. t.</td></tr> <tr><td>Barabás } útonállók . . . . .</td><td>Fehér Albert VII. o. t.</td></tr> <tr><td>Simon }</td><td>Nobilis Tibor VI. o. t.</td></tr> </table>	}	Miska, pástorfiu	Leszkovszki K.V. o. t.	Izmael, koldus	Bencsik László VIII.	Ferkó, a gazda fia	Dezső Zoltán I. o. t.	Jancsi, Gyurka öccse	Schubert Auréli. o. t.	Veronka, Illés leánya	Kiriák Gergely I. o. t.	Barabás } útonállók	Fehér Albert VII. o. t.	Simon }	Nobilis Tibor VI. o. t.
}	Bérczi Béla III. o. t.																				
	Szalay Béla III. o. t.																				
	Szabó József II. o. t.																				
}	Miska, pástorfiu	Leszkovszki K.V. o. t.																			
	Izmael, koldus	Bencsik László VIII.																			
	Ferkó, a gazda fia	Dezső Zoltán I. o. t.																			
	Jancsi, Gyurka öccse	Schubert Auréli. o. t.																			
	Veronka, Illés leánya	Kiriák Gergely I. o. t.																			
	Barabás } útonállók	Fehér Albert VII. o. t.																			
Simon }	Nobilis Tibor VI. o. t.																				
Illés, éjjeli őr Betlehemben	Aág Endre V. o. t.																				
Pástorgazda	Hévízi József VII. o. t.																				
Tamás, öreg pástor	Szirmák Béla VII. o. t.																				
Gyurka } pástorfiúk	Kerekes Emil V. o. t.																				
Andris }	Nagy Imre IV. o. t.																				

Pástornépség.

IX.

Gyorsíró-kör.

A 23 éves Gyorsíró-kör dr. Károsi Sándor tanár vezetése mellett a jelen iskolai évben október 6-án gyűjtötte össze először tagjait s azzal kezdette meg működését, hogy a haladók vezetőjévé Szomorú Árpád VIII. o. k. r. növpapot egyhangúlag megválasztotta; a kezdőknek előadójává pedig Pammer János VII. o. k. r. növpapot tette. Könyvtárossá Koczun Jakab VII. o. k. r. növpap lett.

Tagok voltak a VIII. osztályból 10-en, a VII-ből 19-en és a VI-ból 8-an, összesen 37-en.

A tagok vasárnaponként egy órán át gyakorolták magukat a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírásban az előadók vezetése és a felügyelő tanár ellenőrzése mellett.

Tagsági díjából befolyt összeg 148 korona; kiadása (folyóiratokra, jutalomkönyvekre, könyvtárgyarapításra és pénzjutalomra) 134.14 kor. Tiszta jövedelem 13.86 kor.

A Gyorsíró-kör jelenlegi vagyona 778.18 korona, mely összeg a takarékpénztárban van elhelyezve.

A kör könyvtára dr. Tóth György főgimn. igazgató úr adományából a Gyorsírászi Lapok és az Orsz. Gyorsíró Közlöny ez évi folyamával gyarapodott. Előfizetett a kör az Orsz. Gyorsíró Közlönyre 2, a Szegedi Gyorsíróra 3 példányban s végül, mint az Orsz. Magyar Gyorsíró Egyesület tagja, 1 példányban kapta annak hivatalos lapját.

Verseny-írást kétszer rendeztünk. Az első 1910. jan. 30-án folyt le, mely alkalommal a haladók 150 és 120, a kezdők 100 szótagot irtak percenként.

A 150 szótagos írásban Csák Béla VII. és Steszlin József VIII. o. t. adtak be sikerült pályázatokat, a 120 szótagosnál pedig e kettőn kívül úgyesen dolgoztak Lajti István és Bäcker István VII. o. tanulók.

A kezdőknél P. Tóth Lajos és Krisztin Ernő VIII. o. tanulók tüntek ki.

A második verseny 1910. május 8-án volt; ekkor a haladóknak 160 és 130 szótagot kellett írniok percenként. A 160 szótagos versenyből ismét Csák Béla VII. és Steszlin József VIII. o. tanulók kerültek ki győztesen, de amellet dicséretre méltó pályázatot nyújtott be Lajti István VII. o. tanuló is.

A 130 szótagos versenyben Kauzler Sándor VII. és Krisztin Ernő VIII. o. tanulók nyertek jutalmat.

A kezdők 110 szótagos írással pályáztak s közülök Krisztin Ernő meg Vézner Károly VIII. o. tanulók szereztek ügyességükért dicséretet.

Rajta voltunk, hogy az írásban minél nagyobb szabatosságra törekedjenek a kör tagjai. Ez irányú tevékenység fokozása végett a »Szabatos írás« címen is alkalmat adtunk a versenyzésre a kezdő gyorsíróknak és itt P. Tóth Lajos VIII. meg Szentgyörgyi Sándor VII. o. tanulók szereztek maguknak elismerést.

A kör két előadója és valamennyi nyertes részint pénz-, részint könyvjutalomban részesült.

A kör tagjait intézetünk igazgatója, dr. Tóth György úr, nemcsak a versenyen való megjelenésével igyekezett szorgalomra serkenteni, hanem azonkívül 10 koronát is adott a 2 legbuzgóbb növendék jutalmazására; ez összeget Csák Béla és Szentgyörgyi Sándor VII. o. tanulók kapták meg.

X.

Segélyző egyesület.

A Segélyző-egyesület tőkájének kamataiból 57·55 korona értékben 34 darab könyvet szereztünk be a jelen iskolai évben, azonkívül bekötöttetett 70 könyv 35·20 korona értékben.

A Segélyző-egyesület alaptőkéje ez évben változatlan maradt.

Az egyesület könyvtára ez iskolai évben ajándékozás útján a következő tankönyvekkel szaporodott: Szél Nándor könyvkereskedő adott 7 drb. tankönyvet; az elmúlt tanévben érettségít tett ifjak ajándéka 60 darab tankönyv.

Hálás kötelességünknek tartjuk ez alkalommal is őszinte köszönetünket nyilvánítani a t. könyvkiadó hivataloknak és adományozóknak szíves adományaikért.

Ajándékozás útján a könyvtár 67 drb. könyvvel gyarapodott.

Az osztályok és tanulók száma szerint a segélyezés következőleg oszlott meg:

I.	osztályban	9	tanuló	kapott	80	darab	tankönyvet,
II.	»	10	»	»	68	»	»
III.	»	6	»	»	48	»	»
IV.	»	7	»	»	50	»	»
V.	»	5	»	»	52	»	»
VI.	»	3	»	»	41	»	»
VII.	»	4	»	»	60	»	»
VIII.	»	3	»	»	40	»	»

I—VIII. osztályban 47 tanuló kapott 439 darab tankönyvet.

Kiselejteztünk 50 darab könyvet.

A Segélyző-egyesület könyvtárában jelenleg van 598 drb. tankönyv.

A Segélyző-egyesület összes vagyona 2448 korona 35 fillér, amely a főgimnázium igazgatóságának kezelése alatt van.

XI.

Jegyzőkönyv

a kecskeméti római katolikus főgimnáziumnál rendszeresített pályázatok elbírálása végett f. évi június 3-án tartott gyűlésről.

A tételeket megállapító bizottság az 1909. évi november hó 6-ikán tartott gyűlésében 9 tételre tűzött ki pályadíjakat.

A határidőre 17 pályamunka érkezett be; bírálói:

Bagi László h. polgármester, Dömötör Sándor kir. közjegyző, Gyenes István nyug. árvaszéki ülnök, Hajagos József városi főszámvevő, Kada Elek polgármester, Kovács Sándor földbirtokos, takarékpénztári igazgató, Szegedy György városi tanácsos, Tóth István anyakönyvvezető, Tóth György dr. főgimnáziumi igazgató, Brach József, Hannig István, Járvas Mihály, Károsi Sándor, dr. Kummergruber Emil, Német Károly, Niklos János, Rozs Lajos, Sebes Ferenc, Szalay István, Vékony István dr., Wagner Lajos főgimn. tanárok.

1. Kecskemét város közönségétől alapított »Széchenyi-díj«-ra, (60 kor.) melyért csakis kecskeméti születésű ifjak pályázhatnak, e magyar történeti tétel volt kitűzve: »Magyarország és a pápaság.«

A kitűzött tételre egy pályamunka érkezett be, az I. számmal jelölt »Tartsd meg Isten szent atyánkat, Krisztusnak helytartóját« jeligével. A dolgozat általában véve nem oldotta meg a kitűzött tételt. Nem domborította ki azon korszakokat, amelyekben a pápának hatalma és befolyása nagy volt, valamint azt a korszakot sem, amikor a magyar ügyekbe semmi beleszólásuk nem volt. Kiemelhette volna ama nagy áldozatokat is, amelyeket a pápák hazánk részére hoztak. A dolgozat, amely különben iráshibáktól sem ment, inkább a királyok és pápák uralkodásának száraz felsorolása s így a kellő kiválmaknak meg nem felelvén jutalomra nem érdemes.

2. A »Kecskeméti Kaszinó«-nak 40 kor. jutalmára ki volt tűzve »Király Jancsi a renegát göbolyös« c. regényes történeti elbeszélés. A kitűzött tételre 3 pályamunka érkezett be.

A 3 pályamunka közül a III. sz. »Hejh! Kecskemét hirös város« jeligéjű nyerte meg a bírálók egybehangzó tetszését kerekded kedves meséjével, igazi novellisztikus előadásmódjával. 40 korona díj mellett dicséretre is érdemes.

Szerzője: Hévízi József VII. o. t.

A II. sz. »Mali facti raro bonus exitus« jeligés elbeszélés cselekménye sok helyen naiv, valószerűtlen. Anachronizmusai szemet szúrhatnak, kifejezései, hasonlatai banálisak. Jutalomra nem érdemes.

A IV. sz. »Kondorosi csárda mellett« jeligéjű dolgozat laposan és nehézkesen halad. Leírásai untatók, tele lélektani képtelenséggel. A követelményeknek meg nem felel.

3. A néhai Zsiga Alajos k. r. tanár alapítványának 32 kor. kamata tek. Dömötör Sándor kir. közjegyző úr bőkezűségéből kiegészítve 50 koronára s a már előbbi évből fennmaradt összesen 100 korona díjra, az úgynevezett »Zsiga díj«-ra, a bizottság a következő valláserkölcsi tételt tűzte ki: »Assisi szt. Ferenc egyházi és műv. történeti jelentősége.«

A tételre két pályamunka érkezett be az V. sz. »Deus meus et omnia« és a VI. sz. »Fra sole« jeligével. A tételt mindkettő jól fogta föl, az anyagot szorgalmasan összehordta s gondosan földolgozta. Az utóbbi mégis terjedelmesebb, lelkesebb, szerkezetében s stílusában ügyesebb, ennél fogva 60 korona jutalomban részesül.

Szerzője: Vézner Károly VIII. o. k. r. n. p.

Az V. sz. rövidebb, stílusa nem elég választékos, helyenként ellaposodik. Így is 40 korona jutalmat kap.

Szerzője: Mihóczy Rezső VIII. o. k. r. n. p.

4. A »Horváth Döme-díj«-ra (2000 kor. tőkénének kamata) kitűztett: »A renaissance stílus és emlékei hazánkban« c. tétel. A pályázatra két munka érkezett be.

A VIII. sz. »Saxa loquuntur« jeligéjű nagy gonddal készített munka, amely összefüggő és áttekinthető csoportosításban ismerteti hazánk renaissance stílusú emlékeit, sőt kiterjeszkedik a stílus külföldi jeles emlékeire is. Bár kiállítása gondosabb lehetne, szorgalma szerzőjét így is 80 kor. jutalomra érdemesíti.

Szerzője: Gressai József VII. o. t.

A VII. sz. »Domine dilexi decorem domus tuae« jeligés munka a sok felsorolt forrásmunkáit minden rendszer nélkül dolgozza föl. A dolgozat némi értékét azonban leszállítja a gondatlan szerkezet és kiállítás, a sok nyelvtani és helyesírási hiba; így jutalmat nem kap.

5. Esztetikai tételül ki volt tűzve: »Az eposz, a regény és tragédia hőse« c. esztetikai fejtegetés.

E tételre egy pályamunka érkezett be, a IX. sz. »Lelket zenegni, lelket festeni« stb. c. jeligés mű, amelynek szerzője derekasan oldotta meg feladatát, bár összegyűjtött anyagát még kerekebben dolgozhatta volna föl. A kivánt követelményeknek megfelelően 25 korona jutalmat kap.

Szerzője: Lajti István VII. o. k. r. n. p.

6. Költői tárgyul ki volt tűzve: »Legenda Assisi szt. Ferenc életéből«. A kitűzött tételre két költemény pályázott.

A XI. sz. »Madárszó a legszebb ima« jeligés Assisi szt. Ferenc életéből bájos epizódot ragadott ki s azt csattanósan, ügyes technikával dolgozta föl. Jutalma 10 korona.

Szerzője: Hévízi József VII. o. t.

A X. sz. »Áldott vagy Assisi« jeligés versben nincs kellő emelkedettség s fordulatosság, noha jambusai s rimeik sikerültek. Dicséretre érdemes.

Szerzője: Lévai József VI. o. k. r. n. p.

7. Németből magyarra való fordításul ki volt tűzve Hermann und Dorothea. (IX. és 55—129. ford. hexameterekben.)

Beérkezett két pályamunka.

A XIII. sz. »Doch Homeride zu sein, auch nur als letzter, ist schön« jeligés szerzője egy-két helyen vét a caesura és verslábak ellen és merész inversiókat használ. Verselése általában könnyed, a ritmus megfelelő. Az eredeti szöveget hűen adja vissza, kifejezései választékosak. 15 korona jutalomban részesül.

Szerzője: Berkovits Rudolf VIII. o. t.

A XII. sz. »Ut desint vires . . .« jeligéjű szerzője többször vét a caesura és a verslábak ellen, verstechnikai készsége hiányzik, ami különösen a fordítás elején vehető észre; de később neki lendül és elég ügyesen versel. Az eredeti szöveget néhány hely kivételével hűen adja vissza. 10 korona jutalmat kap.

Szerzője: Mengele Ferenc VII. o. t.

8. Természettani tételre kitűzetett: A »gőzgép fejlődése.« A kitűzött tételre két pályamunka érkezett.

A XV. sz. »Csak munka tesz szert érdemkoszorúra« jeligés nagy gonddal van kiállítva; szerzője szépen vezeti végig a gőzgépek fejlődését bőven ismertette a különböző javítások fontosságát és az elveket, melyek az ujitókat vezették. Az összegyűjtött anyagot nagy szorgalommal s élvezhető előadásban dolgozza föl. Jutalma 30 korona.

Szerzője: Szomorú Árpád VIII. o. k. r. n. p.

A XIV. sz. »Hoc opus hic labor est« jeligés dolgozat igen röviden bánt el a tétellel, de e kis dolgozathból is kitűnik, hogy amit áttanulmányozott, azt értelmesen tudja előadni. Jutalma: 15 korona.

Szerzője: Bäcker István VII. o. t.

9. A »Kada-dij«-ra kitűzetett: »Az állatvilág művészei.«

A tételre két dolgozat érkezett be, a XVI. sz. »Volumen operum Dei, tamquam scriptura altera« jeligés dolgozat forrásai alapján helyes felfogással, ügyes beosztással tárgyalja a tételt. Előadása és stílusa főleg a dolgozat első felében élénk, élvezetes, a vége felé kissé ellaposodik. 25 korona jutalomban részesül.

Szerzője: Szűcs János VI. o. k. r. n. p.

A XVII. sz. »A nagy természethez jár iskolába a törpe kis ember« jeligével ellátott dolgozat tartalmát illetőleg eleget ad, sőt sok benne a fölösleges is. A forrásmunkák szövegéhez nagyon ragaszkodik. Stílusa kevésbé magyaros, kiállítása gondos. Törekvő szorgalmáért 10 korona jutalmat kap.

Szerzője: Barborik István VII. o. k. r. n. p.

A pályamunkák jutalmazásához az alapítványokon kívül nagylelkűen hozzájárulni kegyeskedtek:

Bagi László h. polgármester és főgondnok 20 kor. Dömötör Sándor kir. közjegyző 38 kor., ifj. Dömötör Sándor kir. közjegyző helyettes 20 kor., Gyenes István ny. árvaszéki ülnök 10 kor., Kada Elek polgármester 25 kor., Kovács Sándor földbirtokos, takarékpénztári igazgató 20 kor., Révész István prépostplébános 40 kor., Szegedy György városi tanácsos 10 koronával.

A jutalomra fordított összeg: 360 korona. Fogadják a nemesszívű adakozók e helyen is a tanuló-ifjúság nevében a tanári kar hálás köszönetét.

A Kecskemét th. város alapította »Rákóczi-dij«-ra, 100–100 K-ra, (az egyik tavalról maradt) a középiskolák tanáraiból alakult bizottság *Steszlin József* és *Goldschmiedt Kálmán* VIII. o. k. r. n. p.-okat találta érdemeseeknek. Kovács József VII. o. t. dolgozata dicséretben részesült.

Az 1910–1911. iskolai évre pályatételül a »Bujdosó Rákóczi« c. tűzetett ki.

XII.

Ösztöndíjak, jutalmak, segélyezések.

1. A *Koháry-Alapi-féle* alapítványból Andreánszky Imre VIII. oszt. tanuló 240 korona ösztöndíjat élvez. (Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter 8885/1909. ápr. 23. sz. a.)

2. A *Győri kir. árva*-alapítványból Steller Nándor III. oszt. tanuló 200 korona ösztöndíjat kapott. (Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter 17852/1910 febr. 26. sz. a.)

3. *Néhai Némethy Ignác* nagyváradai kanonok magán családi alapítványából Bárány Ervin V. oszt. magántanuló 120 korona ösztöndíjat kap. (Nagyváradai egyházmegyei főhatóság 863/1902. aug. 16. sz. a.)

4. *Néhai Horváth Döme* 2000 korona alapítványának kamatait, 80 koronát, Salamon Dezső VIII. o. t. kapta.¹

5. Ugyancsak *Horváth Dömének Cyrill testvére* nevére tett 2000 koronás alapítványának 80 korona kamatait, Csik István VII. o. tanulóknak ítélte a tanári kar.¹

6. *Hoffmann János volt kecskeméti plébános* alapítványának kamatait, 33⁶⁰ koronát, Batu Aladár III. o. t. kapta.

7. A *Csomák Gábor-féle* alapítvány kamatait, 70 koronát, a tanári kar Egeli Ernő VII. o. tanulóknak adományozta.

8. *Pollák Ede volt főgimn. igazgató* alapítványának 8 korona kamatait Tóth Dezső II. o. tanulóknak adtuk.

9. *H. Kovács Anna* alapítványának 16 korona kamatait Virág László III. o. tanuló kapta.

10. A *Fektor-féle* alapítvány 48 kor. kamatait Kis Pál VIII. o. t. kapta.²

11. A *Peitler-féle* 2000 koronás alapítvány kamataival, 80 koronával, a tanári kar Riger István IV. o. tanulóknak jutalmazta meg.

12. *Néhai Bogyó Pál kecskeméti apát-plébános* 1000 koronás alapítványának, 40 kor. kamatait a tanári kar Nagy Imre IV. oszt. tanulóknak juttatta.

13. A *Beke-féle* alapítvány 52⁸⁰ korona kamatait a tanári kar Leszkovszky Károly V. oszt. tanulóknak adta.

14. A *Vincze János-féle* alapítvány 8 korona kamatait Virág Imre I. o. tanuló kapta.

15. *Balla János* ny. levéltáros 600 korona alapítványának 24. korona kamatait Lipóczi Imre II. o. tanuló kapta.

16. *Néhai Lipthay Pál* 800 korona. alapítványának 32 kor. kamatait Huszár Antal V. oszt. tanuló nyerte el.

¹ Ezen jutalmakat csak kecskeméti születésű tanulók nyerhetik el.

² Ezen jutalmat a mindenkori kecskeméti róm. kath. plébános adományozza.

17. *Kovács László-féle* 1500 koronás alapítvány kamataiból, 60 koronából, Váczi János IV. oszt. tanuló 20 koronát, Jeszenszky Pál II. oszt. tanuló, továbbá Deák László Dobos István és Lipóczi László I. oszt. tanulók 10–10 koronát kaptak.¹

18. A *A Ferenczy-féle* alapítvány kamataiból 16 koronát, a *Zimmermann-féléből* 4 koronát, a *Major-féléből* 3·20 koronát, *Biró-féléből* 8 koronát, összesen 31 korona 20 fillért kapott Szalai Béla III. oszt. tanuló.

19. A *Szabó-féle* alapítványból 8 koronát kapott Totin József II. o. t.

20. *Csőszi Imre* kegyesrendi tanár alapítványából 9 korona 60 fillért. kapott Kovatsevics Kálmán IV. oszt. tanuló.

21. *V. Kiss József és neje Ruza Rozália* alapítványának 24 korona kamatait Révai Béla VI. oszt. tanuló kapta.²

22. *Horváth Döme* 400 koronás alapítványának 16 korona kamatait a tanári kar Márkus Jenő VIII. oszt. tanulónak juttatta.

23. *Csáky József és neje Tóth Juliánna* 800 kor. alapítványának 32 kor. kamataival a tanári kar Gressai József VII. o. tanulót jutalmazta meg.

24. *Özv. Dömötör Istvánné, szül. Bencsik Terézia* 800 koronás alapítványának 32 korona kamatait a tanári kar Kis Pál VIII. oszt. tanulónak adományozta.

25. *Néhai Sántha Gábor* 1000 koronás alapítványának 40 korona kamatait a tanári kar Dallos Kálmán VI. oszt. tanulónak juttatta.

26. *Szilágyi Ignác és neje Vitz Teréz* 500 koronás jutalomdíj alapítványának 20 korona kamatait Steiner Antal IV. oszt. tanuló kapta.

27. A »*Gusztai bácsi*«-*féle* 500 koronás alapítvány (néhai Arányi Ágoston kegyesrendi tanár emlékére) 20 korona kamataival a tanári kar Ehm Ottó II. oszt. tanulót jutalmazta meg.

28. *Dr. Szívós Ignác és neje Steiner Fanni* 1000 korona alapítványának 40 korona kamataival a tanári kar Zaleszky Antal V-ik osztályú tanulót jutalmazta.

29. *Politzer Bernát* 200 korona alapítványának 8 korona kamatait Székely Sándor III. oszt. tanuló kapta.

30. *Dr. Politzer Gyula* budapesti ügyvéd *édes anyjának Esztreicher Franciskának nevére és emlékére* tett 200 korona alapítvány kamataival, 8 koronával, a tanári kar Rizinger János IV. oszt. tanulót jutalmazta meg.

31. A *Koháry-féle* alapítvány kamataiból (107 kor.) Kürti István VII. oszt. tanuló 30 koronát, Bodócs Lajos VI. oszt. tanuló 30 koronát, Tóth László V. oszt. tanuló 20 koronát, Kolb Ernő IV. oszt. tanuló 15 koronát és Siklaki Dezső I. oszt. tanuló 12 koronát kaptak.

¹ Ezen alapítvány kamataiból a végrendelet értelmében 5 szegénysorsú, jóviseletű és szorgalmas r. kath. vallású tanuló részesítendő.

² Ezen jutalmat mindig VI. oszt. tanuló kapja.

32. A *Kecskeméti Takarékpénztár egyesület*, 75 korona adományával a tanári kar Vokál Károly VI. oszt. tanulót jutalmazta meg.

33. A *Kecskeméti Iparhitelintézet és Népbank*, 50 korona ajándékát Huszovszky Lajos VI. oszt. tanuló kapta.

34. A *Kecskeméti Leszámitoló és Pénzváltóbank*, 50 korona adományát Kerekes Gyula VIII. oszt. tanuló nyerte el.

35. A *Kecskeméti Központi Takarékpénztár* ismét 40 koronával gyarapította a tanulmányi kirándulási alapot.

36. *Tek. Dömötör Sándor, kir. közjegyző*, 30 koronával jutalmazta meg a kegyes-tanítórendi papnövendékek énekkarának vezetőjét, Steszlin József VIII. oszt. tanulót.

37. *Tek. Dömötör Sándor, kir. közjegyző*, feledhetetlen emlékü neje, szül. Bakule Borbála, emlékére 20 koronát adott egy r. kath. jóviseletű, szorgalmas, de szegénysorsú tanuló segélyezésére; e segélyt Rimóczy Ferencz II. oszt. tanuló kapta.

38. *Tek. Szabó László*, kir. trvszéki bíró, 30 kor.-t adományozott, hogy azzal egy szegény sorsú, jóviseletű s szorgalmas r. kath. vallású tanulót segíeyzzünk, ez összeget a tanári kar Vékony László IV. o. tanulónak adta.

39. *Tek. Ottó Sándor* mérnök, 10 koronát adott egy jó matematikus jutalmazására; e jutalmat Bäcker István VII. oszt. tanuló kapta.

40. *Tek. Rapcsányi Kálmán*, városi főszámvevő, 20 koronás adományával a tanári kar Tóth Mihály II. oszt. tanulót jutalmazta meg.

NB. Az *emléktábla-alapra* az 1908/909. tanévben érettségít tett tanulók 50 koronát adtak.

Könyvjutalmat. kaptak: Batu Balázs, Dezső Zoltán, Kiriák Gergely, Kiss Antal, May Imre, Liszka Jenő, Schubert Aurél, Stermenszky József, Tóth István I., — Bérczy Béla, Ehm Ottó, Haasz Leó, Ottó László, Schmitzer Ferenc, Szabó Ferenc, Szabó József, Tóth Mihály II., — Csabai Antal, Götz János, Kovács István, Nagy József, Steller Nándor, Szalai Béla III., — Eigen István, Huschitt Mátyás, Juhász Kálmán, Kolb Ernő, Pártos Leó, Riger István, Stein Gyula IV. — Aág Endre, Bokor Aladár, Kerekes Emil, (3 kötet), Varga István (2 kötet), Záleszky Antal V., — Bodócs Lajos, Kincler Gyula, Lévai József, Piros Kálmán, Szűcs János (2 kötet) VI., — Barborik István, Bäcker István, Lajti István, Mengele Ferenc, Szentgyörgyi Sándor, Szirmák Béla VII., — Andreánszky Imre, Goldschmidt Kálmán, Kerekes Gyula, Krisztin Ernő (2 kötet), Liszy Mátyás, Márkus Jenő, Mihóczy Rezső, Stein Miklós, Steszlin József, Szomorú Árpád és Vézner Károly VIII. oszt. tanulók.

Megjegyzés. Az alapítványok közül 4—15-ig sz. a. jelzettek a róm. kath. egyházközség kezelése alatt vannak; a 16—30-ig jelzettek a főgimn. igazgatóságánál vannak; a 31. sz. a. jelzett az esztergomi főképtalannál van elhelyezve.

XIII.

A tanulók érdemsorozata.

Az érdemsorozatban használt jegyek jelentménye s a rövidítések magyarázata

Előmenetel: { 1 = jeles,
2 = jó,
3 = elégséges,
4 = elégtelen.

Magaviselet: { 1 = jó,
2 = szabályszerű,
3 = kevésbé szabályszerű,
4 = rossz.

Rövidítések:

g. k. v. = görög-keleti vallású.
g. kath. = görög-katolikus vallású,
ref. = református vallású,
ág. ev. = ágostai evangéliikus vallású,
izr. = izraelita,
fm. = felmentett,
k. r. n. p. = kegyes-tanítórendi növendékpap.
ö. d. = ösztöndíjas,
ism. = ismétlő.
NB. A római katolikus vallású tanulók vallása jelezve nincs.

I. OSZTÁLY.

Osztálytő: DR. VÉKONY ISTVÁN.

A tanulók nevei	Magaviselet	Rendes tantárgyak										Rendk. tárgy	
		Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiség tan	Rajzoló geometria	Tornázás	Szépírás	Művészet		
Augner Sándor, izr.	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2
Bajtay Ferenc	2	3	3	3	4	3	4	3	2	3	3	3	3
Balogh László	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	2
Banó Antal	1	3	4	4	2	3	3	4	3	3	3	3	3
5 Batu Balázs	1	1	2	1	1	2	2	3	2	2	2	3	3
Becker János	2	4	4	4	4	4	4	4	2	3	3	3	3
Benkes Gyula, ism.	1	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3
Buzás Gyula	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3
Csabai János	1	4	3	4	4	3	4	4	3	3	3	3	3
10 Gsorba Gábor	2	3	4	4	4	3	4	3	2	2	3	3	3
Czifra Béla	1	3	3	3	3	3	4	4	2	2	3	3	3
Deák László	1	1	2	2	1	1	3	1	2	2	2	2	2
Deák Pál, ref.	1	4	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2
Dezső Zoltán	1	2	2	3	2	2	3	2	2	2	3	1	1
15 Dékány László	1	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	2	2
Dobos István	1	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2
Fantó Imre, izr., ism.	2	2	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3
Hajagos László	1	1	2	2	2	1	3	2	2	2	2	2	3
Halassy Géza	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
20 Kardos László	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Kiriák Gergely, g. k. v.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Kiss Antal	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1

A tanulók nevei	Rendes tantárgyak									Rept. t.év	
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiség	Rajzoló geometria	Tornázás		Szépírá
Cs. Kovács Barnabás, ism.	2	3	4	3	4	3	4	4	2	3	2
Körte Döme, ism.	1	3	3	3	2	2	2	3	3	3	2
25 Körösi Gyula ...	1	3	3	3	2	2	4	3	3	3	1
Lipóczi László ...	1	1	3	3	3	2	3	2	2	3	1
Liszka Jenő ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Magyar Pál ...	2	4	3	4	3	4	4	3	2	3	3
May Imre ...	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1
30 Mindák Jenő ...	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Nobilis Béla ...	1	2	3	3	2	2	3	1	2	3	1
Ottó István ...	1	2	3	2	1	2	2	2	2	2	1
Pataky Gábor ...	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Rapcsányi Károly ...	2	3	4	4	4	3	4	4	2	3	2
35 Riegl Emil ...	1	2	3	3	2	2	3	3	3	1	1
Schubert Aurél ...	1	2	2	2	1	1	2	1	2	1	1
Selyem János ...	1	3	4	4	3	3	4	4	3	3	3
Siklaki Dezső ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Söröli Ferenc ...	2	2	3	4	2	2	3	2	3	3	3
40 Stermenszky József ...	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1
Szabó Lajos ...	2	4	4	3	2	3	4	4	2	3	2
Szigeti István, izr. ...	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2
Timár István ...	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Tóth István, g. kath. ...	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	1
45 Varga János, ism. ...	2	2	3	3	3	2	3	2	2	3	3
Válik János ...	2	4	4	4	4	4	4	4	2	3	3
Vendriczki János ...	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2
Virágh Inre ...	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	1
Virág József ...	2	4	4	4	3	3	4	4	3	3	3
50 Wolf Béla ...	1	1	3	2	1	1	2	3	3	2	2

Kimaradtak: Csorba József, ism., Ivantsits Henrik, Kovács Ferenc, Kozacsek Elek.

Összesen: 54.

II. OSZTÁLY.

Osztályfő: KUMMERGRUBER EMIL.

A tanulók nevei	Rendes tantárgyak											Rendkívüli tantárgyak	
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számítás	Rajzoló geometria	Szépirodalom	Testgyakorlás	Rendkívüli tantárgyak		
											Ének	Zene	
Baksa István	1	2	3	4	3	3	3	3	2	2	3	3	
Balázs Rezső	1	1	3	3	2	2	3	3	3	2	3	3	
Bartal Sándor, ism.	2	2	2	3	3	2	3	3	3	1	3	3	
Bélay Andor	2	2	1	2	2	3	2	3	2	2	2	2	
5 Bérczi Béla	1	1	1	2	1	1	3	1	2	1	1	1	
Ehm Ottó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Fekete Gyula	1	1	2	3	3	1	3	2	2	1	2	2	
Fekete Károly, izr.	2	3	3	4	4	3	4	4	3	2	3	3	
Fodor Andor, izr.	1	2	2	4	3	2	3	3	2	2	2	2	
10 Fülöp László	2	2	1	3	3	2	3	2	2	2	2	2	
Gömöry Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	
Haasz Leó, izr.	1	1	1	2	1	2	3	3	1	1	1	1	
Holtsuk György	1	2	2	2	1	1	3	2	3	1	2	2	
Hornyik János	1	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	
15 Hrazdira Ottó	2	2	3	4	3	3	4	4	4	2	3	3	
Jeszenszky Pál	1	1	3	3	2	3	3	3	2	1	3	3	
Kiss Nándor	1	1	2	3	2	3	3	3	2	2	2	2	
Kovalik Sándor	2	1	2	3	3	3	3	3	3	1	2	2	
Lipóczy Imre	1	1	2	3	3	1	2	2	3	2	2	2	
20 Maár János	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	
Malcovszky Kázmér, g. kath.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	
Máté György, g. kath.	2	4	3	4	3	4	4	2	3	1	2	2	
Ottó László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Pataky György	2	3	3	4	4	3	4	3	4	2	2	2	
25 Pósa György	2	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	2	
Rimóczy Ferenc	1	2	2	2	3	2	3	3	2	2	3	3	
Rupnik Aladár	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	2	
Saffel Mihály	1	3	2	3	3	2	4	3	2	1	2	2	
Sándor Elek, ism.	2	2	2	2	3	3	4	3	2	1	3	3	
30 Schmitzer Ferenc	1	1	1	2	2	1	2	2	3	2	1	3	
Szabó Ferenc	1	2	1	2	3	2	3	4	1	2	2	2	
Szabó József	1	1	1	2	2	1	3	2	1	1	1	2	
Szabó Tivadar, g. kath.	2	3	3	4	3	3	3	2	3	2	1	2	
Tóth Dezső	1	1	2	2	1	1	3	2	2	2	2	2	
35 Tóth Mihály	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	
Tótin József, g. kath.	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1	
Zsigmond József	1	2	3	4	2	2	3	3	3	2	1	1	

Kimaradtak: Foglár Árpád, Kovács János, ism.
Szalay István, Szatmáry László, Virág István.

Összesen: 42.

III. OSZTÁLY.

Osztályfő: DR. KÁROSI SÁNDOR.

A tanulók nevei	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tantárgyak		
	Magaviselet	Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Szám tan	Rajzoló mértan	Tornázás	Műének	Gyorsírás	Francia nyelv
Batu Aladár	1	2	3	3	2	2	2	3	3	1			
Csabai Antal	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2			
Dunszt Kálmán	1	2	2	3	3	2	1	4	3	3	2	2	
Farkas Ferenc	1	3	3	3	2	2	3	3	3	3			
5 Götz János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Hévizi Ferenc	2	1	2	1	2	2	1	3	3	2			
Kocsák Béla	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2		
Kovács Andor	1	2	3	3	3	2	3	3	3	1			
Kovács István	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1		
10 Kuczka Kálmán	1	2	3	3	3	3	3	4	3	3	2		
Kundrat Gyula	1	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	
Márk László, g. kath.	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	
Merász József	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3		
Moesze Károly, ism.	1	3	3	3	3	4	3	3	3	1	2		
15 Nagy József	1	1	2	2	2	3	1	1	2	2	1		
Pulai Mihály	1	1	2	2	2	2	1	3	2	2	2		
Rapcsányi István	2	2	3	4	3	3	3	3	3	1	2	3	
Rapcsányi László	1	2	1	2	2	3	3	2	3	2	1	1	3
Schira Mihály	1	2	3	3	3	4	3	3	3	3	2		
20 Sipos Károly	1	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2		
Steller Nándor, ö. d.	1	1	2	2	1	3	2	1	1	2	2		
Szabó István	1	2	3	3	2	3	2	3	2	2	2	1	
Szabó László	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2			
Szabó Vendel	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2			
25 Szalai Béla	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	
Szelezky Gergely	2	3	4	4	4	3	3	3	3	3		3	
Szelner Ferenc	1	2	2	3	3	2	3	2	2	fin.	1		
Székely Sándor, izr.	1	1	2	3	2	2	1	3	3	2			
Tóth Gyula	1	1	3	3	2	3	2	2	2	2	1		3
30 Tóth Jenő, ref., ism.	1	3	3	3	3	3	2	3	2	2			
Török Árpád	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2			
Virág László	1	1	2	3	2	2	2	3	2	2			

Kimaradtak : Dunai József, Karlinszky Béla, Keresztes Gyula.

Összesen : 35.

IV. OSZTÁLY.

Osztálytő: NÉMET KÁROLY.

A tanulók nevei	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tan- tárgyak			
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiség	Rajzoló mértan	Tornázás	Művészet	Gyorsírás	Francia nyelv	Zene
Balog Imre, ism.	2	3	3	3	3	2	2	4	3	3				
Bäcker György	2	2	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1		
Bárány György, izr.	2	1	1	2	1	1	2	3	3	3				2
Eigen István	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2				
5 Faragó László, izr.	1	1	2	3	3	1	1	3	2	3		2	2	
Farkas István	2	4	3	4	3	4	4	3	4	2				
Fekete Dezső	1	1	2	2	2	1	1	3	3	2				
Fenyő Lajos, izr.	3	3	3	4	4	3	3	3	3	1				
Gulyás Imre	1	1	2	2	2	1	1	3	2	2		2		
10 Horváth István, ref.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3		3		
Huschitt Mátyás	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Juhász Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Kerekes Géza, ism.	1	2	3	3	3	4	3	4	3	2				
Kolb Ernő	1	1	1	1	2	2	2	2	1	2		1		
15 Kovács Gergely	1	3	3	3	3	3	3	2	3	2				
Kovatsévics Kálmán	1	2	1	2	2	2	1	3	2	2				
Kováts István	2	2	2	3	3	3	2	3	2	3				
Král Ervin	2	2	3	3	1	3	3	3	2	3		1		
Kuczka István	1	2	3	4	3	4	3	3	3	1				
20 Madari József	1	2	3	3	3	3	3	4	3	2				
May János	1	1	2	2	2	2	3	3	2	1				
Milleker Sándor	1	2	3	3	2	3	3	3	3	3				
Nagy Imre	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2		2		
Nagy István	2	2	3	3	3	4	3	3	3	3				
25 B. Nagy János	2	3	3	3	3	3	3	4	4	3				
Pártos Leó, izr.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	f.m.				1
Rapsányi Kálmán	2	2	3	3	3	2	3	2	2	1		2		
Riger István	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2				
Rizinger János	1	1	1	2	2	1	1	3	3	2				
30 Stein Gyula, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Steiner Antal, izr.	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3		2		
Szabó Árpád	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3				
Szabó István	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3				
Torma János	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3				
35 Váczi János	1	1	3	3	3	3	2	3	3	3				
Vékony László	1	1	2	3	3	3	2	3	3	2				
<i>Magántanuló:</i>														
Szatmári István, izr.	2	3	3	3	2	3	4	3						
Beteg: Farkas Antal. Kimaradt: Szent-Gály Gyula, Zsura (Jura) Pál gör. kel.														
Összesen: 40.														

V. OSZTÁLY.

Osztályfő: SZALAY ISTVÁN.

A tanulók nevei	Magaviselet	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tan- tárgyak					
		Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög p. írod. tanulm.	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Tornázás	Műének	Gyorsírás	Francia nyelv	Zene	
Aág Endre, ref.	1	1	2	2		2	3	2	2	3	3	2					2
Bencsik Gyula	1	2	2	4		3	3	3	3	3	3	3					
Biró István	1	3	3	3		3	3	3	3	3	3	4	2				
Bokor Aladár	1	2	1	2		3	1	1	2	2	3	3	3				1
5 Deák István, ref.	1	2	3	4		3	3	3	3	3	3	4	3	3	3		
Divényi Károly	1	1	2	3		2	3	1	3	3	3	3	3	3	3		
Fehér Sándor	1	1	3	3		3	3	2	3	3	3	2	2	1			
Fekete István, izr.	2	2	2	3		2	3	2	3	4	3	3	3				1
Fekete Sándor	1	1	2	3	2		3	1	2	3		2	2				
10 Ganz József, izr.	1	2	2	3		2	3	2	1	3	2	2	2				
Grünvald Iván, ág. ev., ism.	1	3	3	4		3	3	3	3	3	3	3	2				
Hajagos Elek	1	1	2	3		1	2	2	3	3	3	3	2	fm.			
Huszár Antal	1	2	3	3	1		2	2	2	2	3	3	3	3			
Kerekes Emil	1	1	1	1		1	2	1	1	2	1	2	2	2	2		
15 Kovács Iván, ref.	2	3	3	4		3	3	3	3	3	3	1	2	2	2		
Sz. Kovács József	1	4	2	3		2	2	3	2	3	2	2	1	1	1		
S. Kovács Zoltán	1	2	3	3	3		3	2	1	3		2	2				
Leszkovszky Károly	1	2	2	2	2		2	2	3	3		1	1	1			
May Mihály	1	1	2	2		1	1	2	1	2	1	2	2	2			
20 Nyúl Bertalan	1	1	3	3		2	3	3	3	3	4	1	2	2			
Szabó László	1	2	2	3		3	3	3	2	3	2	3	3		2		
Szirmák Gyula	2	1	2	3		2	3	3	3	3	3	2	2	2			
Tóth Lajos	1	3	3	3		3	3	3	3	3	1	2	2	2			
Tóth László	1	1	1	2	1		2	1	2	3		3	3	3			
25 Varga István, izr.	1	1	1	1	1		1	1	1	2		2	2	2			
Zaleszky Antal	1	1	2	3	2		2	2	1	2		2	2				
<i>Magántanulók:</i>																	
Dezső Margit, ref.	1	1	2	2		2	2	1	2	2							
Király Dezső	1	1	1			2	2	1	2	2	3						
Kürti Emil	1	2	3			2	3	2	2	3	3						
<i>Vizsgálatlan maradt:</i> Bárány Ervin, ö. d. mgt. <i>Beteg:</i> Nagy Mihály. <i>Kimaradt:</i> Sárosi Ferenc.																	
Összesen: 32.																	

VI. OSZTÁLY.

Osztályfő: ROZS LAJOS.

A tanulók nevei	Rendes tantárgyak											Rendkívüli tantárgyak			
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög p. írod. taal.	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Tornázás	Műének	Gyorsírás	Francianyelv
Altrichter György	1	1	2	2	3		2	1	1	2		2	1		
Bencsik Elek	1	2	2	3	3		3	3	3	3		1			
Berta Mihály	1	1	2	3	3		3	3	3	4		3			
Bodócs Lajos	1	1	1	3	2		2	1	1	3		3		1	
5 Dallos Kálmán	1	1	2	1	2		1	2	1	3		3			
Fehér Lőrinc	1	1	1	1	2		2	2	2	3		2			
Fekete Sándor	2	2	3	4	3		3	3	4	4		2			
Hegedűs Gyula, k. r. n. p.	1	1	2	1	2		2	1	1	1		fm.	1		
Holló Miklós	1	3	3	3	3		3	3	3	4		3		2	
10 Huszovszky Lajos	1	1	2	2	2		1	2	2	3		2			
Kabók Sándor	1	2	3	3	3		3	3	4	3		2			
Kalocsai István	1	3	2	2	3		2	3	2	3		2			
Kinczler Gyula, k. r. n. p.	1	1	1	2	2		1	1	1	3		fm.	1		
Kocsák Dezső	1	3	2	3	3		3	3	3	3		1			
15 Koráb Antal	2	3	3	4	4		3	3	3	3		2			3
Kraxner György, k. r. n. p.	1	1	2	2	2		2	1	1	2		fm.	1		
Lévai József, k. r. n. p.	1	1	1	1	1		1	1	1	2		fm.	1		
May János	1	2	2	3	3		2	2	2	3		2			
Nobilis Tibor	2	4	3	3	4		3	3	3	4		3	1		
20 Pataki Ferenc	1	3	3	3	3		3	3	3	4		2			
Piros Kálmán, k. r. n. p.	1	1	1	1	1		1	1	1	1		fm.	1		
Révay Béla	1	1	2	3	3		3	2	1	3		1			
Szelei Zsigmond	1	2	3	3	3		4	3	3	3		1			
Szűcs János, k. r. n. p.	1	1	1	1	1		1	1	1	1		fm.	1		
25 S. Tóth János, ism.	1	2	2	3	3		3	3	3	2		1			
Varga Gábor, k. r. n. p.	1	1	2	2	2		2	1	1	2		fm.	1		
Vokál Károly	1	1	1	2	2		1	1	1	3		2			
<i>Magántanulók:</i>															
Selig Jolán		3	4	3		2	3	3	3	3	3				
Vas-Eisen Rezső		2	3	3		3	3	3	3	2	3				
<i>Kimaradt:</i> Bieber János.															
Összesen: 30.															

VII. OSZTÁLY.

Osztályfő: BRACH JÓZSEF.

A tanulók nevei	Rendes tantárgyak										Rendkívül tan- tárgyak				
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Tornázás	Egészségtan	Műének	Gyorsírás	Francianyelv	Zene
Barborik István, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1			1
Bäcker István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Belyis Antal, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1	1			
Cherrier Péter, k. r. n. p.	1	1	2	1	1	1	1	1	2	fm.	1	1			
5 Csák Béla, k. r. n. p.	1	1	2	2	1	2	1	1	2	fm.	1	1			
Csik István	1	1	1	2	2	2	1	1	3	1	2	1	1	1	
Csomák Béla	1	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2				
Egeli Ernő	1	1	2	1	2	1	1	1	1	3	1	1			
Fantó Lipót, izr. ism.	1	1	3	3	3	2	2	3	3	3	2				
10 Farkas Gábor, k. r. n. p.	1	1	2	2	2	1	1	2	2	fm.	1	1			1
Fehér Albert	1	2	3	3	2	3	2	2	3	1	2	1			
Gressai József	1	2	2	3	3	2	2	3	3	3	2			2	
Hévízi József	2	2	2	3	3	3	2	2	3	2	1	1			
Kanszky Márton, k. r. n. p.	1	1	1	2	2	2	1	1	2	fm.	1	1			
15 Karl János, k. r. n. p.	1	1	1	2	2	2	1	1	2	fm.	1	1			
Kauzler Sándor	1	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1			
Koczun Jakab, k. r. n. p.	1	1	1	2	2	1	1	1	2	fm.	1	1			1
Kovács József	1	1	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1			
Kovács Sándor	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	1	1			
20 Kürti István	1	2	3	3	3	3	2	2	3	2	2	1			
Lajti István, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1			1
Mengele Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Mundi András, k. r. n. p.	1	1	1	2	1	2	1	1	2	fm.	1	1			
Muth Károly, izr.	1	1	3	3	3	3	3	3	4	2	2				
25 Mück József, k. r. n. p.	1	1	1	2	1	2	1	1	2	fm.	1	1			
Pamner János, k. r. n. p.	1	1	1	1	2	2	1	1	2	fm.	1	1			
Schira László	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2				
Schmitz Károly	2	2	3	4	4	3	2	3	3	2	2				
Somogyi Ferenc, k. r. n. p.	1	1	1	2	2	2	1	1	2	fm.	1	1			
30 Szentgyörgyi Sándor, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1			1
Szirmák Béla	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	1	1			
Szivós József, izr.	2	1	2	2	2	2	2	2	2	3	1				1
Weber Ádám	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	1				
<i>Magántanulók :</i>															
br. Gudenus Imre		1	2	2	2	1	2	1	1						
br. Gudenus József		2	2	2	1	1	1	1	2						

Összesen: 35.

VIII. OSZTÁLY.

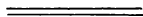
Osztályfő: WAGNER LAJOS.

A tanulók nevei	Magaviselet	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tan- tárgyak			
		Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Filoz. propedeut.	Történelem	Természettan	Mennyiség	Testgyakorlás	Művészet	Francia nyelv	Zene	Egészségtan
Andreászki Imre, ö. d	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1		1	
Becker Sándor	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1			2	
Bencsik László	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1		2	
Berkovits Rudolf, izr.	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1		1	
5 Biró Tibor	1	1	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1		1	
Goldschmiedt Kálmán, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	fm.	1	1	1	
Kerekes Gyula	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1		1	
Kiss Pál	1	2	3	3	3	2	1	3	3	1	1	1		2	
Krisztin Ernő, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1	1	
10 Láng Mihály	1	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1	1		2	
Lengyel János, k. r. n. p.	1	1	2	2	1	2	1	1	2	2	fm.	1		1	
Liszy Mátyás, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1		1	
Márkus Jenő	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1			2	
Mihóczy Rezső, k. r. n. p.	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	fm.	1		2	
15 Révész Sándor	1	2	3	3	3	3	2	1	3	3	1			2	
Salamon Dezső	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1			2	
Stein Miklós, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	
Steszlin József, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1	1	
Szomorú Árpád, k. r. n. p.	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	fm.	1	1	2	
20 Tóth Jenő, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1		2	
P. Tóth Lajos, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	1		1	
Vézner Károly, k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1		1	
<i>Magántanuló:</i>															
Molnár Antal	2	2	2	3	1	2	2	3	3						

Összesen: 23.

**Az 1909—10. tanév végén érettségi vizsgálatot tett ifjak
n é v s o r a :**

Andreánszky Imre, jelesen érett.	Liszy Mátyás, jelesen érett.
Becker Sándor, érett.	Márkus Jenő, jól érett.
Berkovits Rudolf, jól érett.	Mihóczy Rezső, jól érett.
Biró Tibor, jól érett.	Molnár Antal, érett.
5 Goldschmiedt Kálmán, jel. érett.	15 Salamon Dezső, érett.
Kerekes Gyula, jól érett.	Stein Miklós, jelesen érett.
Kiss Pál, érett.	Steszlin József, jelesen érett.
Krisztin Ernő, jelesen érett.	Szomorú Árpád, jelesen érett.
Láng Mihály, jól érett.	Tóth Jenő, jelesen érett.
10 Lengyel János, jól érett.	20 P. Tóth Lajos, jelesen érett.
	Vézner Károly, jelesen érett.

XIV.

Statisztikai adatok.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	ÖSSZESEN
	o s z t á l y								
a) A tanulók (nyilvános és magántanulók)									
összes száma:									
Felvétetett az egész év folyamán	54	42	35	40	32	30	35	23	291
Vizsgálatot tett nyilvános tanulók száma	50	37	32	36	26	27	33	22	263
A vizsgálatot tett magántanulók száma ...	—	—	—	1	3	2	2	1	9
A vizsgálatot tett nyilvános és magán- tanulók közül ismétlő volt	5	2	2	2	1	1	1	—	14
A vizsgálatot tett nyilvános és magán- tanulók közül a görög nyelv helyett választott tárgyakat tanulta	—	—	—	—	21	2	—	—	23
A tanulók közül:									
a) egész tandíj fizető volt	35	24	18	31	24	16	14	8	170
b) felmentetett egészen	18	18	14	9	8	14	21	15	117
c) felmentetett részben	—	—	1	—	—	—	—	—	1
b) A tanulók közt vallásra nézve volt:									
Róm. kath.	43	30	29	29	21	29	32	21	234
Gör. kath.	1	4	1	—	—	—	—	—	6
Gör. kel. (román)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gör. kel. (szerb)	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Ág. evang.	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Reform.	1	—	1	1	4	—	—	—	7
Unitárius	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Izraelita	3	3	1	7	3	—	3	2	22
Összesen:	50	37	32	37	29	29	35	23	272
c) A tanulók közt anyanyelvre nézve volt:									
Magyar	48	37	31	37	28	29	35	23	268
Német	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Ruthén	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tót	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Összesen:	50	37	32	37	29	29	35	23	272
d) A tanulók nyelvismerete:									
Csak magyarul beszél	48	36	28	29	27	26	25	17	236
Magyarul és németül	1	1	2	5	1	2	5	4	21
Magyarul és románul	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Magyarul, németül és tótul	1	—	1	1	1	1	3	1	9
Magyarul, németül, románul	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Magyarul és horvátul	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Magyarul, németül, franciául és angolul	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Összesen:	50	37	32	37	29	29	35	23	272

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
	o s z t á l y								
e) A tanulók szülei közt polgári állásra nézve volt:									
1. Östermelő:									
a) Önálló nagybirtokos és bérlő	—	—	—	—	1	—	2	—	3
b) Önálló kisbirtokos és bérlő	9	2	5	10	4	10	9	2	51
c) Alkalmazott	—	2	2	1	1	—	—	—	6
2. Iparos:									
a) Önálló nagyiparos	—	2	—	1	—	—	—	—	3
b) Önálló kisiparos	9	5	3	1	2	5	5	4	34
c) Alkalmazott	—	—	—	—	2	—	1	—	3
3. Kereskedő és vállalkozó:									
a) Önálló nagykereskedő	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Önálló kiskereskedő, szatócs stb.	3	4	3	4	1	2	2	1	20
c) Alkalmazott	—	—	—	—	1	—	—	—	1
4. Tisztviselő:									
a) Köztisztviselő	7	6	9	2	3	1	7	3	38
b) Magán vagy társ. tisztviselő	1	—	1	7	3	2	2	2	18
5. Katona									
	1	—	1	—	—	—	1	1	4
6. Más értelmiségi									
	2	6	1	5	6	3	1	4	28
7. Személyes szolgálatot tevő									
	13	2	—	—	2	1	—	2	20
8. Magánzó									
	5	8	7	6	3	5	5	4	43
Összesen:	50	37	32	37	29	29	35	23	272
g) A tanulók életkora:									
9. életévét betöltötte	1	—	—	—	—	—	—	—	1
10. " "	17	1	—	—	—	—	—	—	18
11. " "	19	20	—	—	—	—	—	—	39
12. " "	9	6	13	2	—	—	—	—	30
13. " "	3	7	12	13	1	—	—	—	36
14. " "	—	3	6	10	12	1	—	—	32
15. " "	1	—	1	6	11	13	1	—	33
16. " "	—	—	—	5	5	6	14	—	30
17. " "	—	—	—	1	—	4	14	7	26
18. " "	—	—	—	—	—	4	4	6	14
19. " "	—	—	—	—	—	1	2	7	10
20. " "	—	—	—	—	—	—	—	2	2
21. " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Több " "	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Összesen:	50	37	32	37	29	29	35	23	272
g) A tanulók illetősége:									
Kecskemét városi	43	26	20	22	23	14	14	6	168
Pestmegyei	3	5	5	1	3	3	4	2	26
Budapest székesfővárosi	—	—	1	1	—	—	3	1	6

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
	o s z t á l y								
Arad megyei	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Bács-Bodrog megyei	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Bars	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Bihar	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Borsod	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Csongrád	—	1	1	1	—	—	—	2	5
Esztergom	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Hont	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Jász-Nagykun-Szolnok megyei	—	1	—	3	1	1	1	—	7
Komárom megyei	—	—	—	1	—	—	3	—	4
Krassó-Szörény megyei	—	—	—	1	—	—	—	2	3
Maros-Torda	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Moson	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Nógrád	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Pozsony	1	—	—	—	1	—	1	1	4
Sáros	—	—	—	—	—	1	1	1	3
Somogy	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sopron	—	—	—	1	—	3	—	—	4
Szabolcs	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Szepes	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Szilág	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Temes	1	2	1	3	1	1	—	—	8
Torontál	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Ung	1	2	—	1	—	—	—	—	4
Vas	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Veszprém	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Zala	—	—	—	1	—	—	1	2	4
Zólyom	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Horvátországi	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Összesen:	50	37	32	37	29	29	35	23	272
h) A tanulók egészségi állapota:									
Könnyű betegségi eset	128	70	64	57	30	30	38	20	437
Súlyos betegségi eset	1	4	1	1	2	1	—	2	12
Járványos betegségi eset	1	—	1	2	—	—	—	1	5
Halállal végződő	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:	130	74	66	60	32	31	38	23	454
i) A tanulók magaviselete:									
Jó	36	23	28	26	23	24	29	22	211
Szabályszerű	14	14	4	9	3	3	4	—	51
Kevésbé szabályszerű	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Rossz	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:	50	37	32	36	26	27	33	22	263
j) A fegyelmi esetek száma:									
Igazgatói megrovásban részesült	1	—	—	2	—	—	1	—	4
Tanárkari megrovásban részesült	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanács folytán eltávolított	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kizárattott	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:	1	—	—	2	—	—	1	—	4

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	ÖSSZESEN
	o s z t á l y								
k) A tanulók mulasztása:									
Igazolt mulasztott órák száma.....	1002	962	728	893	532	226	327	446	5126
Igazolatlan mulasztott órák száma.....	7	—	—	—	—	—	—	—	7
Összesen:	1009	962	728	893	532	226	337	446	5133
Hány tanuló nem mulasztott	11	9	9	11	3	15	13	9	80
Hány tanuló mulasztott igazolatlanul ...	1	—	—	—	—	—	—	—	1
l) A tanulásban tett előmenetel:									
1. A rendes tantárgyakból:									
Minden tárgyból jeles eredménnyel ...	2	2	1	3	—	2	5	5	20
Minden tárgyból legalább jó eredménnyel ...	10	2	3	5	4	4	17	12	57
Minden tárgyból legalább elégséges eredménnyel ...	21	19	22	20	17	14	10	6	129
Egy tárgyból elégtelen	3	8	5	4	7	6	2	—	35
Két tárgyból elégtelen	2	1	—	4	1	1	1	—	10
Több tárgyból elégtelen	12	5	1	1	—	2	—	—	21
Összesen:	50	37	32	37	29	29	35	23	272
2. A rendkívüli tantárgyakból:									
A francia nyelvet tanulták	—	—	1	1	1	1	2	1	7
A rendkívüli rajzot tanulták	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Az éneket tanulták	50	37	13	3	4	9	24	16	156
A gyorsírást tanulták	—	—	7	7	3	2	1	—	20
A zenét tanulták	—	1	—	2	1	2	6	4	16
Az egészségtant tanulták	—	—	—	—	—	—	33	22	55
Az Önképzőkör tagjainak száma:									
Pártolók	—	—	—	—	19	27	—	—	46
Rendes tagok	—	—	—	—	—	—	33	22	55
m) Különféle adatok az év végén:									
Beteg (és nem vizsgázott)	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Kimaradt az éven át	4	5	3	2	1	1	—	—	16
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vizsgálatlan maradt	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Osztályozásban nem szerepelt	4	5	3	3	3	1	—	—	19

Jegyzet. Az óramulasztásnál és magaviseletnél csak a nyilvános tanulók vétetnek számba. Az illetőség nél a szülők vagy gyámok lakóhelye a mértékadó. Egy hétig a betegség könnyű, ha annak természetéből a megállapítás egyébként nem lehetséges. Súlyos baleset külön említetik. Az ünnepi mulasztások nem számítatnak. (Más vallásúaknál.)

Az érettségi vizsgálatok eredményének áttekintése az 1909—1910. iskolai évről.

A vizsgálatok ideje			A jelentkezettek száma	Az írásbelin				Szóbelire bocsáttatott	A szóbelin						Az érettek közül																												
				megfelelt	meg nem felelő, ismétítő vizsgálatra utasított	szabálytalanságok miatt visszautasított	végleg elutasított		jelesen	jól	elégségesen	javító vizsg. utasított	ism. vizsg. utasított	végleg elutasított	pap-tanári	papi	tanári	jogi	orvosi	mérnöki	gazdászati	erdészeti	katonai	gyógyyszerészeti	hivatalnoki	kereskedelmi	diplomáciai																
																												érett						pályára készül									
1909. szeptember	pótló teljes	első	5	1	4	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
		ism.	2	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
	kiegészítő		1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
	javító		16	—	—	—	—	—	15	—	—	13	2	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	1	2																
1909. december	pótló teljes	első	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
		ism.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
	kiegészítő		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
	javító		2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
1910. május—június	rendes teljes	első	23	23	—	—	—	23	10	7	4	2	—	—	11	1	1	1	1	2	1	1	—	—	—	3																	
		ism.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
	kiegészítő		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	
	javító		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																	

NB. A Vallás- és Közoktatásügyi Min. 31072/1908. sz. a. kelt rendelete értelmében az iskola év folyamán 5 ifjú tett a görög nyelvből kiegészítő érettségi vizsgálatot, még pedig 4 jeles, 1 jó eredménnyel.

XV.

Értesítés az 1910–11. tanévre.

Augusztus 30-ikán lesznek a pótló-, javító- és felvételi vizsgálatok; ugyancsak e napon lesznek a magántanulók írásbeli vizsgálatai, aug. 31-ikén pedig a magántanulók szóbeli vizsgálatai.

Szeptember 1., 2. és 3 napjain d. e. 8—12 óráig folynak a beírások; ezen túl egy hétig csak oly tanulókat vesz fel az igazgatóság, kik elmaradásukat elfogadható okokkal (pl. betegséggel) igazolni tudják. A még későbbben jelentkezők felvételét a főgimn. igazgatóság útján benyújtott s egy koronás bélyeggel ellátott folyamodvány alapján egész tanéven át a tanker. kir. főigazgatóság engedheti meg.

Az első osztályba 68 tanuló vehető föl és pedig első sorban szeptember 1-én csakis helybeli róm. kath. vallásúak, 2-ikán és 3-ikán vidéki róm. kath. vallásúak, s amennyiben a jelzett szám be nem telik, más vallásúak is.

A II—VIII. osztályokba beiratkozó tanulók valláskülömbőség nélkül beiratkozhatnak már az első napon is.

Az első osztályba oly tanulók iratkozhatnak be, kik az elemi osztályokat legalább elégséges eredménnyel elvégezték, vagy ennek hiányában a fölvételi vizsgálatot jó sikerrel kiállják; továbbá életük 9-ik évét betöltötték és 12 évnél nem idősebbek; 12 évesnél idősebb tanuló fölvétele fölött (*az első osztályba!*) a tanári testület hoz határozatot.

Beíráskor minden tanuló köteles magával hozni az előző évről szóló iskolai bizonyítványát; — az első osztályba beiratkozók, valamint más tanintézetből jött felsőbb osztályú tanulók ezen felül születési bizonyítványukat (hiteleset, bélyeggel ellátottat) és újraoltási bizonyítványukat is hozzák el.

Minden tanuló kivétel nélkül fizet a beíráskor 4 korona beírási díjat, egy koronát az ifjúsági könyvtárra, egy koronát a végértesítőre, 50 fillért az országos tanári nyugdíjintézet céljaira és 20 fillért tintára, összesen 6 korona 70 fillért; ezen összeg fizetése alól senkisémen menthető föl.

Az *iskolapénzt* (u. n. *tandíjat*) illetőleg a következő egyházközségi határozat az irányadó: helybeli róm. kath. vallású tanulók 30 koronát fizetnek egész évre; a vidéki róm. katolikusok és más vallásúak, akár helybeliek, akár vidékiek, 48 koronát fizetnek, melynek fele a beíratás-kor, fele február hó első felében fizetendő le.

Megjegyzendő, hogy szegénysorsú, jó viseletű és jó előmenetelű tanulók tandíjmentességért folyamodhatnak. Az eljárás a következő: A folyamodványt a kecskeméti róm. kath. egyházközséghez kell címezni (bélyeg nélkül); mellékelni kell hozzá a folyó évről kiállított szegénységi bizo-

nyitványt és a mult évvégi osztálybizonyítványt; az így felszerelt folyamodványt legkésőbb szeptember 25-ig a főgimnázium igazgatóságának kell átadni. Később folyamodni nem lehet.

Ha a tandij fizetése alól fölmentett tanuló az első félév végén (jan. 31.) csak egy tárgyból is elégtelen tanjegyet kap, vagy magaviselete nem megfelelő, tandijmentességét elveszti és a második félévi tandiját meg kell fizetnie.

Azon tanulók, kik a tanév végén *egy tárgyból kaptak elégtelen tanjegyet*, a jövő tanév elején, aug. 30-ikán, a tanári kar engedélyével javító vizsgálatot tehetnek.

Azok pedig, a *kik két tantárgyból kaptak elégtelen tanjegyet* és javítani akarnak, *egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványt adnak be a főgimnázium igazgatóságánál legkésőbb július hó 8-ig; a folyamodványt a »Budapest-vidéki tankerület kir. főigazgatóságához«* kell címezni s *mellékelni kell hozzá a tanévvégi bizonyítványt is.*

Akik kettőnél több tárgyból kaptak elégtelen osztályzatot, javító vizsgálatra nem bocsáthatók.

Bukott ismétlő tanuló többé nem ismétlhet.

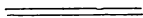
A javító- és pótló vizsgálatot csak azon intézetben lehet letenni, a melyben az illető tanuló az elégtelen tanjegyet kapta, vagy a vizsgálatot fontos okból, pl. betegség miatt nem tette le.

A szeptemberi javító- és pótló érettségi vizsgálatokra a jelentkezés határideje aug. 15-ike; ez időre az érdekeltek okmányait a főgimnázium igazgatóságához küldjék be.

A beírások alkalmával a vidéki szülők, vagy gyámok oly helyetttest tartoznak bemutatni, vagy bejelenteni, kire gyermekük, vagy gyámoltjuk gondos felügyeletét átruházzák.

Kecskeméten, 1910. június hó 29-én.

Dr. Tóth György,
főgimn. igazgató.

AZ 1910—11. TANÉVBEN HASZNÁLANDÓ TANKÖNYVEK JEGYZÉKE

I. osztály.

Róm. kath. nagyobb katekizmus. Bpest. 1908. e. sz. 218/1908.

Szabó: Magyar nyelvtan, mondattani alapon Budapest, 1903. eng. sz. 3391/1903.

Szabó: Magyar olvasókönyv I. rész. Budapest, 1904. e. sz. 1605/1904.

Pirchala I.: Latin nyelvtan. Pozsony, 1901. e. sz. 456/1902.

Atkinson H. W. és Pearce J. W. E. Latin olvasókönyve alapján **Geréb József és Morvay Győző Kis latin Nyelvkönyve. Bpest, 1907.**

Kőrösi A.: Földrajz, Budapest, 1900. eng. sz. 5094/1900.

Ormándy M.: Természetráaj. Budapest, 1904. e. sz. 3768/1904.

Lutter N.: Közönséges számtan. Budapest, 1902. e. sz. 3427/1902.

Huszka J.: Rajzoló geometria I. r. Bpest, 1903. e. sz. 2011/1902.

Szepesi I.: Imák és énekek.

Segédkönyv:

Kogutowitz, Iskolai térkép.

II. osztály.

Adjutus Secundus: Az ó-szövetségi bibliai történetek magyarázata I. r. Szatmár, 1901.

Róm. kath. nagyobb katekizmus. Budapest, 1908.

Szabó I.: Magyar nyelvtan II. r. Budapest, 1904. e. sz. 5455/1904.

Szabó I.: Magyar olvasókönyv II. r. Bpest, 1903.

Pirchala I.: Latin nyelvtan, Pozsony, 1901.

Atkinson H. W. és Pearce J. W. E. Latin olvasókönyve alapján **Geréb József és Morvay Győző Kis latin Nyelvkönyve. Bp. 1917.**

Kőrösi A.: Földrajz, II. r. Budapest, 1900. e. sz. 3233/1900.

Ormándy M.: Természetráaj II. r. Bpest, 1900. e. sz. 2832/1900.

Lutter N.: Közönséges számtan. Budapest, 1903. e. sz. 3596/1903.

Huszka I.: Rajzoló geometria II. r. Bpest, 1903.

Szepesi I.: Imák és énekek.

Segédkönyv:

Kogutowitz, Iskolai térkép.

III. osztály.

Adjutus Secundus: Az új-szövetségi bibliai történetek magyarázata II. r. Szatmár, 1902. Kis Katekizmus XLIII. k. Budapest, 1906.

Szabó Ignác dr.: Rendszeres magyar nyelvtan. Budapest, 1906. e. sz. 3169/1905.

Szabó Ignác dr.: Magyar olvasókönyv III. r. Budapest 1906.

Miklós—Kaiblinger: Német nyelvkönyv. Bpest, 1907. e. sz. 48824/1907.

Atkinson H. W. és Pearce J. W. E. Latin olvasókönyve alapján **Geréb József és Morvay Győző Kis latin Nyelvkönyve Bp. 1907.**

Pirchala I.: Latin nyelvtan. Pozsony, 1904.

Pirchala I.: Latin olvasókönyv a III. és IV. osztály számára I—II. k. Pozsony, 1902. e. sz. 457., 458/1902.

Varga O.: A magyarok története és Magyarország a jelenben. Budapest, 1900. e. sz. 3537/1900.

Kőrösi A.: Földrajz II—III. r. Bpest, 1900. e. sz. 3233/1900.

Vörös Cyrill: A fizikai és math. földrajz elemei. Budapest, 1902. e. sz. 1547/1902.

Lutter N.: Közönséges számtan. Budapest, 1903. e. sz. 3596/1903.

Huszka J.: Rajzoló geometria III. r. Bpest, 1903.

Szepesi I.: Imák és énekek.

Segédkönyvek:

Schmidt J.: Latin-magyar és Magyar-latin szótár I—II. k. Budapest, 1901.

Kelemen B.: Német-magyar és Magyar-német szótár. Budapest, 1900.

Kogutowitz: 10 térkép a magyarok tört.

Kogutowitz: Iskolai térkép.

IV. osztály.

Pokorny: R. kath. kisebb szertartástan. 1906. Kis Katekizmus XLIII. k. Budapest, 1896.

Lehr A.: Arany Toldija XII. k. Budapest. e. sz. 51922/1892.

Bartha—Prónai: Stilisztika. Bpest, 1903. e. sz. 1529/1903.

Atkinson H. W. és Pearce J. W. E. Latin olvasókönyve alapján **Geréb József és Morvay Győző Kis latin Nyelvkönyve. Bp. 1907.**

Pirchala I.: Latin nyelvtan. Pozsony, 1901.

Pirchala I.: Latin olvasókönyv a III. és IV. oszt. számára I—II. k. Pozsony, 1900.

Miklós—Kaiblinger: Német nyelvkönyv. Bpest, 1907. e. sz. 48824/1907.

Varga O.: A magyarok története II. r. Budapest, 1901. e. sz. 4348/1901.

Pintér P.: Növénylan. Bpest, 1902. e. sz. 3209/1901.

Borossay D.: Algebra II. kiad. Budapest, 1905. e. sz. 3557/1901.

Huszka J.: Rajzoló geometria IV. rész, Budapest, 1900.

Szepesi I.: Imák és énekek.

Segédkönyvek:

Schmidt J.: Latin-magyar és Magyar-latin szótár I—II. k. Budapest, 1901.

Kelemen B.: Német-magyar és Magyar-német szótár. Budapest, 1900.

Kogutowitz: 10 tékép a magyarok tört.

Kogutowitz: Iskolai tékép.

V. osztály.

Titz A.: Katholikus hittan a középiskolák V. oszt. számára III. kiad. Budapest 1904.

Bartha—Prónai: Retorika. Bpest, 1904. c. sz. 2659|1904.

Miklós—Kaiblinger: Német nyelvkönyv. Bpest, 1907. e. sz. 48824|1907.

Kapossy L.: Ciceronis pro A. L. Archia poeta. (J. i. t. 61.) Bpest, 1899. e. sz. 4084|1899.

Schambach Gy.: Cic. de imp. Gnaei Pompei. (J. i. t. 27.) Bpest, 1901. e. sz. 3756|1901.

Csengeri J.: Ovidius-szemelvények. (J. T. 64.) Budapest, 1903. e. sz. 4052|1903.

Maywald J.: Görög nyelvtan IV. kiadás, e. sz. 42478|1893.

Maywald J.: Görög gyakorló és olv. könyv az V. oszt. számára, e. sz. 51108|1890.

Szölgvény J.: Világtörténelem I. r. Budapest, 1902. e. sz. 5121|1902.

Pintér P.: Állattan. Budapest, 1903. eng. sz. 3425|1902.

Borossay D.: Algebra II. kiad. Bpest, 1905. e. sz. 3551|1901.

Lóky B.: Geometria I. r. Budapest, 1904. eng. sz. 3774|1904.

Szepesi I.: Imák és énekek.

Segédkönyvek:

Molnár S.: Latin stilusgyakorlatok. I. r. Baja. 1907.

Horváth B.: Római régiségek III. kiadás. Budapest, 1900. e. sz. 5292|1900.

Schmidt J.: Latin-magyar és Magyar-latin szótár I—II. Bpest, 1901. c. sz. 4610|1901.

Kelemen B.: Német-magyar és Magyar-német szótár. Bpest, 1900. e. sz. 486|1900.

Kogutowitz: Történelmi atlasz.

Sebestyén K.: Irodalomtörténet. Bpest, 1903.

Görögpótló tankönyvek:

Badics F.: Magyar irod. olvasókönyv I. rész. Budapest, 1901. e. sz. 2355|1761.

Kempf: Homérosz Iliása. Budapest 1902. c. sz. 3963|1902.

Hempf: Homérosz Odysseia-ja. Bpest, 1902. e. sz. 31845|1892.

Geréb J.: Szemelvények Hérodotosz történeti műveiből. Budapest, 1901. e. sz. 3842|1901.

VI. osztály.

Titz A.: Erkölcstan. Bpest, 1905.

Bartha—Prónai: Poetika és olvasókönyv. Budapest, 1904. c. sz. 2669|1905.

Albrecht J.: Német nyelvtan. Pozsony, 1904.

Albrecht J.: Német olvasókönyv II. r. II. k. VI. osztály számára. Budapest, 1903. eng. sz. 2336|1903.

Kalmár E.: Szemelvények T. Livius római történetéből. Bpest, 1900. c. sz. 3165|1900.

Wirth Gy.: Szemelvények Pi Vergilius M. Aeneiséből. Bpest, 1905. c. sz. 3279|1905.

Maywald J.: Görög nyelvtan IV. kiad.

Maywald J.: Görög gyakorló és olv. könyv II. r., III. kiad. Budapest, e. sz. 127|1902.

Szölgvény J.: Világtörténelem II. r. Bpest, 1902. e. sz. 10290|1902.

Pintér P.: Ásványtan. Bpest, 1903. c. sz. 3132|1903.

Borossay D.: Algebra. II. k. Bpest, 1905.

Lóky B.: Geometria I. r. Budapest, 1904. e. sz. 3774|1604.

Szepesi I.: Imák és énekek.

Segédkönyvek:

Molnár S.: Latin stilusgyakorlatok. I. r. Baja. 1907.

Horváth B.: Római régiségek III. kiadás. Budapest, 1900. e. sz. 5292|1900.

Schmidt J.: Latin-magyar és Magyar-latin szótár I—II. Bpest, 1901. c. sz. 4610|1901.

Kelemen B.: Német-magyar és Magyar-német szótár. Bpest, 1900. e. sz. 486|1900.

Kogutowitz: Történelmi atlasz.

Sebestyén K.: Irodalomtörténet. Bpest, 1903.

Lutter N.: Szorszámi táblák, Budapest.

Görögpótló könyvek:

Badics: Magyar irod. olvasókönyv. II. r. Bpest, 1903.

Csengeri J.: Aischylos Orcesteiája. Bpest, e. sz. 20025|1894.

Csiky G.: Sophokles Antigónéja. (Jeles i. t. 20. sz.) II. kiad. e. sz. 22424|1883.

Kemenes (Kempf) I.: Euripides Iphigónéja. (Jeles i. t. 49.)

Wagner—Horváth: Görög régiségek III. k. Bpest, c. sz. 2876|1900.

VII. osztály.

Titz A.: Kath. egyháztörténet. Bpest, 1906.

Prónai A. dr.: A magyar irodalom története I. r. Bpest, 1910. e. sz. 50873|1910.

Szinnyei J.: A magyar nyelv III. kiadás. Budapest, 1902. e. sz. 5125|1901.

Bartal—Malmosi: C. Sallusti Cr. libri de coniuratione Cat. et de bello Jugurthino. Bpest, 1891. e. sz. 10968|1891.

Ince J.: Cicero in Verrem. Budapest, 1902. e. sz. 2522|1902.

Wirth Gy.: Szemelvények P. Vergilius M. Aeneiséből. Bpest, 1905. e. sz. 3279|1905.

Albrecht J.: Német nyelvtan. Pozsony, 1904.

Albrecht J.: Német olvasókönyv a VII. oszt. számára e. sz. 4936|1903.

Heinrich: Wilhelm Tell. Budapest, (J. T.) e. sz. 4682|1903.

Weber: Herm. u. Dorothea. Budapest, 1903. (J. T.) e. sz. 8716|1890.

Geréb J.: Görög prózai szemelvények Herodotos, Xenophon és Platon irataiból. Bpest, 1902. e. sz. 3606|1902.

Csengeri J.: Homeros Odysseiája. Bpest, 1898. e. sz. 5632|1888.

Csengeri J.: Homerosi realiak. Budapest, 1903. e. sz. 43151|1898.

Szölgvény J.: Világtörténelem III. r. Bpest, 1903. e. sz. 25266|1893.

Vörös Cyrill: Kísérleti természettan. Bpest, 1901. e. sz. 2572|1901.

Borossay D.: Algebra. II. kiad. Bpest, 1905.

Dr. Lóky B.: Geometria II. r. Bpest, 1904.

Szepesi: Imák és énekek.

Segédkönyvek:

Molnár S.: Latin stílusgyakorlatok. II. r. Baja, 1909.

Horváth B.: Római régiségek III. kiadás. Budapest, 1900. e. sz. 5292|1900.

Schmidt J.: Latin-magyar és Magyar-latin szótár I—II. Bpest, 1901. e. sz. 4610|1901.

Kelemen B.: Német-magyar és Magyar-német szótár. Bpest, 1900. e. sz. 486|1900.

Kogutowitz: Történelmi atlasz.

Sebestyén K.: Irodalomtörténet. Bpest, 1903.

Orosz M.: Német stílusgyakorlatok. e. sz. 1515|1903.

Elišcher—Fröhlich: Szótár Homeros két eposához. Budapest, 1888.

Görögpótló tankönyvek:

Badics F.: Magyar irod. olvasókönyv III. r. Bpest, 1902. e. sz. 3668|1902.

Földi I.: Demosthenes válogatott beszédei. Budapest, 1903. e. sz. 2480|1903.

Szilasi M.: Szemelvények Thukydidesből. Budapest, 1899. e. sz. 4578|1899.

Wagner—Horváth: Görög régiségek II. k. e. sz. 2876|1900.

VIII. osztály.

Schütz A.: Ker. Kath. Hitvédelem.

Bartha J.: A magyar nemzeti irodalom története II. k. Bpest, 1906. e. sz. 76618|1907.

Albrecht J.: Német nyelvtan, Pozsony, 1904.

Albrecht J.: Német olvasókönyv a VII. és VIII. oszt. számára. Budapest, 1903.

Maywald J.: Goethe Iphigeniája. e. sz. 3613|1902.

Dávid—Pozder: Tacitus műveiből való szemelvények II. kiad. 1901. e. sz. 413|1901.

Wirth Gy.: Szemelvények Horatius műveiből. Bpest, 1902. e. sz. 2873|1902.

Csengeri J.: Homeros Iliása II. kiad. Bpest, 1898. e. sz. 1175|1898.

Csengeri J.: Homerosi realiak. Bpest, 1903. e. sz. 43151|1889.

Geréb J.: Görög prózai szemelvények Herodotos, Xenophon és Platon irataiból. Budapest, 1902. e. sz. 3606|1902.

Jászai R.: Magyar oknyomozó történet. Budapest, 1904. e. sz. 3323|1904.

Borossay D.: Algebra. II. kiad. Bpest, 1905.

Dr. Lóky B.: Geometria II. r. Bpest, 1904.

Vörös Cyrill: Kísérleti természettan. Bpest, 1901. e. sz. 2572|1901.

Szitnyai E.: Lélektan és logika. Budapest, 1903. e. sz. 3822|1903.

Szepesi: Imák és énekek.

Segédkönyvek:

Molnár S.: Latin stílusgyakorlatok. Baja. II. r. 1909.

Horváth B.: Római régiségek. III. kiadás. Budapest, 1900. e. sz. 5292|1900.

Schmidt J.: Latin-magyar és Magyar-latin szótár I—II. Bpest, 1901. e. sz. 4610|1901.

Kelemen B.: Német-magyar és Magyar-német szótár. Bpest, 1900. e. sz. 486|1900.

Kogutowitz: Történelmi atlasz.

Sebestyén K.: Irodalomtörténet. Bpest, 1903.

Orosz M.: Német stílusgyakorlatok. eng. sz. 1515|1903.

Elišcher—Fröhlich; Szótár Homeros két eposához. Budapest, 1888.

Görögpótló tankönyvek:

Földi J.: Szemelvények Platonból. Bpest, 1904.

Morvay—Gerecze: A képzőművészetek története.

Wagner—Horváth: Görög régiségek III. k. 1900.

Rendkívüli tantárgyak:

Bódogh János: A magyar gyorsírás kimerítő tankönyve I. és II. r. Szeged, 1994.

Bartos Fülöp és Chovancsák István dr.: Francia nyelvtan. Budapest, 1906. eng. sz. 841|1906.

Erődy—Szent-Gály: Módszeres énektan. e. sz. 29478|1906.

Fodor József dr.: Egészségtan. Budapest, 1904.

TARTALOM.

Pataky Imre	3
Gömöry Sándor versenydolgozatai	5—6
I. Tanári könyvtár címjegyzéke	7—26
II. Tanári kar	27—30
III. A bevégzett tananyag	30—36
IV. Írásbeli feladatok	36—38
V. A főgimn. története az 1909—1910. tanévben	38—44
VI. A főgimnázium külső viszonyai	45—46
VII. Könyv- és szertárak	46—51
VIII. Önképző-kör	51—55
IX. Gyorsíró-kör	55—56
X. Segélyező-Egyesület	57
XI. Jegyzőkönyv a pályázatokról	58—61
XII. Ösztöndíjak, jutalmak, segélyezések	62—64
XIII. A tanulók érdemsorozata	65—74
XIV. Statisztikai adatok	75—79
XV. Értesítés az 1910—1911. tanévre	81—82
Az 1910—1911. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke	83—85

